

ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่าง
เพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES USING MOTIVATION THEORY WITH
TEAMWORK ON PEER RELATIONSHIP FOR SECONDARY SCHOOL TEAM ATHLETES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Health and Physical Education

Department of Curriculum and Instruction

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา
โดย	นายวิริทธิ์พล แก่นจันทร์
สาขาวิชา	สุขศึกษาและพลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภัทย์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	อาจารย์ ดร.วริศ วงศ์พิพิธ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิตร์ แท้สูงเนิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภัทย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์ ดร.วริศ วงศ์พิพิธ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รวิศรา วรรณกมล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิตร์ แท้สูงเนิน)

วิริทธิ์พล แก่นจันทร์ : ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา. (EFFECTS OF PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES USING MOTIVATION THEORY WITH TEAMWORK ON PEER RELATIONSHIP FOR SECONDARY SCHOOL TEAM ATHLETES) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.สุธนะ ดิงศภักดิ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : อ. ดร.วริศ วงศ์พิพิธ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 2) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 40 คน เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียน เพศชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปี ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกและแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน และแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ซึ่งกลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมฟุตบอลตามปกติหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา สุขศึกษาและพลศึกษา

ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

6480122227 : MAJOR HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION

KEYWORD: PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES, MOTIVATION THEORY

Wiritpon Kaenjan : EFFECTS OF PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES USING MOTIVATION THEORY WITH TEAMWORK ON PEER RELATIONSHIP FOR SECONDARY SCHOOL TEAM ATHLETES . Advisor: Asst. Prof. SUTHANA TINGSABHAT Co-advisor: WARIS WONGPIPIT, Ph.D.

The purposes of the study were 1) to compare the mean differences of peer relationship scores before and after the experimental group of students and 2) to compare the mean differences of peer relationship scores after the experiment. Forty junior high school male students who were football players aged between 13 and 15 years old participated in the study. Participants were selected using purposive selection. Participants were divided into two groups: 1) control group that performed only regular sports training and 2) treatment group that performed physical education activities for the enhancement of the relationship between peers using the theory of motivation along with teamwork for 60 minutes each session, twice a week, for 8 weeks. Physical education activities using motivation theory combined with teamwork to build relationships between peers and a relationship assessment form between friends were used. The mean difference within and between groups were analyzed using paired *t*-test and independent *t*-test, respectively. The study showed that 1) after the experiment, the relationship between peers scores was increased in the treatment group 2) The treatment group had higher relationship scores among peers than the control group.

Field of Study: Health and Physical
Education

Student's Signature

Academic Year: 2022

Advisor's Signature

Co-advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา การช่วยเหลือ ดูแลและเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศ์ภักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.วิศ วงศ์พิพิธ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์ รวมทั้งให้กำลังใจและความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด ทั้งนี้ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาของท่านอาจารย์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิตร์ แท้สูงเนิน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย อาจารย์ ดร.รวิศรา วรรณการกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาได้ให้คำแนะนำและแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพร้อมทั้งตรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ธานินทร์ บุญญาลงกรณ์ อาจารย์ ดร.รวิศรา วรรณการกุล อาจารย์ ฐิติวิมล รัตนเย็นใจ และอาจารย์นฤชล อรชร ที่ได้เสียสละเวลาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์โชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน อาจารย์ ศราวุฒิ อินพวง อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรม และอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ขอขอบคุณนักกีฬาฟุตบอลระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างและให้ความร่วมมือในการทำวิจัยเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณครอบครัวแก่นจันทร์ และครอบครัวชูก้าน เป็นอย่างสูงที่ได้ให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษามาโดยตลอด คอยช่วยเหลือผลักดันและเป็นกำลังใจตลอดเวลาที่ศึกษาที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้วิจัยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำ ปรึกษา และคอยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาที่เข้าศึกษาในระดับปริญญาโทที่คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สิ่งดีงามและความประทับใจที่ผู้วิจัยได้รับเหล่านี้จะอยู่ในใจของผู้วิจัยตลอดไป

วิริทธิ์พล แก่นจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. แนวคิดในการจัด โปรแกรม	10
1.1 ความหมายของโปรแกรม	10
1.2 องค์ประกอบของ โปรแกรม.....	11
1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัด โปรแกรม.....	12
2. การจัดกิจกรรมพลศึกษา	14
2.1 ความหมายพลศึกษา	14

2.2	หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษา	15
2.3	เกณฑ์การเลือกกิจกรรมพลศึกษา	16
3.	แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ	17
3.1	ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ	17
3.2	องค์ประกอบและประเภทของแรงจูงใจ.....	20
3.3	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ.....	22
3.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ	25
4.	ทักษะการทำงานเป็นทีม	27
4.1	ความหมายของการทำงานเป็นทีม	27
4.2	ความสำคัญของการทำงานเป็นทีม	28
4.3	องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม	28
4.4	คุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล	31
4.5	ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม.....	34
4.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม	36
5.	สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	41
5.1	ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	41
5.2	องค์ประกอบของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน.....	42
5.3	การสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	44
5.4	การวัดและประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน.....	46
5.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน.....	50
5.6	โปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม.....	56
6.	กรอบแนวคิดในการวิจัย	61
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	62

ภาคผนวก ก	รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	92
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย.....	95
ภาคผนวก ค	เครื่องมือวิจัย	103
ภาคผนวก ง	ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	118
ภาคผนวก ช	ภาพกิจกรรม	130
ประวัติผู้เขียน		133

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ประเภทและองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ.....	23
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์คุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล.....	33
ตารางที่ 3 การวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการทำงานเป็นทีม	38
ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เครื่องมือในการวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ใช้ในงานวิจัย.....	49
ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมพลศึกษาและกิจกรรมพลศึกษาที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	54
ตารางที่ 6 ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานทางสถิติของกลุ่มตัวอย่างการทดลอง.....	73
ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	74
ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	75
ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ก่อนการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	76
ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน	77

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 วงล้อมสัมพันธ์ภาพ	46
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย	61
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	63
ภาพที่ 4 แผนภาพกระบวนการดำเนินการวิจัย.....	72

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเล่นกีฬาได้รับความนิยม ซึ่งการเล่นกีฬาอาจเพิ่มโอกาสในการพบปะผู้คนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เล่นกีฬาหรือนักกีฬายังสามารถได้รับชื่อเสียง เกียรติยศ จากการเล่นกีฬาและอาจนำไปสู่การเล่นกีฬาเป็นอาชีพได้ อีกทั้งการเล่นกีฬาในบุคคลทั่วไปยังให้ประโยชน์ทางด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ ทักษะคิด สังคม และสติปัญญาอีกด้วย (สันติ สิทธิจินดา, 2556)

กีฬาที่เป็นที่นิยมและให้ความสนใจของสังคมไทยอาจบ่งบอกได้ว่าเป็น กีฬาฟุตบอลตามที นฤชล อรชร และสุธนะ ดิงศภักดิ์ (2561) กล่าวว่าในปัจจุบันกีฬาฟุตบอลได้รับความนิยมอย่าง แพร่หลายเนื่องจากมีความโดดเด่นน่าสนใจและเป็นที่ยอมรับมากในทั่วโลก อีกทั้งยังมีความ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งภายในและภายนอกประเทศ เนื่องจากเป็นกีฬาที่เป็นการออกกำลังกาย ส่วนบุคคลและการออกกำลังกายร่วมกันหลายคนได้ อาจจะเป็นการฝึกหัดเพื่อการแข่งขันหรือเป็น การออกกำลังกายเพื่อความสนุกสนาน (อภิชาติ อ่อนสร้อย และปรีชา ศิริรัตน์ไพบูลย์, 2555) ฟุตบอลจึงเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือ ทำให้เกิดความสัมพันธ์และความสามัคคี อยู่ใน ระเบียบวินัย เคารพกฎระเบียบของสังคม อยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และยังถือ เป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เหมาะสำหรับการพัฒนาเยาวชน (ธีรณัย มงคุณคำขาว , 2556) อีกทั้งในปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลตั้งแต่ในระดับเด็กนักเรียน จนถึงระดับประชาชนทั่วไป ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2560) ได้ระบุสาระสำคัญของปัญหา ที่พบต่อการพัฒนาด้านการกีฬาของประเทศและด้านการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา ให้ประสบ ความสำเร็จในมหกรรมกีฬานานาชาติที่ยังคงไม่บรรลุเป้าหมาย อันเป็นผลมาจากการขาดการพัฒนาที่ ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งการพัฒนาทักษะทางกีฬาในแต่ละด้านขาดความสมดุล โดยวาระการ ปฏิรูปด้านการกีฬา ตามวาระปฏิรูปที่ 19 ได้กล่าวว่า “สาระสำคัญในการมุ่งเน้นการพัฒนาในทุก ระดับช่วงอายุอย่างเหมาะสม ส่งเสริมและปลูกฝังให้มีคุณภาพชีวิตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ในการอยู่ร่วมกัน รวมทั้งยังส่งเสริมการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดี และการแสดงศักยภาพทางการกีฬา ของประเทศไทยในระดับสากล” (แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6, 2560-2564) กล่าวคือเมื่อทุก ด้านได้รับการเสริมสร้างอย่างสมบูรณ์จะเป็นส่วนที่ช่วยให้ นักกีฬาก้าวไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการ แข่งขัน และส่งเสริมต่อการพัฒนาทักษะทางด้านกีฬาสำหรับตัวนักกีฬาเองในอนาคตต่อไป (จักริน ดั่งวงศ์, 2554)

กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีนโยบายการจัดการส่งเสริมให้มีการ แข่งขันกีฬาในระดับนักเรียนและเยาวชน เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน นักเรียน ได้มีพัฒนาการ

ทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ และควมมีระเบียบวินัย เคารพซึ่งกฎกติกา รวมถึงมีสติปัญญา รู้จักอดทน อดกลั้น อีกทั้งยังสามารถที่จะดำรงชีวิตประจำวันภายในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการ ส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาในระดับนักเรียนยังเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการกีฬาของชาติ ในระดับเยาวชนให้ก้าวไปเป็นกำลังหลักของชาติในอนาคตต่อไป (ภาคภูมิ พันธุ์นิกุล, 2553) ซึ่ง กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลสำหรับเยาวชน อัน มาจากนักกีฬาที่มีความชื่นชอบหรือสนใจในกีฬาฟุตบอล ทั้งนี้โรงเรียนได้ทำการคัดเลือกตัวแทน นักเรียนของโรงเรียนจากความสามารถและทักษะที่ดีมาทำการแข่งขันกันระหว่างโรงเรียน นับว่ามี ความสำคัญและส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อวงการกีฬาของประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้กับเด็กและ เยาวชน นักเรียน มีพื้นที่ได้แสดงออกถึงความสามารถในการเล่นฟุตบอล และพัฒนาทักษะตลอดจน เป็นจุดเริ่มต้นให้ก้าวไปสู่เป้าหมายของตนเองต่อไปในอนาคต (กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา, 2564) ซึ่งในการเล่นกีฬาฟุตบอลกล่าวได้ว่าเป็นกีฬาประเภททีม การที่จะบรรลุให้ประสบ ความสำเร็จตามเป้าประสงค์ของทีม จึงไม่สามารถขึ้นอยู่กับนักกีฬาเพียงคนเดียวแต่เป็นการ ทำงานเป็นทีมร่วมกันของนักกีฬาทุกคนที่จะกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย หากเกิดเช่นนี้ได้ต้องขึ้นอยู่กับ ปัจจัยด้านสังคม การมีสัมพันธ์ระหว่างนักกีฬาภายในทีมจึงเป็นปัจจัยสำคัญ หากเกิดปัญหาด้าน ความสัมพันธ์ของบุคคลภายในองค์กรหรือกลุ่ม เช่น ไม่รับฟังความคิดเห็นกันและกัน ไม่เคารพสิทธิ เปรียบเทียบความสามารถของตนเองกับผู้อื่น เป็นต้น ทั้งหมดเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญต่อการมีปัญหา สัมพันธภาพระหว่างบุคคลส่งผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรโดยตรง (วิทยา เลหากุล, 2545) แต่เมื่อมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลภายในทีมที่ดี เป็นกระบวนการแบบแผนรวมทั้งคุณลักษณะของ การทำงานเป็นทีมอันก่อให้เกิดการทำงานภายในทีมที่มีทิศทางเดียวกัน การตัดสินใจร่วมกัน ก่อให้เกิดการทำงานร่วมกันได้อย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าแต่ละบุคคลจะมีลักษณะ ที่แตกต่างกันออกไป (พงษ์พิณิจ พรหมเนตร, 2563) หากแต่ละบุคคลมีการยอมรับ มีความเข้าใจ ความไว้วางใจ เคารพในความคิดรวมถึงสิทธิส่วนบุคคลซึ่งกันและกัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้และ รับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นในการมีสัมพันธภาพ อันดีระหว่างกัน (มจลินท์ สิงห์สาครเดชา, 2558)

สัมพันธภาพเรียกได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันกับบุคคลทางสังคม เป็นปฏิสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลในการทำความรู้จักและอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างทั้งสองฝ่ายในการดำเนิน ความสัมพันธ์เป็นอันก่อให้เกิดความพึงพอใจของบุคคล Schultz (1960) กล่าวว่าสัมพันธภาพ ระหว่างบุคคลเกิดขึ้นจากความต้องการพื้นฐานในบุคคลทั้ง ความต้องการความเป็นพวกพ้อง (Inclusion) เป็นความต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองเป็นคนในกลุ่มเดียวกัน และต้องการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ต่อมาคือความต้องการมีอำนาจควบคุม (Control) เป็น กระบวนการตัดสินใจของบุคคลที่ต้องการมีอิทธิพลและมีอำนาจเหนือผู้อื่นจึงมีการแสดงพฤติกรรม

ในทางต่อต้าน และความต้องการความรักใคร่ชอบพอ (Affection) เป็นความรู้สึก และอารมณ์ ส่วนตัวที่เกิดขึ้นระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์โดยจะแสดงออกด้วยความปรารถนาดี ความเป็นมิตรหรือ การที่บุคคลสร้างความผูกพันทางด้านอารมณ์ ทั้งหมดล้วนพบเห็นได้จากการแสดงออกทางพฤติกรรม ของบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ หากความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมหรือไม่สมดุลระหว่างกันอาจมีการสิ้นสุด หรือจบลงได้ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การปรับตัว หรือการเคารพในสิทธิผู้อื่นและ การพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่มีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่ดี และมั่นคง (Reitz et al., 2014) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในรูปแบบของทีมนักกีฬา อาจกล่าวได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน เนื่องจากการดำเนินบางสิ่งบางอย่างร่วมกัน อยู่ในช่วงอายุที่ไม่แตกต่างกัน หรือใช้ช่วงเวลาอยู่ร่วมกันเสมอ เช่น ในขณะการฝึกซ้อมกีฬา การแข่งขันกีฬา อีกทั้งยังมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจนจึงนำไปสู่การมีสัมพันธภาพระหว่างกัน ได้

อย่างไรก็ตามสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ดังกล่าวถือว่าเป็นกระบวนการปฏิบัติที่เกิดขึ้น ระหว่างบุคคล หรือของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เกิดขึ้นทีละเล็กละน้อยแต่มีความต่อเนื่อง เช่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ การให้ความสนใจ การยอมรับเคารพสิทธิของกันและกัน นำไปสู่กระบวนการความคุ้นเคยจนอยู่ในฐานะบุคคลอันเป็นที่รัก (มณี ตีประสิทธิ์, 2541; สุเมธ พงษ์เกษตรรา, 2553) นอกจากนี้ยังสามารถพิสูจน์ได้ว่าบุคคลมี คุณภาพสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล ได้จากการได้รับการ สนับสนุนและห่วงใยจากเพื่อน แต่เมื่อเกิดความขัดแย้งกันในความสัมพันธ์ก็ควรได้รับการช่วยเหลือ และแนวทางต่อการจัดการความขัดแย้งจากบุคคล หรือเพื่อนที่มีสัมพันธภาพกับเราอย่างเท่าเทียม ตามที่พื้นฐานของความสมดุลระหว่างทั้งสองฝ่ายในการดำเนินความสัมพันธ์ อีกทั้งยังพิสูจน์ได้จากการ ทำกิจกรรมในช่วงเวลาอิสระที่เป็นความบันเทิงเกิดการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดทั้งด้านความคิด ความรู้สึก แม้กระทั่งความลับส่วนตัวที่ไม่เคยเปิดเผยของกันและกัน ทั้งหมดนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ บุคคลมีความสมดุลของการดำเนินสัมพันธภาพระหว่างกัน (Parker and Asher, 1993 อ้างถึงใน ธัญธาดา แก้วกันหา, 2562) ดังนั้น การสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ดีและยั่งยืนจะต้องอยู่บน พื้นฐานของความสมดุลระหว่างทั้งสองฝ่ายในการดำเนินความสัมพันธ์ ทั้งหมดล้วนขึ้นอยู่กับ กระบวนการภายในของตัวบุคคลที่เป็นตัวกำหนดต่อการสร้างสัมพันธภาพ นอกจากนี้ยังส่งผลถึง การร่วมกันทำงานเป็นทีม

ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เกี่ยวกับทักษะการทำงานเป็นทีม กล่าวได้ว่าทักษะ การทำงานร่วมกันเป็นทีมมีส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เนื่องจากมนุษย์ ไม่สามารถทำงานที่ยากและซับซ้อน เพียงคนเดียวได้การทำงานใด ๆ ก็ตามจำเป็นต้องสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับผู้อื่น ทักษะการทำงานเป็นทีม ยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัยกัน เกิด

การปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม ร่วมกันคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ระดมสมอง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน นอกจากนี้การที่บุคคลได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่นยังถือเป็นการสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ และส่งผลให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ และสร้างสรรค์ มากกว่าการทำงานแบบต่างคนต่างทำ อีกทั้งยังเป็นจุดเริ่มต้นของการดำรงความสัมพันธ์ให้ยั่งยืน เพราะฉะนั้นทักษะในการทำงานเป็นทีมจึงเป็นทักษะที่จำเป็นต้องส่งเสริมให้เกิดตั้งแต่วัยเยาว์ (Tarricone and Luca, 2002) ซึ่งตามหลักความเป็นจริงแล้วบุคคลมีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้อื่น โดยการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกัน เป็นกระบวนการภายในของตัวบุคคล อันเกิดจากกระบวนการคิด การเรียนรู้ทำความเข้าใจของตนเอง และตามบริบทของสังคมหรือสิ่งแวดล้อมที่ตนเองดำรงอยู่ การสร้างสัมพันธภาพเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตให้ราบรื่น และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่ทำให้มีชีวิตอยู่ภายใต้สังคมอย่างสงบสุข ผลดีของการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันจะสามารถช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเองไปในแนวทางที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ทำให้บุคคลมีความก้าวหน้าและสามารถนำไปสู่เป้าหมายในชีวิต (วศินี มุกดอกไม้, 2541) ในการสร้างสัมพันธภาพยังมีปัจจัยหลักเกี่ยวกับทักษะและคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นลักษณะการทำงานของกลุ่มบุคคลเพื่อร่วมทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีกระบวนการทำงานที่สมาชิกในทีมทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์ และมีการติดต่อสื่อสาร ประสานงานกันภายในทีม มีความรับผิดชอบของตนเอง นอกจากนี้ต้องมีการเสริมแรงทางบวกให้แก่บุคคลในทีม เพื่อให้ทีมเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาร่วมกัน นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงมีความสร้างสรรค์มากกว่าการทำงานแบบเพียงลำพัง (ทศนา แคมมณี, 2550) การที่จะพัฒนาสัมพันธภาพจึงขึ้นอยู่กับการสร้างความพึงพอใจให้กันของทั้งสองฝ่าย ในนักกีฬาฟุตบอลการมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนนั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายภายในกลุ่มร่วมกันอย่างชัดเจนคือการได้รับชัยชนะ ในการสร้างสัมพันธภาพนั้นจะมีความแตกต่างตามวิธีของแต่ละบุคคลออกไป เนื่องจากบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน ดังที่ Maureen และคณะ (2002) ได้กล่าวว่าหากเริ่มต้นของการสร้างสัมพันธภาพ คือการมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีปัจจัยการกระตุ้นที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ ก่อให้เกิดการสนองความต้องการของทั้งสองฝ่ายหรือเห็นชอบตรงกัน การมีความสัมพันธ์แบบเพื่อนฝูงในช่วงวัยเด็ก และวัยรุ่นนั้นแข็งแกร่งอย่างปฏิเสธไม่ได้ สอดคล้องกับ สุเมธ พงษ์เกตุรา (2553) ที่กล่าวไว้ว่าการได้รับการยอมรับ และการสนับสนุนหรือได้รับมิตรภาพที่ดีจากกลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อคุณค่าในตนเอง เมื่อเกิดแรงจูงใจระหว่างบุคคลทั้งสองไปในทิศทางเดียวกัน นำไปสู่การติดต่อสื่อสารระหว่างกันก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในขั้นเริ่มต้นของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ซึ่งสัมพันธภาพจะคงอยู่หรือไม่ขึ้นอยู่กับตัวของบุคคลเอง

ในบริบทการมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสามารถบ่งบอกได้ว่าเกิดขึ้นอยู่กับตัวของบุคคลเอง ทั้งด้านความต้องการ ความเชื่อความรู้สึกและทัศนคติของบุคคล ความคาดหวังในสิ่งที่ได้จาก

ความสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการยอมรับของอีกฝ่าย การสนับสนุนหรือการช่วยเหลือ สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดจากแรงขับหรือการจูงใจ (Motivation) ของบุคคลที่จะเป็นตัวกระตุ้นในการเริ่มปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยการแสดงพฤติกรรม เป็นแรงผลักดันภายในตัวของบุคคลที่อยู่ภายในจิตใจ เป็นสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าให้เกิดความพยายาม หรือเป็นแรงผลักดันสิ่งจูงใจจากภายนอก เพื่อก่อให้เกิดการบรรลุตามเป้าหมาย (วิทยา บุญละดี, 2561) ซึ่งการมีแรงจูงใจที่แสดงออกมาทางพฤติกรรมเรียกได้ว่าเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่สำคัญอันนำไปสู่การมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน สอดคล้องกับ จันทร ชุ่มเมือง (2546) ที่กล่าวว่า บุคคลมีความต้องการด้านสติปัญญา อารมณ์ และด้านสังคม เป็นความต้องการที่มาจากตัวบุคคลทั้งสิ้น ความต้องการ ความสนใจ ทั้งทางบวกและทางลบจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่เกิดขึ้นทั้งภายในและแรงจูงใจภายนอกของแต่ละบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกันออกไปเป็นความเฉพาะ เมื่อสัมพันธภาพเริ่มต้นขึ้นด้วยแรงจูงใจของบุคคลแล้ว หากแรงจูงใจที่แสดงออกมาต่อความต้องการจะมีปฏิสัมพันธ์ในระหว่างเพื่อนของทั้งสองฝ่ายเท่ากัน ส่งผลให้สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนดำเนินขึ้น ทว่าดังที่กล่าวไว้เบื้องต้นการสร้างสัมพันธภาพจะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลมีแรงจูงใจรวมทั้งทักษะและคุณลักษณะของการอยู่ร่วมกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์

จากหลักการและเหตุผล ตลอดจนความจำเป็นที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาและเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน การมีความสัมพันธ์แบบเพื่อนซึ่งให้เห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้องทำให้เกิดผลลัพธ์ทางด้านสังคมอย่างชัดเจน โดยผ่านการประยุกต์ใช้หลักการแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ ร่วมกับการทำงานเป็นทีม ในรูปแบบและหลักการของโปรแกรมที่ใช้กิจกรรมพลศึกษาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกายมาเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการปฏิบัติหรือพัฒนาทักษะ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งช่วงวัยเด็กตอนกลางหรือวัยรุ่นและเป็นวัยที่ควรค่าแก่การปลูกฝังและพร้อมพัฒนาทางด้านอารมณ์สังคมที่เหมาะสม โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความจำเป็นอย่างมากในการมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน เนื่องจากต้องมีการร่วมมือกันในการทำงานให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไปในทางเดียวกันอย่างชัดเจน อีกทั้งยังอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนให้มีประสิทธิภาพอีกด้วย จะช่วยเพิ่มสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียน อันเป็นผลดีต่อเป้าหมายและประสิทธิภาพต่อนักเรียนในอนาคตได้เป็นอย่างดี

คำถามการวิจัย

กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมสามารถพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษาได้หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักกีฬาทีมโรงเรียนกลุ่มทดลอง
2. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองระหว่างนักกีฬาทีมโรงเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และนักกีฬาทีมโรงเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาตามปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักกีฬาทีมโรงเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักกีฬาทีมโรงเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่านักกีฬาทีมโรงเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งจะศึกษาผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียน โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 40 คน เป็นนักเรียนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียน เพศ ชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นที่มีการเปลี่ยนผ่านจากการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เข้าสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และได้เข้าร่วมเป็นนักกีฬาฟุตบอลใหม่ของทีมโรงเรียน ซึ่งมีแนวทางในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันประกอบกับต้องมาเรียนรู้และทำงานร่วมกันจึงต้องพัฒนาทักษะทางด้านสังคมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนเพื่อให้การดำเนินงานลุล่วงตามเป้าหมาย

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

2.1 **ตัวแปรต้น** คือ กิจกรรมพลศึกษาที่ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นกิจกรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์ประเภท เกม และกิจกรรมย่อย โดยมุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนภายในกลุ่ม

2.2 **ตัวแปรตาม** คือ สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หมายถึง กิจกรรมที่ประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) และทักษะการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์ประเภท เกม และกิจกรรมย่อย ได้แก่ บทบาทสมมติ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง กลุ่มย่อย นำมาดำเนินการจัดเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล เน้นการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน กิจกรรมประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบของแรงจูงใจและคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีม ได้แก่ 1) แรงจูงใจภายในตัวบุคคล 2) แรงจูงใจภายนอก ส่วนคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีม คือ 1) การวางแผนการทำงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน 2) ความรับผิดชอบ 3) การสื่อสารที่ดีภายในทีม 4) การมีส่วนร่วมภายในทีม และ 5) การมีความสามัคคีภายในทีม เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการลงมือปฏิบัติและการประเมินผลสัมฤทธิ์สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน โดยใช้แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่พัฒนามาจากแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพในการประเมิน

กิจกรรมพลศึกษา หมายถึง กระบวนการการจัดโปรแกรมที่เลือกใช้กิจกรรมพลศึกษาและใช้กีฬาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ต่อผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกายมาเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการปฏิบัติหรือพัฒนาทักษะจากกิจกรรมนอกเวลาเรียน โดยบรรลุวัตถุประสงค์ทางพลศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

แนวคิดแรงจูงใจ หมายถึง แรงผลักดันภายในตัวของบุคคลที่อยู่ภายในจิตใจเป็นสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าให้เกิดความพยายาม หรือเป็นแรงผลักดันสิ่งจูงใจจากภายนอก เพื่อก่อให้เกิดการบรรลุตามที่กำหนดเป้าหมายเอาไว้

การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกผ่านกระบวนการจัดกิจกรรมการทำงานเป็นทีมแบบกลุ่มสัมพันธ์เป็นกิจกรรมประเภท เกม และกิจกรรมย่อย ได้แก่ บทบาทสมมติ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง กลุ่มย่อย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลที่สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงทักษะการทำงานเป็นทีม มีลักษณะ

ได้แก่ 1) การวางแผนการทำงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน 2) ความรับผิดชอบ 3) การสื่อสารที่ดีภายในทีม 4) การมีส่วนร่วมภายในทีม และ 5) การมีความสามัคคีภายในทีม

สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันกับบุคคลทางสังคม เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำความรู้จักและอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างทั้งสองฝ่ายในการดำเนินความสัมพันธ์ ซึ่งแสดงให้เห็นจากคุณภาพของมิตรภาพที่ปรากฏ และสามารถวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนได้จากแบบวัดที่พัฒนามาจากแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพ อันมีองค์ประกอบของข้อคำถามที่สอดคล้องกันในแต่ละด้านได้แก่ 1) การสนับสนุนและห่วงใย 2) การจัดการความขัดแย้ง 3) การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง และ 4) การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด

นักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกเป็นตัวแทนของโรงเรียนในชนิดกีฬาฟุตบอล และได้เข้าร่วมเป็นนักกีฬาฟุตบอลใหม่ของทีมโรงเรียน ซึ่งเป็นเพศชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีช่วงอายุระหว่าง 13-15 ปี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. โรงเรียนได้กิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สามารถนำไปปรับใช้สำหรับนักกีฬาฟุตบอลช่วงอายุ 13-15 ปี

2. โรงเรียนได้พัฒนาความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนให้ดีขึ้นในโรงเรียน สำหรับนักกีฬาฟุตบอลช่วงอายุ 13-15 ปี

3. เป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนพลศึกษาและผู้ฝึกสอนกีฬาในโรงเรียนที่สนใจ เพื่อทำการศึกษาเพิ่มเติมหรือนำไปปรับใช้กับนักกีฬาชนิดอื่นต่อไป (a)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา ครึ่งนี้ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินการวิจัยพอสรูปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. แนวคิดในการจัดโปรแกรม

- 1.1 ความหมายของโปรแกรม
- 1.2 องค์ประกอบของโปรแกรม
- 1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรม

2. การจัดกิจกรรมพลศึกษา

- 2.1 ความหมายพลศึกษา
- 2.2 หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษา
- 2.3 เกณฑ์การเลือกกิจกรรมพลศึกษา

3. แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ

- 3.1 ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ
- 3.2 องค์ประกอบและประเภทของแรงจูงใจ
- 3.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
- 3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

4. ทักษะการทำงานเป็นทีม

- 4.1 ความหมายของการทำงานเป็นทีม
- 4.2 องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม
- 4.3 คุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล
- 4.4 ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม
- 4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม

5. สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

- 5.1 ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน
- 5.2 องค์ประกอบของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน
- 5.3 การสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน
- 5.4 การวัดและประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

5.6 โปรแกรมเพื่อสร้างเสริมสัมพันธภาพโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดในการจัดโปรแกรม

1.1 ความหมายของโปรแกรม

คำว่า Program and project เป็นคำในภาษาอังกฤษที่ใช้ในความหมายคาบเกี่ยวกัน ความหมายในภาษาไทย โปรแกรม หมายถึง รายการแสดง รายการที่กำหนดว่าจะทำ (พจนานุกรมไทย 2526) ส่วน Project ไม่ได้ระบุไว้แต่แปลภาษาไทยว่า โครงการ ซึ่งหมายถึง รูปแบบที่กำหนดหรือคิดไว้

Barr and Keating (1990, อ้างถึงใน ญัฐพงษ์ ภูชมศรี, 2563) กล่าวถึงความหมายของ โปรแกรมว่ามีความหมายหลากหลายแบบขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล โดยให้ความหมายไว้ 3 แบบ ดังนี้

- 1) โปรแกรมหมายถึง หน่วย (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือจัดให้บริการตาม ความต้องการของสถาบันหรือบุคคล
- 2) โปรแกรมหมายถึง ลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of planned intervention) เพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่มเป้าหมายโดยตรง
- 3) โปรแกรมหมายถึง กิจกรรมที่วางแผนไว้ (Planned activity) สำหรับปฏิบัติหรือจัดทำ โดยเฉพาะกับเป้าหมายนั้น ๆ

อุ้นตา นพคุณ (2548) ได้กล่าวถึงความหมายของโปรแกรมไว้คือ งานประจำที่มีการปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง และมีความแตกต่างกันระหว่างโปรแกรมและโครงการ กล่าวคือ โปรแกรม เป็นงาน ประจำที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ส่วนโครงการเป็นงานที่จัดทำเฉพาะกิจตามความจำเป็นในสังคม เพื่อจัดการแก้ไขในส่วนของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น หากโครงการมีการปฏิบัติในระยะเวลา ที่ยาวนานอย่างต่อเนื่องจะกลายเป็นโปรแกรมเสียแทน ดังนั้นจะเรียกว่าเป็นโปรแกรมหรือโครงการ นั้นจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการปฏิบัติ การพัฒนาและประเมินผล ซึ่งปัจจัยสำคัญของโปรแกรม ขึ้นอยู่กับการคงอยู่ของกิจกรรม

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2553) ได้กล่าวถึง โปรแกรมว่าเป็นการนำมาใช้เพื่อ วัตถุประสงค์ของการประเมินซึ่งจะมีลักษณะที่แตกต่างกับคำว่า โครงการ หรือ Project ใน ภาษาอังกฤษ ที่หมายถึงลักษณะงานที่ได้เป็นงานประจำ แต่เกิดขึ้นตามความจำเป็นของ สถานการณ์ในสังคม จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ภายในระยะเวลา และงบประมาณที่ระบุไว้ชัดเจน เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นโครงการก็จะสิ้นสุดลงพร้อมกัน ส่วน

โปรแกรม หรือ Program หมายถึง งานประจำ จำเป็นต้องใช้ความต่อเนื่องจนกว่าโครงการจะถูกยกเลิกหรือปรับเปลี่ยนรูปแบบไปตามวัตถุประสงค์อื่น

จากความหมายของโปรแกรมที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า โปรแกรมหมายถึง กิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ สำหรับปฏิบัติหรือจัดทำขึ้นโดยเฉพาะกับเป้าหมายนั้น ๆ ที่ต้องการพัฒนาและประเมินผล อย่างเป็นลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ นำมาใช้เพื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์เฉพาะกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

1.2 องค์ประกอบของโปรแกรม

Caffarella (2002) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบในการพัฒนาโปรแกรม ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การจัดพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน
- 2) การกำหนดแนวคิดโปรแกรม
- 3) การค้นหาและจัดลำดับความสำคัญของแนวคิดโปรแกรม
- 4) การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- 5) การเตรียมถ่ายโอนการเรียนรู้
- 6) การสร้างแผนการประเมินผล
- 7) การพิจารณารูปแบบตารางเวลาและความต้องการของเจ้าหน้าที่
- 8) การเตรียมแผนด้านงบประมาณและการตลาด
- 9) การออกแบบแผนการสอน
- 10) การประสานงานด้านสิ่งสนับสนุนและเตรียมพร้อมรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้น
- 11) การสื่อสารคุณค่าของโครงการ

นอกจากนี้ พิเชษฐพงษ์ โคตรทอง (2560) กล่าวถึงองค์ประกอบของโปรแกรมไว้ออกเป็น

6 ส่วน ได้แก่

- 1) หลักการและเหตุผลของโปรแกรม
- 2) จุดประสงค์ของโปรแกรม
- 3) สารระเนื้อหาของโปรแกรม
- 4) โครงสร้างโปรแกรมและเนื้อหากิจกรรมของโปรแกรม
- 5) สื่อประกอบกิจกรรม
- 6) การประเมินผลโปรแกรม

กนกอร กวานสุพรรณ และคณะ (2560) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาและการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของโปรแกรมออกเป็น 6 ประการ คือ

- 1) แนวคิดพื้นฐาน
- 2) หลักการและเหตุผลของโปรแกรม
- 3) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- 4) เนื้อหาสาระโปรแกรม
- 5) กระบวนการดำเนินการ
- 6) การวัดและประเมินผล

ชนัญญา ไยลลอ (2560) ได้แบ่งองค์ประกอบของโปรแกรมจากงานที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนา โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิด ความฉลาดทางวัฒนธรรมและแนวคิดอุปนิสัย เพื่อเสริมสร้างทักษะ การทำงานร่วมกันกับผู้อื่นในองค์กร มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการและ เหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมาย 4) ผู้สอน 5) กิจกรรม 6) เนื้อหาสาระ 7) แหล่งความรู้ และสื่อการสอน 8) สภาพแวดล้อมในการจัดการศึกษา 9) การวัดและประเมินผล และ 10) ระยะเวลาในการเรียนรู้

ณัฐพงษ์ ภูขมศรี (2563) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของโปรแกรมออกเป็น 5 ส่วน คือ

- 1) หลักการและเหตุผล
- 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- 3) เนื้อหารายละเอียดโปรแกรม
- 4) วิธีการพัฒนา
- 5) การประเมินผลของโปรแกรม

จากการศึกษางานวิจัยสามารถสรุปได้ว่าองค์ประกอบพื้นฐานของโปรแกรม พบความแตกต่าง ขององค์ประกอบและมีปัจจัยสำคัญที่สอดคล้องกันขององค์ประกอบโปรแกรม ได้แก่ 1) การกำหนด หลักการและเหตุผลของโปรแกรม 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาสาระของโปรแกรม 4) กระบวนการดำเนินการ 5) การประเมินผลโปรแกรม องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญในการ ดำเนินการจัดโปรแกรมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายได้ต่อไป

1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดโปรแกรม

เรื่องที่ 1 พรฤดี นิธิรัตน์ และคณะ (2558) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ โปรแกรมสร้างเสริม สุขภาพจิตครอบครัวสามวัย ต่อการรับรู้บทบาทของสมาชิกและสัมพันธภาพในครอบครัว วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพจิตครอบครัวสามวัยต่อการรับรู้

บทบาทของสมาชิกครอบครัว และการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างคือ ครอบครัวที่มีสมาชิกสามวัย ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก และ ปู่/ย่า/ตา/ยาย จำนวน 15 ครอบครัว ดำเนินการโดยโปรแกรมประกอบด้วยกิจกรรมคือ การสร้างความรู้และความตระหนักในบทบาทของสมาชิกครอบครัว การเป็นครอบครัวต้นแบบ และการร่วมกิจกรรมครอบครัวสัมพันธ์เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามการรับรู้บทบาทของสมาชิกครอบครัวและ แบบวัดสัมพันธ์ภาพในครอบครัวก่อน และหลังการเข้าร่วมโปรแกรม ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบด้วย พ่อที่มีอายุระหว่าง 46 ถึง 60 ปี แม่มีอายุระหว่าง 31 ถึง 40 ปี ลูกเป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 16 ถึง 18 ปี และปู่ย่าตายาย อายุตั้งแต่ 70 ปี ขึ้นไป หลังเข้าร่วมโปรแกรม สมาชิกมีการรับรู้บทบาทของตนเองในครอบครัวสูงขึ้น และสัมพันธ์ภาพในครอบครัวดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เรื่องที่ 2 วลัยพร สุวรรณบุรณ (2558) ได้ทำการศึกษาการใช้โปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภท วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยจิตเภท กลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มารักษาที่คลินิกสุขภาพจิตมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 24 คน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน ดำเนินการโดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ คือ กลุ่มสุขภาพจิตศึกษา ทั้งสองกลุ่มใช้เวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และแบบประเมินคุณภาพชีวิต ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคจิตเภทหลังได้รับโปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) คะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคจิตเภทในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมกลุ่มบำบัดตามแนวคิดสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลสูงกว่าผู้ป่วยโรคจิตเภทในกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เรื่องที่ 3 Sally (2013) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้โปรแกรมฟุตบอลที่มีต่อเพื่อนเยาวชน ความสัมพันธ์ทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม เป็นวิธีการแบบกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิง จำนวน 142 คน ดำเนินการด้วยแบบสำรวจที่ประกอบด้วย อาการทางอารมณ์ ปัญหาและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน พฤติกรรมทางสังคม ความรู้สึกของการรวมตัวทางสังคมและความเป็นเจ้าของ รวมทั้งแบบสัมภาษณ์ตัวต่อตัวที่ได้รับการคัดเลือก ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์แสดงให้เห็นความสัมพันธ์เชิงบวกที่เป็นเส้นตรงระหว่างการปฐมนิเทศกลุ่มอื่นและการมีส่วนร่วมทั้งหมดในโปรแกรม มีคะแนนที่ต่ำกว่าในด้านปัญหาระหว่างเพื่อน และคะแนนที่สูงขึ้นในด้านพฤติกรรมทางสังคม ในการสำรวจผลลัพธ์เหล่านี้ได้รับการสนับสนุนโดยข้อมูลเชิงคุณภาพที่วิเคราะห์จากการสัมภาษณ์

เรื่องที่ 4 พิชาณิกา เพชรสังข์ และคณะ (2564) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมายสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย และ 2) เพื่อพัฒนาเครื่องมือในการประเมินพฤติกรรมกรรมการเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) โปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมายมีหลักการ ดังนี้ 1.1) การกำหนดเป้าหมายด้วยตนเอง 1.2) การเชื่อในความพยายามและเชื่อว่าทำได้ 1.3) การวางแผน และ 1.4) การประเมินตนเอง โดยกิจกรรมการเรียนการสอนในโปรแกรม 5 มีขั้นตอนได้แก่ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ คิดและเชื่อในความสามารถและความพยายามของตนเอง วางแผนเพื่อดำเนินการทำตามแผนอย่างมุ่งมั่น และประเมินและสะท้อนคิด 2) พฤติกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับนักศึกษาประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมและการวางแผนการเรียน การทำตามหน้าที่ การแสวงหาความรู้ และใช้วิชาการ การมีปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น และการตรวจสอบ ประเมินและปรับปรุงการเรียน ซึ่งประเมินด้วยแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียน และแบบสอบถามทั่วไป

2. การจัดกิจกรรมพลศึกษา

2.1 ความหมายพลศึกษา

Bucher (1979, อ้างถึงใน วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พลศึกษาคือ กระบวนการศึกษาอย่างหนึ่งที่ใช้กิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬา เป็นการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งในด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านทักษะการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และทักษะในการเล่นกีฬา ด้านความรู้ความเข้าใจในวิธีการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย ด้านคุณธรรม และด้านเจตคติที่ดีต่อการเล่นกีฬา และการออกกำลังกาย ด้วยการได้ลงเล่นหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

Bookwalter & Harold (1969) กล่าวว่า พลศึกษา คือ การพัฒนาที่ได้ผลดีที่สุดในด้านปรับตัวในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม โดยได้รับการเสนอและการสอน และการเข้าร่วมในกิจกรรมประเภทกีฬา กิจกรรมเข้าจังหวะ และยิมนาสติกที่ได้เลือกสรรแล้ว

เทพประสิทธิ์ กุศลวัชวิชัย (2533) กล่าวว่า พลศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญแขนงหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องจัดการให้เหมาะสมกับความถูกต้องตามหลักของพลศึกษา ซึ่งหมายถึง การศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยอาศัยกิจกรรมการออกกำลังกายและการกีฬาเป็นสื่อในการศึกษา

การพลศึกษาและการออกกำลังกายจึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกคนในการดำเนินชีวิตตลอดจนพัฒนาบุคคลเพื่อช่วยพัฒนาประเทศ

ธนาวรรณ รัมมะภาพ และ มนตรี สามงามดี (2558, อ้างถึงใน วันวิสา ป้อมประสิทธิ์, 2561) ได้กล่าวว่า กิจกรรมพลศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเลือกใช้กิจกรรม ซึ่งหมายถึงกิจกรรมพลศึกษานั้นเป็นสื่อที่จะนำไปสู่การบรรลุจุดหมายปลายทางพลศึกษา ฉะนั้น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบว่าจะให้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะให้ประสบผลสำเร็จมากที่สุด การจัดกิจกรรมพลศึกษาควรจัดให้ เด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการทุกด้านได้อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งเน้นถึงการเสริมสร้างสมรรถภาพร่างกาย สภาพสังคม และอารมณ์ของแต่ละบุคคลการสอนพลศึกษาโดยทั่วไปจะฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะได้ดั่งนั้น จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการเรียนรู้ทักษะทางพลศึกษา

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ได้ให้ความหมายของพลศึกษาว่า เป็นกระบวนการศึกษาที่ใช้กิจกรรมทางการกีฬา หรือกิจกรรมการออกกำลังกาย เป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้บุคคลมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

จากการศึกษาความหมายของพลศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า พลศึกษาคือ การศึกษาแขนงหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยผ่านกระบวนการใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกายมาเป็นสื่อกลางที่ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ต่อผู้เรียน

2.2 หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษา

วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมพลศึกษาว่า การจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมที่ใช้การปฏิบัติกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาเป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการในทุก ๆ ด้านทั้ง 5 ด้านประกอบไปด้วย

1. ด้านสมรรถภาพทางกาย คือการให้นักเรียนมีร่างกายที่แข็งแรงมีสุขภาพและอนามัยที่ดี
2. ด้านทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย คือการให้นักเรียนมีทักษะในการเล่นกีฬาที่จำเป็นและง่ายสามารถนำไปใช้ในเวลาว่างเพื่อให้เกิดประโยชน์ได้
3. ด้านความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกาย คือการให้นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจในวิธีการเล่นเบื้องต้นง่าย ๆ และจำเป็น
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม คือการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ให้นักเรียนมีคุณธรรม เช่นการมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย

5. ด้านเจตคติที่ดีในการออกกำลังกาย คือการให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของการเล่นกีฬาตลอดจนการออกกำลังกายซึ่งนำไปสู่การมีเจตคติที่ดีต่อการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายต่อไป โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมพลศึกษาหรือกีฬาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

จากหลักการจัดกิจกรรมพลศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นกระบวนการที่ใช้กิจกรรมพลศึกษามาเป็นสื่อกลาง เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการปฏิบัติหรือพัฒนาทักษะจากกิจกรรมนอกเวลาเรียน โดยบรรลุวัตถุประสงค์ทางพลศึกษาทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2.3 เกณฑ์การเลือกกิจกรรมพลศึกษา

ฟอง เกิดแก้ว (2515, อ้างถึงใน ธนวัฒน์ ช่วยบำรุง, 2554) กล่าวว่า กิจกรรมพลศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการสอนพลศึกษาในชั้นเรียน เนื่องจากเป็นสิ่งที่จะนำไปสู่ปลายทางของการพลศึกษา ดังนั้นการเลือกกิจกรรมพลศึกษาจะต้องพิจารณาอย่างดี ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าตามวัตถุประสงค์ของวิชาพลศึกษา
2. เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน และทำพ่ายความสามารถของนักเรียน
3. เป็นกิจกรรมที่สามารถปรับให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน
4. เป็นกิจกรรมที่อาศัยทักษะการเคลื่อนไหวเบื้องต้น
5. เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ และสถานที่
6. เป็นกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ ต่อไปได้
7. เป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าต่อสุขภาพ และมีความปลอดภัย
8. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับนโยบาย ปรัชญา และแนวทางการบริหารของโรงเรียน
9. เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติโดยธรรมชาตินอกห้องเรียน
10. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงออกของแต่ละบุคคล
11. เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมทางสังคม และการแสดงออกในทางที่ดีเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย

สุขสันต์ อ่วมสะอาด (2539, อ้างถึงใน ธนายุทธ จิตรหาญ, 2558) ได้เสนอเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกการจัดกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนที่ดี และให้ประสบการณ์ทางพลศึกษาด้านต่าง ๆ ไว้ 9 ประการดังนี้

1. เป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาทั้งหมดของโรงเรียน
2. เป็นการจัดประสบการณ์ที่สมดุลเป็นอย่างดีที่จะกระตุ้นการเจริญเติบโต และพัฒนาการที่เหมาะสมด้านสังคมและจิตใจ

3. เป็นส่วนช่วยทำให้เกิดจิตสำนึกในระบบประชาธิปไตยเพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. เป็นกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของความสนใจ ความต้องการ จุดมุ่งหมาย และความสามารถที่จะสนับสนุนได้
5. เป็นการจัดประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของนักเรียน
6. เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะช่วยเหลือได้
7. เป็นกิจกรรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดแบ่งเวลา อุปกรณ์ และผู้นำที่เพียงพอ และสามารถที่จะจัดกิจกรรมตามที่นักเรียนต้องการได้อย่างกว้างขวาง
8. เป็นกิจกรรมที่ต้องมีความสอดคล้องกับสุขภาพทั่วไปของนักเรียน และโปรแกรมของนักเรียนในโรงเรียน
9. เป็นการสนับสนุนการพัฒนาทางด้านวิชาชีพ และสวัสดิการให้แก่ครูพลศึกษา

สรุปได้ว่าการเลือกจัดกิจกรรมพลศึกษานั้นเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมที่เลือกใช้กิจกรรมพลศึกษาและใช้กีฬาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนได้เกิดการพัฒนาให้ครบทั้ง 5 ด้าน ทั้งในด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านทักษะการเคลื่อนไหวของร่างกาย ด้านความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกาย ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านเจตคติที่ดีในการออกกำลังกาย ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านอย่างสมดุลและสมบูรณ์

3. แนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจ

3.1 ความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจ

3.1.1 ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจเป็นคำที่ได้ความหมายมาจากคำภาษาละตินที่ว่า Movere ซึ่งมีความหมายว่าการเคลื่อนไหว หรือคำว่า (Move) ในภาษาอังกฤษที่หมายถึง การเคลื่อนไหวหรือการเคลื่อนที่ด้วยเช่นกัน ซึ่งมีนักวิชาการและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้ ดังนี้

Walters (1978) ได้ให้คำจำกัดความของแรงจูงใจ ว่าหมายถึง “บางสิ่งบางอย่างที่อยู่ภายในตัวของบุคคลที่มีผลทำให้บุคคลต้องกระทำ หรือเคลื่อนไหว หรือมีพฤติกรรมในลักษณะที่มีเป้าหมาย” กล่าวได้ว่าแรงจูงใจก็คือ เป็นเหตุผลของการกระทำ

Loundon and Bitta (1988) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ หมายถึง "สถานะที่อยู่ภายในตัวที่เป็นพลัง ทำให้ร่างกายมีการเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่มีเป้าหมายที่ได้เลือกไว้แล้ว ซึ่งมักจะเป็นเป้าหมายที่มีอยู่ในภาวะสิ่งแวดล้อม"

Reeve (1996, อ้างถึงใน สุกิจ ทวีศักดิ์, 2555) กล่าวว่า แรงจูงใจหมายถึงกระบวนการภายในที่กำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดพลังและมีทิศทาง แรงจูงใจนั้นมาจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ความต้องการและอารมณ์

ประวีณา เอี่ยมยี่สุน (2553) ให้คำนิยามแรงจูงใจ หมายถึง ภาวะที่อยู่ภายในจิตใจของบุคคล ที่ทำให้บุคคลนั้นเริ่มต้นกระทำพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่าง มีความพยายามที่จะกระทำ และกระทำพฤติกรรมอยู่ต่อไป กล่าวคือพฤติกรรมที่มีเป้าหมายกำหนดไว้ สิ่งที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดการกระทำพฤติกรรมนั้นอาจมาจากภายนอกหรือสิ่งจูงใจภายนอก หรือแรงผลักดันที่เกิดจากในตัวบุคคลเรียกได้ว่าแรงจูงใจภายใน

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2553) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจ หมายถึง องค์ประกอบสำคัญที่เป็นสิ่งกระตุ้น หรือสิ่งเร้า ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย การอาศัยพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ จะช่วยเป็นตัวอ้างอิงของการเกิดแรงจูงใจ ซึ่งแรงจูงใจไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของ การจูงใจ (Motivation) ที่เป็นเงื่อนไขของการกระตุ้นหรือก่อให้เกิดการริเริ่มกระทำพฤติกรรม ไว้ดังนี้

Schiffman and Kanuk (1991) ได้ให้ความหมายของการจูงใจ หมายถึง "แรงขับเคลื่อนที่อยู่ภายในของบุคคลที่กระตุ้นให้บุคคลมีการกระทำ"

Woolfolk (1995) ได้ให้คำนิยามของการจูงใจ หมายถึง เป็นภาวะภายในของบุคคล ที่ถูกกระตุ้นให้เกิดการกระทำพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง และต่อเนื่อง

Domjan (1996) ได้กล่าวถึง การจูงใจ ว่าหมายถึง ภาวะในการเพิ่มพฤติกรรม การกระทำหรือดำเนินกิจกรรมของบุคคลนั้น ๆ โดยบุคคลลงใจที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตนเองต้องการ

เต็มศักดิ์ คทวนิช (2546) ได้กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึง กระบวนการของการนำปัจจัยไปใช้ ก่อให้เกิดความต้องการหรือเป้าหมายเพื่อสร้างแรงขับและแรงจูงใจ ที่เป็นตัวการกระตุ้นต่อร่างกายให้แสดงพฤติกรรมตามที่ต้องการของเป้าหมาย เรียกได้ว่าเป็นสิ่งเร้าภายนอกและสิ่งเร้าภายใน ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความต้องการเมื่อเกิดขึ้นความต้องการจะสร้างแรงขับและแรงจูงใจที่จะกระตุ้นร่างกายในตัวบุคคลให้เกิดพฤติกรรมนำไปสู่เป้าหมายหรือความต้องการของตนเอง

จากความหมายของแรงจูงใจที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงผลักดันภายในตัวของบุคคลที่อยู่ภายในจิตใจเป็นสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าให้เกิดความพยายาม หรือเป็นแรงผลักดันสิ่งจูงใจจากภายนอก เพื่อก่อให้เกิดการบรรลุตามที่ได้มีการกำหนดเป้าหมายเอาไว้

3.1.2 ความสำคัญของแรงจูงใจ

สุโท เจริญสุข (2525, อ้างถึงใน สุกิจ ทวีศักดิ์, 2555) กล่าวว่า ความสำเร็จของแรงจูงใจเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการผลักดันในพฤติกรรมการแสดงออก เป็นสิ่งกระตุ้น หรือสิ่งเร้า และเป็นสิ่งที่ต้องการได้รับการเสริมแรง ซึ่งแรงจูงใจนี้ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสภาพร่างกายและด้านอารมณ์ ทำให้เกิดความเคยชิน ความรู้สึก หรือแม้แต่ความเชื่อ เจตคติ คุณค่าและความมุ่งหวังของบุคคล

นอกจากนี้ กลมกลทิพย์ รักรวงศ์ภัทร (2554) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจมีความสำคัญโดยตรงต่อพฤติกรรมของบุคคล เนื่องจากแรงจูงใจเป็นสภาวะที่ผลักดันและดึงให้บุคคลแสดงออกทางพฤติกรรมที่มีความแตกต่างกันไป ซึ่งหากจะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลจึงต้องทำความเข้าใจกับแรงจูงใจของบุคคล ๆ นั้นว่ามีแรงจูงใจอยู่ในประเภทใด และระดับใด เพราะบางสถานการณ์เดียวกัน น่าจะมีการตอบสนองพฤติกรรมที่เหมือนกันแต่กลับมีการแสดงออกพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทฤษฎีแรงจูงใจจึงควรทำความเข้าใจเพราะจะช่วยทำให้ได้รับประโยชน์ ดังนี้

- 1) เข้าใจในพฤติกรรมของตนเอง จะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมตนเองเพื่อที่จะสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างเหมาะสม และช่วยบังคับไม่ให้ตนเกิดการแสดงออกในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
- 2) เข้าใจในพฤติกรรมของผู้อื่น จะช่วยให้ตนเองควบคุมพฤติกรรมของบุคคลอื่นได้ จากการเลือกใช้รูปแบบการจูงใจที่เหมาะสมกับบุคคลที่มีความแตกต่างกันได้
- 3) เข้าใจในพฤติกรรมของกลุ่มบุคคล จะช่วยสร้างสถานการณ์จูงใจให้กลุ่มบุคคลมีการแสดงพฤติกรรมที่เป็นไปในแนวทางที่ต้องการได้

Reeve (1996) ได้นิยามความสำคัญของแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตัวนักเรียน และสามารถทำให้เกิดความประสบความสำเร็จได้

กล่าวสรุปได้ว่า แรงจูงใจมีความสำคัญที่ทำให้พฤติกรรมของบุคคลมีการเปลี่ยนแปลง เกิดการกระตุ้นจนนำไปสู่การมีพลังผลักดัน มีทิศทาง หรือมีความรู้สึกมุ่งมั่นตั้งใจที่จะต้องการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาล้วนเกิดจากแรงจูงใจ อาจจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบุคคลนั้น ๆ แม้ว่าจะว่าจะเป็นสถานการณ์เดียวกัน

3.2 องค์ประกอบและประเภทของแรงจูงใจ

3.2.1 องค์ประกอบของแรงจูงใจ

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายและความสำคัญของแรงจูงใจที่กล่าวมา แรงจูงใจยังมีองค์ประกอบ 2 ประการ ที่ส่งผลให้เกิดเป็นแรงจูงใจ (จันทร ชุ่มเมืองปัก, 2546) ได้แบ่งองค์ประกอบไว้ดังนี้

- 1) ธรรมชาติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกัน (Individual differences) ในสิ่งที่เป็ธรรมชาติ เช่น กรรมพันธุ์ ลักษณะนิสัย อารมณ์ ลักษณะรูปร่าง ความต้องส่วนตัว เป็นต้น ซึ่งธรรมชาติมีองค์ประกอบที่สำคัญของแรงจูงใจ คือ

- 1.1 แรงขับ (Drive) กล่าวคือเป็นความตึงเครียดทางด้านร่างกาย ซึ่งทำให้เกิดกิจกรรมที่จะบรรเทาหรือสามารถลดความตึงเครียดสิ่ง ๆ นั้นได้ เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการอย่างรุนแรง เป็นต้น แรงขับที่กล่าวมาจะต้องก่อพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้หายไป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1.1.1 แรงขับภายในร่างกาย (Primary drive) หมายถึงแรงขับที่เกิดขึ้นอยู่ภายในร่างกายของแต่ละบุคคล หากเกิดขึ้นแสดงว่าร่างกายขาดสภาวะสมดุลจนนำมาสู่ความรู้สึกต่าง ๆ เช่น หิว กระหาย ความรู้สึกหงวเหงา หรือความรู้สึกทางเพศ ซึ่งแต่ละบุคคลมีแรงจูงใจภายในที่แตกต่างกันออกไป

- 1.1.2 แรงขับภายนอกร่างกาย (Secondary drive) หมายถึงแรงขับที่มาจากภายนอก ร่างกายของบุคคลนั้น ๆ เช่น แรงขับที่มาจากความต้องการด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ยกตัวอย่าง บุคคลนั้นอยากเป็นนักกีฬาระดับอาชีพ อยากเป็นโค้ชหรือผู้ฝึกสอนกีฬา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความต้องการที่มาจากภายนอก ร่างกาย ทั้งสิ้น ความต้องการ ความสนใจ ทั้งทางบวกและทางลบจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล

- 1.2 ความวิตกกังวล (Anxiety) กล่าวคือเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์เป็น เจตคติทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลที่จินตภาพของตนเองไปยังอนาคตที่ยังมาไม่ถึง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Sentiment concerning the future เมื่อเกิดความวิตกกังวลก็จะนำไปสู่ความกลัว

- 2) สถานการณ์ต่าง ๆ ในและสิ่งแวดล้อม เป็นองค์ประกอบที่ 2 ของแรงจูงใจ เป็นเรื่องของสถานการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคลซึ่งมีความแตกต่างกัน เช่น บ้านที่ตั้งอยู่ห่างไกลจากสถานที่ฝึกซ้อมกีฬา มีความยากลำบากในการเดินทาง หากเป็นนักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบนี้อาจจะไม่เกิดแรงจูงใจในการฝึกซ้อมหรือเล่นกีฬา เนื่องจากเกิดสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดการเกิดขึ้นของแรงจูงใจ เป็นต้น

นอกจากนี้ เพ็ญพิชชา ล้วนดี (2556) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของแรงจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ได้แก่ ความต้องการ (Needs) และแรงขับ (Drives)

ความต้องการ (Needs) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ขาดแคลนอินทรีย์ โดยเฉพาะขาดแคลนทางด้านร่างกาย เช่น การขาดน้ำหรืออาหาร เป็นต้น

แรงขับ (Drives) หมายถึง สภาวะของบุคคลในการถูกกระตุ้นมาจากความต้องการ ยกตัวอย่าง การขาดอาหารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย คือความหิวหรือแรงขับ จึงต้องกระทำพฤติกรรมบางอย่างคือ การหาอาหารมารับประทาน เป็นต้น ในทางจิตวิทยายังกล่าวถึงแรงจูงใจไว้เพิ่มเติม ดังนี้

- 1) ความต้องการ (Needs) คือ สภาพการขาดสมดุลของร่างกาย ทำให้เกิดแรงผลักดันหรือแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมา เพื่อกลับเข้าสู่สมดุล
- 2) แรงขับ (Drives) คือ แรงผลักดันหรือสิ่งเร้าภายในตัวของบุคคลนั้น ๆ เป็นผลมาจากความต้องการ ก่อให้เกิดการแสดงออกทางพฤติกรรม
- 3) การตื่นตัว (Arousal) คือ การที่บุคคลพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมของตนเองออกมา แบ่งออกเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ
- 4) การคาดหวัง (Expectancy) คือ เป็นการทำนายหรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของบุคคล เกิดขึ้นจากบุคคลมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาบ้าง
- 5) สิ่งล่อใจ (Incentive) คือ สิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าที่นำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทำให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น ของรางวัล ค่าชมเชย หรือการยกย่องยอมรับ

กล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบของแรงจูงใจเป็นกระบวนการที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เนื่องจากบุคคลแต่บุคคลเกิดความต้องการ ส่งผลให้แรงขับหรือแรงจูงใจที่กระทำให้เกิดพฤติกรรมและการกระทำของตนเองไปสู่เป้าหมายจนบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง หรือตามที่สภาพแวดล้อมนั้นดำเนินอยู่

3.2.2 ประเภทของแรงจูงใจ

จากการศึกษาวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเภทของแรงจูงใจ สามารถสรุปประเภทของแรงจูงใจได้ ดังนี้

จันทรานี สงวนนาม (2553, อ้างถึงใน วิทยา บุญละดี, 2561) ได้กล่าวถึงประเภทของการจูงใจออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1) การจูงใจภายใน หมายถึง สภาวะของบุคคลที่มีความต้องการจะกระทำบางสิ่งบางอย่างด้วยจิตใจของบุคคลนั่นเอง โดยที่ไม่ต้องใช้สิ่งเร้าหรือสิ่งล่อใจใด ๆ มากกระตุ้นตนเองให้เกิดแรงผลักดัน

หรือแรงขับ ซึ่งถือว่ามีคุณค่าต่อการปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นอย่างยิ่งการจูงใจประเภทนี้ ได้แก่ ความต้องการ (Needs) ความปรารถนา (Desire) ความทะเยอทะยาน (Ambition) ความสนใจพิเศษ (Special Interest) และทัศนคติหรือเจตคติ (Attitude)

2) การจูงใจภายนอก หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการได้รับสิ่งเร้าหรือปัจจัยต่าง ๆ จากภายนอก เพื่อนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของผู้กระตุ้น การจูงใจภายนอกได้แก่ เป้าหมาย ความคาดหวัง ความก้าวหน้า สิ่งล่อใจต่าง ๆ เช่น การได้รับคำชมเชย การถูกตำหนิติเตียน การให้รางวัล การประหวัด การลงโทษ การแข่งขัน เป็นต้น

กล่าวสรุปได้ว่า ประเภทของแรงจูงใจมาจากสภาวะของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมทั้งเกิดจากภายในจิตใจของตนเองโดยไม่มีสิ่งกระตุ้นหรือสิ่งเร้าใด ๆ และเกิดมีแรงกระตุ้นหรือแรงผลักดันจากปัจจัยต่าง ๆ ต่อบุคคลจากภายนอกในสภาพแวดล้อมที่บุคคลดำเนินอยู่อีกด้วย

3.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจในปัจจุบันนักจิตวิทยาได้อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของการแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ที่หลากหลาย และยังเป็นแนวทางให้กับบุคคลเข้าใจหรือรับรู้ถึงปัญหาและได้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ที่ตนเองอยู่ โดยทฤษฎีแรงจูงใจ (Theory of Motivation) อาจจะเป็นการอธิบายลักษณะสำคัญที่เป็นพลังผลักดัน ตัวชี้นำ ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของมนุษย์มีความพยายามในสร้างบางสิ่งบางอย่างต่อการบรรลุจุดมุ่งหมายของตนให้ได้

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow)

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์เป็นทฤษฎีที่แบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 2 ระดับ คือความต้องการของมนุษย์ในระดับที่ต่ำ และความต้องการในระดับสูง กล่าวคือเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะมีความต้องการในระดับที่สูงเพิ่มขึ้นต่อไป ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์แบ่งออกเป็น 5 ลำดับขั้น ดังนี้

- 1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physical needs) คือเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคล ได้แก่ ปัจจัยสี่ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่พักอาศัย หรือสิ่งที่ทำให้การดำรงชีวิตสะดวกสบาย เป็นต้น
- 2) ความต้องการทางด้านความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) คือเป็นความต้องการของแต่ละบุคคลปรารถนาได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากอันตรายต่าง ๆ
- 3) ความต้องการทางด้านสังคม (Social needs) คือความต้องการมีสัมพันธ์อันดีต่อผู้อื่น เป็นความต้องการการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน กล่าวคือความรู้สึกของบุคคลเป็นผู้สำคัญต่อสังคมกลุ่มนั้น

- 4) ความต้องการการเคารพยกย่อง (Esteem needs) คือความรู้สึกของบุคคลที่เป็นผู้ประสบความสำเร็จและได้รับการยกยอมรับจากผู้อื่น
- 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization needs) คือเป็นความต้องการในระดับสูงสุด กล่าวได้ว่าบุคคลนั้นดำเนินการตามความสามารถของตนอย่างเต็มที่ บรรลุตามเป้าหมายที่ตนเองได้กำหนดไว้

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจตามที่ได้กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญในการมุ่งประเด็นการศึกษาที่เป็นความต้องการของมนุษย์ ล้วนนี้เป็นแนวทางในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลที่สามารถแสดงออกมา ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยที่อยู่ในแต่ละคน หรือความต้องการส่วนบุคคลเพื่อเป็นสิ่งผลักดันให้เกิดแรงจูงใจ หากเป็นการอยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือการทำงานเป็นทีมแรงจูงใจเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญในการทำให้ทีมดำเนินการได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งในทีมก็หาสามารถนำทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow) ไปปรับใช้เนื่องจากเป็นการทำงานเป็นทีมจึงมีความแตกต่างของบุคคลวิธีการสร้างแรงจูงใจต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกัน จึงเป็นอีกหนึ่งสิ่งสำคัญภายในทีมกีฬาได้

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของแรงจูงใจ จากแหล่งต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์ได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ประเภทและองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

แหล่งข้อมูล	ประเภทและองค์ประกอบสำคัญของแรงจูงใจ
จันท์ ชุ่มเมืองปัก (2546)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ธรรมชาติของแต่ละบุคคล (Individual differences) <ul style="list-style-type: none"> - แรงขับ (Drive) - ความวิตกกังวล (Anxiety) 2. สถานการณ์ต่าง ๆ ในและสิ่งแวดล้อม
เพ็ญพิชชา ล้วนดี (2556)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความต้องการ (Needs) 2. แรงขับ (Drives) 3. การตื่นตัว (Arousal) 4. การคาดหวัง (Expectancy) 5. สิ่งล่อใจ (Incentive)
อัจฉรา มุรรัตน (2556)	<p>แรงจูงใจผลักดันภายในตัวของแต่ละบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการของบุคคล - ความปรารถนา - เป้าหมาย <p>แรงจูงใจผลักดันจากสิ่งแวดล้อม</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	ประเภทและองค์ประกอบสำคัญของแรงจูงใจ
	<ul style="list-style-type: none"> - การรับรู้ - การจดจำของบุคคล - การคาดหวัง
อมราวสี กลั่นสุวรรณ (2559)	<p>แรงจูงใจภายใน (Intrinsic motivation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความคิดเห็น - ความสนใจ - ความตั้งใจ - การเห็นคุณค่าในตนเอง - ความพอใจ - ความต้องการ <p>แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic motivation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งล่อใจ - การยอมรับยกย่อง - การกลัวการถูกตำหนิ - การลงโทษ
อัญชลี เกาะอ้อม (2560)	<p>แรงจูงใจในตัวบุคคล (Personal motivation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทศนคติ - ความเชื่อ - ความรู้สึก - ความต้องการของเป้าหมาย <p>แรงจูงใจทางสังคม (Social motivation)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การให้กำลังใจ - สิ่งล่อใจ

จากตารางการวิเคราะห์ประเภทและองค์ประกอบสำคัญของแรงจูงใจที่สอดคล้องต่อการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าแรงจูงใจประกอบไปด้วย 1) แรงภายในตัวบุคคล ได้แก่ ความต้องการ ความรู้สึก ทศนคติ และเป้าหมาย 2) แรงจูงใจภายนอก ได้แก่ การรับรู้ การยอมรับ ความคาดหวัง และสิ่งล่อใจ ซึ่งสอดคล้องในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสามารถปรับใช้เพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนภายในทีมของนักเรียนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอล

ได้ ทั้งหมดล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่นำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทีมที่กำหนดไว้ได้

3.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

เรื่องที่ 1 ภัทพร ยุทธาภรณ์พินิจ (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ.ปยุตโต วัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบในการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ.ปยุตโต 2) ศึกษาผลที่ได้รับจากการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ฯ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 20 คน ดำเนินการโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดในกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมใช้การเรียนการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิด ป.อ.ปยุตโต พัฒนาขึ้นโดยใช้หลักพุทธธรรม 2) ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ฯ ในแต่ละด้านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผู้เรียนรายได้แสดงพฤติกรรมและรายงานตนเองอย่างชัดเจนว่าสามารถพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้

เรื่องที่ 2 ประวีณา เอี่ยมยี่สุน (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของแรงจูงใจในการสอบและคะแนนสอบของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการสอบของนักเรียนที่ได้เงื่อนไขแตกต่างกัน 2) พัฒนาและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเชิงสาเหตุของแรงจูงใจและคะแนนสอบ 3) ประเมินค่าอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรที่ส่งผลต่อแรงจูงใจและคะแนนสอบ ดำเนินการโดยใช้แบบวัดแรงจูงใจในการสอบ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ในภาพรวมนักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมแรงจูงใจ มีค่าเฉลี่ยในการสอบและคะแนนสอบ สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมแรงจูงใจ 2) โมเดลเชิงสาเหตุของแรงจูงใจในการสอบและคะแนนสอบสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์ 3) คะแนนสอบวิชาภาษาไทยได้รับอิทธิพลทางตรงจากความวิตกกังวลในการสอบ วิชาคณิตศาสตร์ได้รับอิทธิพลทางตรงจากเจตคติต่อวิชา แรงจูงใจในการสอบวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ได้รับอิทธิพลทางตรงจากคุณค่าของการสอบ

เรื่องที่ 3 สุกิจ ทวีศักดิ์ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามภูมิหลังและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการขาดแรงจูงใจ 2) พัฒนากลยุทธ์การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนที่ขาดแรงจูงใจ 3) จัดทำคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนที่ขาดแรงจูงใจ ใช้ข้อมูลจากประสบการณ์ครูที่มีการปฏิบัติดี และประเมินคุณภาพคู่มือ ดำเนินการโดย

ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมัธยมศึกษามีแรงจูงใจระดับปานกลาง โดยเพศกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน 2) กลยุทธ์ในการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนที่ขาดแรงจูงใจ สามารถจำแนกกลยุทธ์ได้ 13 กลยุทธ์ 3) ผลการประเมินความเหมาะสมข้อมูลสามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจได้

เรื่องที่ 4 พิชาณิกา เพชรสังข์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมายสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย และ 2) ประเมินคุณภาพของโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นมีหลักการ 4 ประการ คือ 1) หลักการกำหนดเป้าหมายด้วยตนเอง 2) หลักการรับรู้ความสามารถของตนเองและการมั่นใจว่าทำได้ 3) หลักการวางแผนการทำงาน 4) หลักการประเมินตนเอง เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียน การดำเนินการใช้โปรแกรม ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ ก่อนใช้โปรแกรม ระหว่างใช้โปรแกรม และหลังใช้โปรแกรม การวัดและประเมินพฤติกรรมการเรียน ใช้แบบสอบถามทั่วไป แบบวัดพฤติกรรมการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน 2. นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมมีพฤติกรรมการเรียนหลังทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง และหลังทดลองสูงกว่า ระหว่างทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามลักษณะชีวสังคมภูมิหลังพบว่า หลังทดลองมีลักษณะแตกต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. นักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรม มีพฤติกรรมการเรียน ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมโดยมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมมากขึ้น

สรุปจากการศึกษาทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ พบว่า ผลการใช้แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจในการประยุกต์ใช้เป็นตัวแปรเสริมสร้างหรือพัฒนาตัวแปรที่ต้องการศึกษา ซึ่งพบได้ว่ามีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ทั้งด้านประสิทธิผลทางการศึกษา การมีปฏิสัมพันธ์ และยังช่วยส่งเสริมให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น หลังจากนำแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจมาจัดการเรียนการสอนหรือการจัดโปรแกรม

4. ทักษะการทำงานเป็นทีม

4.1 ความหมายของการทำงานเป็นทีม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม มีผู้ให้คำนิยามหรือแนวคิดของการทำงานเป็นทีม ดังต่อไปนี้

Woodcock and Francis (1981) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีม หมายถึง ลักษณะของ กลุ่มบุคคลที่มีการติดต่อสื่อสารปฏิสัมพันธ์กันสมาชิกมีการทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ โดยที่กลุ่มบุคคลมีเป้าหมายเดียวกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Parker (1990) ได้กล่าวถึงการทำงานเป็นทีมว่าหมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ตามเป้าหมายที่ตกลงร่วมกันไว้

Baker, et al. (1999) ได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมว่า เป็นขั้นตอนการทำงานที่เน้นกระบวนการทำงานร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มบุคคลในทีมเดียวกัน สมาชิกในทีม การปฏิบัติงานร่วมกันโดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือการนำพาทีมไปสู่ความสำเร็จ

Tarricone and Luca (2002) ได้กล่าวถึงความหมายของทำงานเป็นทีมว่า คือกระบวนการร่วมมือกันทำงานของบุคคล โดยสมาชิกในทีมจะมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการปฏิสัมพันธ์กัน และสิ่งที่สำคัญของภายในทีมคือการมุ่งเน้นสู่เป้าหมายร่วมกันและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

ทิตินา แคมมณี (2550) ได้กล่าวว่าการทำงานเป็นทีม หมายถึง บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มาร่วมกิจกรรมทั้งหลาย โดยทำให้เกิดการพึ่งพา อาศัยกัน มีการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม และส่งผลให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพรวมถึงมีความสร้างสรรค์มากกว่าการทำงานแบบต่างคนต่างทำ ดำเนินงานทั้งหลายตามทิศทางเป้าหมายในกลุ่มให้สำเร็จ

มัลลิกา วิชชุกรินทร์ (2553) ได้กล่าวถึงการทำงานเป็นทีมว่าหมายถึง การที่บุคคล ตั้งแต่ สองคนขึ้นไปมาร่วมทำกิจกรรมโดยสมาชิกในทีมมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ใช้ทักษะ และ ความรู้ของสมาชิกในทีมอย่างเต็มความสามารถ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย

จากความหมายของการทำงานเป็นทีมดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าการทำงานเป็นทีม คือลักษณะการทำงานของกลุ่มบุคคลเพื่อร่วมทำกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมี กระบวนการทำงานที่สมาชิกในทีมทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์ และมีการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน กันในทีม มีความรับผิดชอบของตนเอง นอกจากนี้ต้องมีการเสริมแรงทางบวกให้แก่บุคคลในทีม เพื่อให้ทีมเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาร่วมกันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ความสำคัญของการทำงานเป็นทีม

กาญจนา มังคละศิริ (2552) ได้ทำการสรุปถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. บุคคลมีความขีดจำกัดของพลังงาน การลงมือทำแต่เพียงคนเดียวให้สำเร็จเป็นไปได้ยาก โดยเฉพาะการทำงานใหญ่ๆ
2. บุคคลทุกคนมีความจำกัด และความแตกต่างในเรื่องสติปัญญา ความคิด การทำงาน ต่างๆ คนเดียวย่อมสู้หลายคนไม่ได้
3. มนุษย์เป็นสัตว์สังคมอยู่อย่างโดดเดี่ยวลำพังไม่ได้ จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน เนื่องจากมนุษย์มีความต้องการที่จะปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็น
4. สังคมปัจจุบันคนต้องทำงานร่วมกันทุกระดับและทุกองค์กร ไม่เช่นนั้นอาจจะเกิดปัญหา ไปต่อเนื่องถึงทุกระดับและทุกองค์กร
5. ผลงานของการทำงานเป็นทีมดีกว่าการทำงานเดี่ยว
6. บุคคลได้มีโอกาสรวมกลุ่มกันทำงาน ช่วยให้บุคคลได้มีการเรียนรู้จากผู้อื่นเกิดจาก ความคิด และส่งผลทางบวกให้กับทีมด้วย

นอกจากนี้ นันทา เลาพันธ์ (2540, อ้างถึงใน จิรวัดน์ วงศ์ชุมภู, 2562) ได้สรุปความสำคัญของการทำงานเป็นทีมไว้ ดังนี้

1. งานบางอย่างไม่สามารถทำให้เสร็จได้เพียงผู้เดียว
2. งานบางอย่างต้องการความแรงถ้วนต้องมีการรวมบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จตามกำหนดเวลา
3. งานบางอย่างเป็นงานจำเป็นที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถจากหลายฝ่าย
4. งานบางอย่างเป็นงานที่ต้องมาจากหลายฝ่ายร่วมมือกัน
5. งานบางอย่างเป็นงานที่ต้องการความคิดหรือแนวทางเพื่อเป้าหมายใหม่ ๆ เป็นความต้องการที่ทำให้เกิดบรรยากาศของความสามัคคีให้เกิดขึ้น

จากความสำคัญของการทำงานเป็นทีมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าการทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญ และมีประโยชน์ในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบของทุกระดับทุกองค์กร สามารถนำความรู้จากรูปแบบของการทำงานเป็นทีมมาปรับใช้ได้ในองค์กร ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

4.3 องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีม เป็นสิ่งที่แสดงถึงคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพเพื่อทำให้สมาชิกในทีมเกิดความเข้าใจมากขึ้น ได้มีผู้เสนอแนวคิดองค์ประกอบในการทำงานเป็นทีม ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2545) ได้เสนอปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำงานเป็นทีม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้านดังนี้

1. องค์ประกอบด้านผู้นำทีมหากทีม มีผู้นำที่มีคุณสมบัติที่ดีและสามารถใช้ภาวะผู้นำ ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์จะส่งผลต่อการพัฒนาทีมให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
2. องค์ประกอบด้านสมาชิกในกลุ่ม หากสมาชิกในกลุ่มมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของตัวเอง มีความรับผิดชอบ มีความตระหนักในความสำเร็จของการปฏิบัติตาม หน้าที่ของตนเองการดำเนินงานกลุ่มก็จะนำไปสู่การประสบผลสำเร็จ
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการทำงานกลุ่ม มีการวางแผนงานและขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน โดยเป็นการวางแผนร่วมกันกับสมาชิกในทีมกลุ่มที่ทำงาน หากขาดการ วางแผนร่วมกันอาจทำให้เกิดความไม่เข้าใจในแผนงานและขั้นตอนการทำงาน ส่งผล ให้เกิดความคาดเคลื่อนความสำเร็จของทีมอาจไม่มีประสิทธิภาพ และไม่ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

Parker (1990) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพไว้ ด้วยกัน ทั้งหมด 12 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ คือการกำหนดเป้าหมายของทีมงานร่วมกัน ซึ่งจะทํา ให้สามารถกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์ สูงสุดในการคาดการณ์ถึงอนาคตของทีม
2. บรรยากาศในการทำงาน เป็นการสร้างความรู้สึกและบรรยากาศที่ดี และมีความ เข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในทีม เพื่อเป็นการลดความตึงเครียด ขณะที่ ปฏิบัติงานร่วมกันของ สมาชิกภายในทีม
3. การมีส่วนร่วม เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร การ แสดงออก ทางวาจาหรือท่าทาง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการทำงาน เป็นอย่างยิ่ง
4. การรับฟังซึ่งกันและกัน เป็นการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันของสมาชิกในทีม ซึ่ง จะเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกในทีมงานร่วมกันในการตัดสินใจ และรวบรวมความคิด ได้อย่างเหมาะสม
5. การไม่เห็นด้วยในทางบวก เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันในทิศ ทางบวก เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เสนอความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อัน จะนำไปสู่ความสนิทสนมกลมเกลียวกันของสมาชิกภายในทีม

6. ความเห็นพ้องกัน เป็นเทคนิคในการหาข้อยุติในประเด็นต่างๆ ซึ่งอาจจะมาจากการตกลงร่วมกันเพื่อออกเสียงหาข้อสรุปร่วมกันของสมาชิกในทีม
7. การสื่อสารที่เปิดเผย เป็นการสื่อสารแบบเปิดเผยมีความจริงใจต่อกัน จะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อกันภายในทีม
8. บทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน เป็นการระบุบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของสมาชิกภายในทีมแต่ละคนที่จะต้องปฏิบัติให้ชัดเจน และไม่เกิดความสับสนในการทำงาน
9. ภาวะผู้นำร่วม เป็นการแสดงออกซึ่งความเป็นผู้นำร่วมกันภายในทีมของทุกคน ไม่เฉพาะแต่ผู้นำทีมเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เกิดการแสดงความคิดเห็นวิธีการในการทำงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของทีม
10. ความสัมพันธ์กับภายนอก เป็นความสัมพันธ์ของทีมงานกับภายนอก ซึ่งสมาชิกทุกคนต้องมีการให้ความร่วมมือกับสมาชิกภายนอกทีมของเราด้วย เพื่อสามารถเก็บข้อมูลย้อนกลับสู่สมาชิกภายในทีม
11. รูปแบบการทำงานที่หลากหลาย เป็นการกำหนดวิธีการทำงานในหลาย ๆ รูปแบบ เนื่องจากหากเกิดปัญหาในระหว่างการทำงานขึ้นจะสามารถปรับเปลี่ยนแบบในการทำงานได้ทันตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น
12. การประเมินตนเอง เป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานว่าอยู่ในระดับใด และมีอะไรที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพของงาน เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้มากขึ้น

นอกจากนี้ Harvey and Drolet (1994, อ้างถึงใน ปริณดา เลิศศรีมงคล, 2554) ได้สรุปองค์ประกอบของทีมงานที่มีประสิทธิภาพในการทำงานเป็นทีม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย การมีหลักในการทำงานที่ชัดเจน มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละส่วน และมีความเชื่อมั่นภายในทีมในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. องค์ประกอบของทีม ประกอบด้วย การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของสมาชิกภายในทีมที่ชัดเจน ตระหนักรู้ถึงบทบาทของตนเอง และแสดงความช่วยเหลือระหว่างกัน
3. การปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ประกอบด้วย การมีมนุษยสัมพันธ์มีความไว้วางใจต่อกัน รวมทั้งการเปิดเผย การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและการให้ข้อมูลย้อนกลับ การเผชิญความขัดแย้งหรือความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง และการแก้ไขข้อบกพร่อง

4. โครงสร้างและสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย การรับรู้และเข้าใจในโครงสร้างภายใน ทีม การได้รับการสนับสนุนจากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและการรักษาไว้

จากองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าองค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพควรจะต้องมีปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำงานเป็นทีมดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบด้านผู้นำทีม หากภายในทีมมีผู้นำที่มีคุณสมบัติที่ดีและสามารถใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ในเวลานั้น ๆ จะส่งผลต่อการพัฒนาทีมให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพมีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปสู่เป้าหมายตามที่ตั้งไว้ร่วมกัน
2. องค์ประกอบด้านสมาชิกในกลุ่ม เมื่อสมาชิกในกลุ่มมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตัวเอง รวมถึงมีความรับผิดชอบ มีความตระหนักในความสำคัญของการปฏิบัติตามหน้าที่ของตัวเองจะส่งผลให้การดำเนินงานกลุ่มก็จะประสบผลสำเร็จได้
3. องค์ประกอบด้านกระบวนการทำงานกลุ่ม สมาชิกภายในทีมมีการวางแผนงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยเป็นการวางแผนร่วมกันกับสมาชิกในทีมทำให้กิจกรรมหรืองานที่ดำเนินการเป็นลำดับขั้นชัดเจน ซึ่งส่งผลดีกว่ากลุ่มที่ทำงานโดยขาดการวางแผนร่วมกัน

4.4 คุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล

Tarricone and Luca (2002, อ้างถึงใน พงษ์พิณิจ พรหมเนตร, 2563) ได้ระบุคุณลักษณะที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อการประสบความสำเร็จในการทำงานเป็นทีม มีดังนี้

1. ความมุ่งมั่นในการประสบความสำเร็จในการทำงานเป็นทีมและมีเป้าหมายร่วมกัน สมาชิกในทีม มีแรงจูงใจ มีความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จของทีมและเป้าหมายร่วมกัน
2. การพึ่งพาซึ่งกันและกัน สมาชิกภายในทีมสามารถมีส่วนร่วมในทีมและสามารถพึ่งพากันในเชิงบวกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้
3. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ สมาชิกในกลุ่มมีพูดคุยอภิปรายกันในประเด็นที่เปิดเผยตรงไปตรงมา มีการสร้างความสัมพันธ์ทางบวกที่ดีต่อกัน
4. การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกภายในทีมควรจะยินดีและพร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น ในขณะที่เดียวกันก็เป็นผู้วิจารณ์ที่สร้างสรรค์ ยอมรับคำวิจารณ์พร้อมนำไปปรับปรุงต่อ
5. สมาชิกภายในทีมจะต้องตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเองในทีม ซึ่งเป็นองค์ประกอบ สำคัญที่จะสร้างทีมได้ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
6. ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ สมาชิกในทีมจะต้องมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน แสดงภาวะผู้นำด้วยการร่วมกันตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม

Levin (2005) ได้นำเสนอคุณลักษณะของสมาชิกที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้มีประสิทธิผลโดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ทักษะด้านความรู้ความสามารถในการทำงานเป็นทีม และทักษะด้านอารมณ์ทัศนคติในการทำงานเป็นทีม ดังนี้

1. ทักษะด้านความรู้ความสามารถในการทำงานเป็นทีม

- 1.1 ความสามารถที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ การสังเกตและการตรวจสอบ
- 1.2 ความสามารถในการคิด
- 1.3 ความสามารถในการวางแผน
- 1.4 ความสามารถในการรวบรวมและการจัดการความรู้
- 1.5 ความสามารถในการเรียนรู้และนำมาปรับใช้

2. ทักษะด้านอารมณ์ทัศนคติในการทำงานเป็นทีม

- 2.1 การสื่อสารทั้งด้านความรู้ความสามารถและทัศนคติร่วมกับสมาชิกในทีม
- 2.2 การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
- 2.3 การเจรจาต่อรองอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม
- 2.4 ความมุ่งมั่นที่จะดำเนินงานให้สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด
- 2.5 การเข้าสังคมและการรวมทีมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- 2.6 การตัดสินใจและภาวะผู้นำ
- 2.7 การให้กำลังใจซึ่งกันและกันในทีม
- 2.8 การช่วยเหลือกันของสมาชิกภายในทีม
- 2.9 การร่วมกันดำเนินกิจกรรมในทีม
- 2.10 ความตระหนักในการบริหารจัดการทีม
- 2.11 ความพร้อมในการรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
- 2.12 มีความซื่อสัตย์ต่อทีม
- 2.13 การสะท้อนคิดและแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน
- 2.14 วิธีการพัฒนาทีมอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีและประสบการณ์
- 2.15 หลีกเลี่ยงความรู้สึกที่วุ่นวายเมื่อต้องทำงานเป็นทีม

กล่าวได้ว่าคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการทำงานเป็นทีมให้บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยของแต่ละบุคคลภายในทีมต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมทั้งทักษะด้านอารมณ์ทัศนคติ ทักษะด้านความรู้ความสามารถหรือทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ อาจกล่าวได้ว่า การทำงานเป็นทีม ต้องมีการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไว้อย่างชัดเจน แสดงออกถึงความร่วมมือร่วมใจเคารพ และให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ตั้งไว้

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมผู้วิจัยได้รวบรวมคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล โดยจัดทำตารางสังเคราะห์คุณลักษณะการทำงานเป็นทีมจากแนวคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรม ที่ผู้วิจัยดำเนินการขึ้นเป็นกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ดังนี้

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์คุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผล

คุณลักษณะการทำงานเป็นทีม	Tarricone and Luca (2002)	Levin (2005)	ทิตนา แคมมณี (2545)	จิรววัฒน์ วงศ์ชุมภู (2562)	พงษ์พิณิจ พรหมเนตร (2563)
1. การวางแผนการทำงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน	✓	✓	✓	✓	✓
2. การมีความรับผิดชอบ	✓			✓	✓
3. การตัดสินใจและมีภาวะผู้นำ	✓				
4. การสื่อสารภายในทีม	✓	✓		✓	✓
5. การมีส่วนร่วมภายในทีม	✓	✓	✓		✓
6. การให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน			✓	✓	
7. การมีความสามัคคีภายในทีม	✓	✓		✓	
8. การแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น				✓	✓
9. การมีความซื่อสัตย์ต่อทีม	✓	✓			

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะการทำงานเป็นทีม	Tarricone and Luca (2002)	Levin (2005)	ทิศนา แคมมณี (2545)	จิรวุฒน์ วงศ์ชุมภู (2562)	พงษ์พิณิจ พรหมเนตร (2563)
10. การเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์สิ่งใหม่					

จากตารางที่ 2 การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้เลือกประเด็นที่สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ อันเกี่ยวข้องกับการสร้างกิจกรรมการทำงานเป็นทีมร่วมกับการใช้ทฤษฎีแรงจูงใจในการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน จากตารางสังเคราะห์พบว่าคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่สอดคล้องกัน ดังนี้

1. การวางแผนการทำงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน
2. การมีความรับผิดชอบ
3. การสื่อสารภายในทีม
4. การมีส่วนร่วมภายในทีม
5. การมีความสามัคคีภายในทีม

4.5 ประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมมหาวิทยาลัย

Donnellon (2006) ได้กล่าวว่าประโยชน์ของการทำงานเป็นทีมว่า คือ ในการทำงานเป็นทีมจะสามารถทำผลงานออกมาได้ดีมากกว่าการทำงานคนเดียว ทีมที่มีประสิทธิผลสูงสามารถตัดสินใจในการดำเนินการได้ดีและเร็ว และแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมมากกว่าทีมที่มีความสามารถสูงแต่ขาดการทำงานร่วมกันคือการที่ต่างคนต่างทำงาน ซึ่งพบว่ากลุ่มบุคคลทำงานร่วมกันนั้นมีความสุขและเกิดแรงจูงใจสามารถปฏิบัติงานที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. เกิดผลในการปฏิบัติงานที่ดีขึ้น เพราะภายในทีมมีบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน
2. เกิดความคิดสร้างสรรค์ที่สูงขึ้น มีความหลากหลายในกระบวนการคิดและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีความพร้อมในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และความเสียงที่จะเกิดขึ้น
4. มีความรับผิดชอบที่สูงขึ้น และมีแรงจูงใจในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน

5. เกิดการจัดสรรหน้าที่ภายในทีม มีความรับผิดชอบของงาน และการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. เกิดสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้สมาชิกภายในทีมเกิดแรงกระตุ้น และแรงจูงใจต่อการทำงานมากขึ้น

ยงยุทธ เกษสาคร (2546) ได้กล่าวว่าคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมก่อให้เกิดการทำงานภายในทีมที่มีทิศทางเดียวกัน การตัดสินใจร่วมกัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ด้านคุณภาพของงาน ในการทำงานเป็นทีมทำให้เห็นเป้าหมายที่ชัดเจน จึงส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด
2. เพิ่มผลผลิตของงาน ช่วยสร้างผลงานที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของทีม
3. รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองเข้าใจหน้าที่ตนเอง และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นในทีม
4. ช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและสังคม
5. ช่วยสร้างมิตรสัมพันธ์ส่งเสริมการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับผู้อื่น
6. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์การทำงานเป็นทีม ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์หรือผลงานที่แปลกใหม่เนื่องจากกระบวนการทำงานเป็นทีมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ร่วมกันในการระดมสมอง แสดงความคิดเห็น สะท้อนคิดร่วมกัน

ทศนา แคมมณี (2545, อ้างถึงใน พงษ์พินิจ พรหมเนตร, 2563) ได้กล่าวถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำงานเป็นทีมไว้ ดังนี้

1. การทำงานเป็นทีมมีความสำคัญและประโยชน์ต่อการที่จะพัฒนาทีมรวมถึงผลงานไปสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยเฉพาะการทำงานชิ้นใหญ่ที่มีความยากและสลับซับซ้อน
2. บุคคลมีความแตกต่างในเรื่องสติปัญญาและความสามารถ การที่บุคคลเดียวคิดหรือปฏิบัติงานใด ๆ อาจไม่ได้ผลดีเท่ากับการร่วมกันคิดเพื่อสืบหาแนวความคิดใหม่ ๆ ให้กว้าง และสร้างสรรค์ขึ้น
3. เกิดการพึ่งพาอาศัยกัน มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทางสังคม การที่บุคคลได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์อยู่ร่วมกับผู้อื่นถือเป็นการสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์
4. การทำงานเป็นทีมส่งผลให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์ มากกว่าการทำงานแบบต่างคนต่างทำ

จากข้อความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าประโยชน์ของการทำงานเป็นทีม เป็นการช่วยส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มหรือภายในทีม ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้สำเร็จ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม สามารถสรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีมคือลักษณะการทำงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีกระบวนการทำงานสมาชิกทุกคน ต้องมีปฏิสัมพันธ์กันทางบวก คือ การที่สมาชิกต้องร่วมกันคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหา ระดมสมอง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีความเชื่อมั่นและมีเป้าหมายร่วมกัน นอกจากนี้ผู้สอนต้องมีการเสริมแรงทางบวกให้แก่ทีมเพื่อให้ทีมเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาทีมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยกิจกรรมการทำงานเป็นทีมที่ดำเนินการขึ้น จะมีคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่เป็นพฤติกรรมบ่งชี้ถึงการทำงานเป็นทีม 5 คุณลักษณะตามที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ไว้ข้างต้น คือ 1) ความสามารถในการวางแผนทำงานร่วมกัน และมีเป้าหมายร่วมกัน 2) ความรับผิดชอบในการทำงานตามภาระหน้าที่ 3) การสื่อสารที่ดีภายในทีม 4) การมีความสามัคคีใน และ 5) การทำงานร่วมกับผู้อื่น

4.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่

เรื่องที่ 1 Hyung-Ran, et al. (2015) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมความพร้อมในการทำงานเป็นทีมทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการเรียนรู้เป็นทีมประยุกต์ใช้ในวิชาการประเมินสุขภาพ การรับรู้การทำงานเป็นทีม (ประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมและทักษะของทีม) และผลการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 จำนวน 74 คน โดยวิธีการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียน ให้นักเรียนกลับไปทำงานบ้านก่อนเข้าชั้นเรียนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม เพื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนการทำงานเป็นทีม ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาทีมรับรู้วิธีการทำงานเป็นทีมหลังจากได้เรียนรู้ตามกระบวนการทดลองแสดงถึงทักษะคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้เรียนที่จำเป็นต่อการทำงานเป็นทีม (1) ทักษะการปรับตัวร่วมกับสมาชิกในทีม (2) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และพบว่าคะแนนจากการทดสอบความพร้อมของผู้เรียนเป็นทีมสูงกว่าความพร้อมรายบุคคล ค่าความเชื่อมั่นความพร้อมของผู้เรียนแบบทีมมีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่ากระบวนการทำงานเป็นทีมเป็นกลยุทธ์

การสอนที่สามารถพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมสำหรับผู้เรียนหรือนักศึกษาที่เรียนสายอาชีพที่ต้องการพัฒนาทักษะความสามารถด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ 2 นันทกา จิรนนท์ (2551) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาคุณลักษณะ ด้านความสามัคคี ความรับผิดชอบความมีน้ำใจ และความกล้าแสดงออกที่มีต่อความสำเร็จในการทำ กิจกรรมกลุ่มของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้คือ (1) แบบสังเกตการณ์ทำงานกลุ่ม (2) แบบบันทึกสำหรับการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม (3) แบบสำรวจตนเองหลังทำกิจกรรม ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการวิจัยแบบเชิงทดลองเบื้องต้น แผนการทดลองแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลองเพียงกลุ่มเดียว วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบ (t-test) ระยะเวลาในการทดลองใช้โปรแกรม 5 สัปดาห์ละ 5 วัน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการเข้าร่วมโปรแกรมนักเรียนมีคะแนนความสำเร็จของงานจากการทำกิจกรรมร่วมกันสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) หลังการเข้าร่วมโปรแกรมนักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มด้านความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจและความกล้าแสดงออก สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05 3) หลังการเข้าร่วมโปรแกรม นักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มด้านความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจและความกล้าแสดงออกสูงกว่าเกณฑ์การประเมินโปรแกรม ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 4) จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้มีจำนวนร้อยละ 80 ขึ้นไปในทุกกิจกรรม

เรื่องที่ 3 วิภาดา แก้วคงคา (2560) ได้ทำการพัฒนารูปแบบโมบายเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือ ร่วมกับการใช้เหรียญตราดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน ลักษณะของแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมประกอบด้วย (1) ความสามารถในการวางแผน (2) การสื่อสารที่ดี การแสดงความคิดเห็นและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น (3) ความรับผิดชอบในการทำงานตามภาระหน้าที่ (4) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (5) ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการวิจัยในครั้งนี้สร้างแบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมด้วยการศึกษา และพัฒนาข้อคำถามจากการประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มด้วย แบบประเมินทักษะการทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการทำงานเป็นทีมด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นของนักเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวเมื่อเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีทักษะการทำงานเป็นทีมที่แตกต่างกับผู้เรียนแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการนำเสนอรูปแบบฯ อยู่ในระดับดีมาก

เรื่องที่ 4 พงษ์พิณิจ พรหมเนตร (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องผลการจัดโปรแกรมกลุ่มสัมพันธ์กีฬาวอลเลย์บอลที่มีต่อทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะกีฬาวอลเลย์บอลของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะกีฬาวอลเลย์บอลระหว่างก่อนกับหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และ 2) เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะกีฬาวอลเลย์บอลหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 จำนวน 50 คน กลุ่มทดลอง 25 คนและกลุ่มควบคุม 25 คน ดำเนินการโดยใช้โปรแกรมกลุ่มสัมพันธ์กีฬาวอลเลย์บอล และใช้แบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีม แบบวัดประเมินทักษะกีฬาวอลเลย์บอล ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะวอลเลย์บอลกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ระดับ .05 2) ทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะวอลเลย์บอลกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ระดับ .05

เรื่องที่ 5 จิรวัดน์ วงศ์ชุมภู (2565) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อทักษะกีฬาแฮนด์บอลและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือประเภทการแข่งขันระหว่างกลุ่มเกม ต่อทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลและทักษะการทำงานเป็นทีม 2) เปรียบเทียบทักษะพื้นฐานกีฬาแฮนด์บอลและทักษะการทำงานเป็นทีมระหว่างกลุ่มที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือประเภทการแข่งขันระหว่างกลุ่มกับกลุ่มที่ได้รับการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 18 คน และกลุ่มควบคุม 18 คน ดำเนินการโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือประเภทการแข่งขันระหว่างกลุ่ม 8 แผน และแบบประเมินการทำงานเป็นทีม ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ระดับ .05 2) หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการทำงานเป็นทีม

ผู้วิจัย/ปี	ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง	กิจกรรมที่ใช้
Hyung- Ran et al. (2015)	ตัวแปรต้น : กระบวนการทำงานเป็นทีม ตัวแปรตาม : ทักษะการทำงานเป็นทีม ความพร้อมในการทำงานเป็นทีมทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล	นักศึกษายาบาลปีที่ 2 จำนวน 74 คน	กิจกรรมการทำงานเป็นทีม

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ผู้วิจัย/ปี	ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง	กิจกรรมที่ใช้
นันทกา จิรานันท์ (2551)	<p>ตัวแปรต้น : การใช้โปรแกรมพัฒนาคุณลักษณะด้านความสามัคคี ความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจและความกล้าแสดงออก</p> <p>ตัวแปรตาม : ความสำเร็จในการทำกิจกรรมกลุ่มของ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4</p>	นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน	กิจกรรมการจัดการเรียน การสอนแบบเน้น กระบวนการกลุ่ม
วิภาดา แก้วคงคา (2560)	<p>ตัวแปรต้น : การพัฒนารูปแบบโมบายเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือร่วมกับการใช้เหรียญตราดิจิทัล</p> <p>ตัวแปรตาม : เสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6</p>	นักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 32 คน	กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
พงษ์พิณิจ พรหมเนตร (2563)	<p>ตัวแปรต้น : การจัดโปรแกรมกลุ่มสัมพันธ์กีฬาวอลเลย์บอล</p> <p>ตัวแปรตาม : ทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะกีฬาวอลเลย์บอล</p>	นักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้น ปีที่ 1 จำนวน 50 คน กลุ่มทดลอง 25 คนและกลุ่มควบคุม 25 คน	กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ผู้วิจัย/ปี	ตัวแปรที่ศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง	กิจกรรมที่ใช้
จิรวัดน์ วงศ์ชุมภู (2565)	ตัวแปรต้น : การจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษาโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ตัวแปรตาม : ทักษะกีฬาแฮนด์บอลและการทำงานเป็นทีม	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 36 คน กลุ่มทดลอง 18 คน และกลุ่มควบคุม 18 คน	กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นกลยุทธ์หลักในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม อีกทั้งยังเป็นการสร้างเสริมทักษะด้านความสามารถทางการสื่อสารและการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาการทางด้านสังคม เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันเกิดความสามัคคี ก่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะการทำงานเป็นทีมที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยในอดีต โดยการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพลศึกษาที่มีลักษณะกิจกรรมการทำงานเป็นทีม โดยพื้นฐานมาจากทักษะการทำงานเป็นทีมของ พงษ์พิณิจ พรหมเนตร (2563) ซึ่งเป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์ร่วม และได้ผสมผสานกับการใช้ทฤษฎีแรงจูงใจในการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ซึ่งการจัดกิจกรรมการทำงานเป็นทีมแบบกลุ่มสัมพันธ์เป็นกิจกรรมประเภท เกม และกิจกรรมย่อย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล การรวมตัวกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันโดยเฉพาะในสถานการณ์ที่ต้องทำงานร่วมกัน ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์มีจุดที่เน้นความสำคัญในการสร้างเสริมมนุษยสัมพันธ์ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ได้แก่ปัญหาหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งผู้เข้าร่วม กิจกรรมจะได้รับการฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นและเกิดปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จะใช้กิจกรรมประเภท เกม บทบาทสมมติ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง กลุ่มย่อย โดยกิจกรรมการทำงานเป็นทีมดังกล่าวผู้วิจัยต้องการเน้นเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่จะช่วยให้ การดำเนินงานในกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถ้าบุคคลมีความรู้ ความเข้าใจจะแสดงพฤติกรรมที่ช่วยให้กลุ่มเกิดกระบวนการที่ทำการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

5. สัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

5.1 ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

สัมพันธภาพ หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้อง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525) จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสัมพันธภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “สัมพันธภาพ” ไว้ดังนี้

มณี ดีประสิทธิ์ (2541) ได้กล่าวสรุปถึงสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หมายถึง สัมพันธภาพเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในระหว่างบุคคล เกิดขึ้นทีละเล็กละน้อยอย่างต่อเนื่อง จนเกิดการรวมกันเป็นองค์ประกอบของกระบวนการความคุ้นเคย ซึ่งบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการจะอยู่ในฐานะบุคคลอันเป็นที่รักต่อกัน

สุเมธ พงษ์เกตุรา (2553) กล่าวถึงสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หมายถึงการปฏิบัติของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน เช่น การเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือก็จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ทั้งด้านการเรียน การทำงาน หรือด้านส่วนตัวของตนเอง รวมทั้งมีการยอมรับเคารพในสิทธิของกันและกัน ให้ความสนใจห่วงใย เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ด้านการเรียน คือการให้การช่วยเหลือ ฟังพา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน
- 2) ด้านการทำงานกลุ่ม คือการช่วยเหลือสนับสนุนหากเพื่อนต้องการหรือมีปัญหาในการทำงานกลุ่ม เคารพความคิดเห็นและยอมรับข้อเสนอแนะของเพื่อนในการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม

Ladd (1999, อ้างถึงใน ธัญรดา แก้วกันหา, 2562) กล่าวถึงสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับมิตรภาพ (Friendship) ซึ่งเป็นรูปแบบของความสัมพันธ์ที่เกิดจากทั้งสองฝ่ายอย่างสมัครใจ นำไปสู่การเกิดผลของความผูกพันทางบวก และการยอมรับจากเพื่อน กล่าวคือความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีในกลุ่มเพื่อนเกิดจากการรับรู้ได้ด้วยจากระดับของความชอบ และไม่ชอบต่อบุคคลในกลุ่ม

Reitz, et al. (2014) ได้ให้ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีต่อกันทั้งสองฝ่าย และความสัมพันธ์จะถูกคาดหวังที่เท่าเทียมเป็นพื้นฐานระหว่างบุคคลทั้งสองฝ่าย

ซึ่งคุณลักษณะของความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมเป็นเกณฑ์พื้นฐาน เนื่องจาก

- 1) กระบวนการสร้างความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่าย เป็นไปตามธรรมชาติมากกว่าความสัมพันธ์แบบอื่น เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
- 2) ความสัมพันธ์ที่มีต่อกันทั้งสองฝ่ายมีผลต่อการรักษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หากความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมหรือสมดุลกันอาจมีการสิ้นสุดหรือจบลง

- 3) การแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลแบบเท่าเทียมเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน
- 4) ความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมเป็นสิ่งที่มิได้อยู่ได้ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองคน และแบบกลุ่ม ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการของบุคคลในระดับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และในระดับกลุ่มความเท่าเทียมส่งผลต่อบรรทัดฐานของกลุ่มได้

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน คือ ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันกับบุคคลทางสังคม เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำความรู้จักและอยู่บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างทั้งสองฝ่ายในการดำเนินความสัมพันธ์ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล การปรับตัว หรือการเคารพในสิทธิผู้อื่นและการพึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ล้วนเป็นกระบวนการสำคัญที่มีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ดี

5.2 องค์ประกอบของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

วราภรณ์ ตระกูลสฤณี (2549, อ้างถึงใน วสุ สกุลรัตน์, 2554) ได้กล่าวถึงการศึกษาเรื่องมนุษย์สัมพันธ์ซึ่งผู้วิจัยศึกษาเอกสารงานวิจัยได้ให้ความหมายเดียวกันกับสัมพันธภาพ ระบุไว้ว่าเป็นความสอดคล้องกับพฤติกรรมของบุคคลมีองค์ประกอบเกี่ยวพันกับสิ่งต่าง ๆ ไว้ดังนี้

- 1) พฤติกรรมมนุษย์ (Human behavior) คือ การแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีต่อความต้องการเป็นส่วนหนึ่งหรืออยู่ร่วมในสังคม
- 2) แรงจูงใจ (Motivation) เป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่มีต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมอันเป็นแรงขับเคลื่อนหรือแรงผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนทางพฤติกรรมของตนเอง
- 3) ความเป็นพวกพ้อง (Team work) คือ การแสดงออกทางพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีต่อการปรับตัวเป็นเพื่อนเพื่อเข้าร่วมในการเป็นส่วนหนึ่งจากการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างสมาชิกในสังคม
- 4) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) เป็นความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การแสดงออกทางพฤติกรรมต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคลโดยมีแนวคิดพื้นฐานอันเกี่ยวข้องกับมนุษย์ออกเป็น 5 แบบ ได้แก่

- 4.1) มนุษย์มีความแตกต่างกัน (Individual differences)
- 4.2) การพิจารณาบุคคลแบบองค์รวม (A whole person)
- 4.3) ความต้องการทางพฤติกรรมเกิดจากแรงจูงใจ (Motivation)
- 4.4) ศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ (Human dignity)
- 4.5) มนุษย์สัมพันธ์เป็นศาสตร์และศิลป์ (Science and arts)

ฉัตรดา แก้วกันหา (2562) ได้กล่าวสรุปถึงองค์ประกอบของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนตามแบบวัด Friendship Quality Questionnaire: FQQ ของ Parker and Asher (1993) ซึ่งวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนจากคุณภาพของมิตรภาพและผลของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างบุคคล แบ่งออกเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การสนับสนุนและห่วงใย (Validation and caring) ประกอบด้วย พฤติกรรมของการสนับสนุนทางด้านความคิด หรือการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอีกฝ่ายมีความห่วงใยความรู้สึกของอีกฝ่ายไม่ทำร้ายความรู้สึกของกันและกัน
- 2) การจัดการความขัดแย้ง (Conflict resolution) ประกอบด้วย พฤติกรรมที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเมื่อเกิดการขัดแย้งผิดใจระหว่างกันและกัน
- 3) ความขัดแย้งและการทรยศ (Conflict and betrayal) ประกอบด้วย พฤติกรรมที่เกิดจากการไม่เข้าใจหรือไม่รับฟังซึ่งกันและกัน เช่น การโต้เถียง การต่อสู้ การพูดถึงอีกฝ่ายในทางที่ไม่ดีกับผู้อื่นหรือนำเอาความลับออกมาเปิดเผย
- 4) การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง (Help and guidance) ประกอบด้วย พฤติกรรมที่บุคคลให้การช่วยเหลือระหว่างกัน เมื่ออีกฝ่ายประสบปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือ เป็นการให้คำแนะนำวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ อาจเรียกได้ว่าเป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ
- 5) ความเป็นเพื่อนและความบันเทิง (Companionship and recreation) ประกอบด้วย การเลือกหรือจับคู่ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ร่วมกันช่วงเวลาพักในแบบที่สนุกสนาน เช่น การทำกิจกรรมนอกเวลาร่วมกัน การไปเที่ยว และการรับประทานอาหารร่วมกัน เป็นต้น
- 6) การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด (Intimacy exchange) ประกอบด้วย พฤติกรรมการแลกเปลี่ยนปัญหา ความรู้สึก ความลับของกันและกัน รวมถึงแลกเปลี่ยนวิธีการต่อการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่พบเจอของกันและกัน

จากองค์ประกอบของสัมพันธภาพ ที่ผู้วิจัยศึกษาและได้นำเสนอไว้ข้างต้นสรุปได้ว่า บุคคลล้วนมีความต้องการมีปฏิสัมพันธ์หรือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่นโดยได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของตนเอง โดยองค์ประกอบทั้งหมดล้วนสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจและแนวคิดทักษะการทำงานเป็นทีม อันได้แก่ 1) การสนับสนุนและห่วงใย 2) การจัดการความขัดแย้ง 4) การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง 4) การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด ซึ่งทั้งหมดล้วนสอดคล้องกับนิยามของสัมพันธภาพและเป็นสิ่งที่วัดได้ถึง การมีความสัมพันธ์และเป็นสิ่งสำคัญในการมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนอันดี

5.3 การสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

การสร้างสัมพันธภาพมีความแตกต่างกันตามวิธีของแต่ละบุคคลออกไป เนื่องจากบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน การสร้างสัมพันธภาพมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคล ถึงแม้ว่าบางคนจะความฉลาด มีความรู้ความสามารถที่ดีแต่การติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในรูปแบบที่ไม่เหมาะสมอาจส่งผลกระทบต่อสัมพันธภาพที่ไม่ดีต่อกัน นำไปสู่ปัญหาในการดำรงชีวิตต่อไปได้

สุภาพรณ โคตรจรัส (2527, อ้างถึงใน สุเมธ พงษ์เกตุรา, 2553) ได้กล่าวถึงพื้นฐานในการสร้างสัมพันธภาพ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ ได้แก่

1. การมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน กล่าวคือ สัมพันธภาพที่ยั่งยืนเกิดจากการสนองความต้องการของทั้งสองฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นการที่ยอมรับทางสังคม ความมีคุณค่า ความรัก เป็นต้น สัมพันธภาพอาจไม่คงอยู่หากไม่เกิดการสนองความต้องการของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
2. การเคารพในสิทธิและความเป็นตัวของตัวเองของบุคคล กล่าวคือ สัมพันธภาพอาจไม่สมบูรณ์หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่เคารพสิทธิและไม่ยอมรับความเป็นตัวตนของอีกฝ่ายหนึ่ง แต่ไม่ได้หมายความว่าต้องยอมรับหรือเห็นด้วยกับอีกฝ่ายเสมอไป เพียงแค่เคารพในเสรีภาพของกันและกัน
3. โครงสร้างและแบบแผนของสัมพันธภาพ กล่าวคือ โครงสร้างและลักษณะการติดต่อสื่อสารมีความสอดคล้องกันในสัมพันธภาพทางสังคมทั่วไป ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนกับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว หรือระหว่างครูกับนักเรียน เป็นต้น การที่จะพัฒนาสัมพันธภาพขึ้นอยู่กับการสร้างความพึงพอใจให้กันของทั้งสองฝ่ายได้รับ
4. องค์ประกอบของการติดต่อสื่อสาร คือ เป็นองค์ประกอบที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ได้แก่
 - 4.1 การมีภูมิหลัง และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น ระดับการศึกษา ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจ
 - 4.2 การเลือกรับรู้ คือ การที่บุคคลเลือกให้ความสนใจเฉพาะบางส่วนของการ

สื่อสาร

อาจก่อให้เกิดการตีความหมายที่ผิดไป

- 4.3 อารมณ์ และความรู้สึก ในขณะที่มีการรับรู้ปัจจัยในสิ่งแวดล้อม เหตุการณ์หรือบุคคลที่ก่อให้เกิดอารมณ์รูปแบบต่าง ๆ เช่น ความโกรธหรือความกลัว ความมั่นใจ อาจส่งผลให้เกิดการรับรู้และการตีความหมายที่ผิดไป

5) การรู้จักตนเอง และสิ่งแวดล้อม

5.1 การรับรู้ตนเองตามความเป็นจริง เป็นการนำไปสู่การยอมรับในตนเอง

5.2 การรับรู้ผู้อื่นได้ตรงตามความเป็นจริง นำไปสู่การยอมรับตัวตนของผู้อื่น

5.3 การรับรู้ได้ตรงตามความจริง เมื่อได้รับการสนองความต้องการ และความพึงพอใจของทั้งสองฝ่ายจะนำไปสู่สัมพันธภาพที่ยืนยาวได้

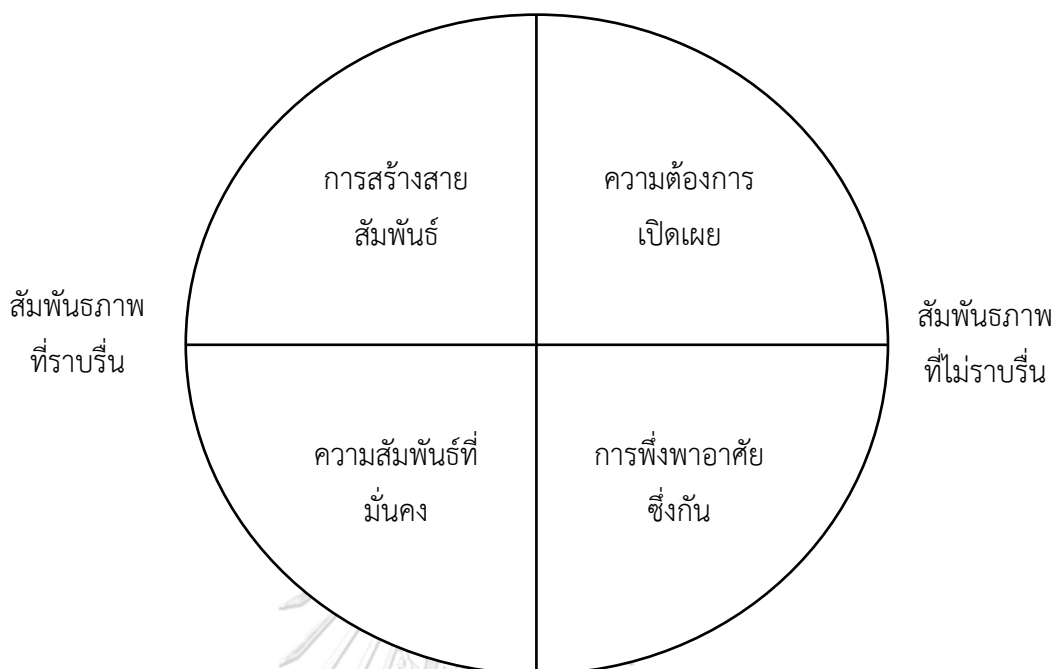
6) การห่วงใยในสวัสดิการของผู้อื่น กล่าวคือ รูปแบบการห่วงใยแสดงออกได้จากบุคคล เช่น การพูดหรือการกระทำ และให้การช่วยเหลือเมื่ออีกฝ่ายต้องการความช่วยเหลือ เป็นต้น อาจเป็นการช่วยสร้างเสริมสัมพันธภาพระหว่างบุคคลได้มากยิ่งขึ้น

7) การซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น กล่าวคือ เป็นการซื่อสัตย์ต่อความรู้สึก ความเชื่อ และความคิดของตนเอง รวมถึงไม่ควรหลีกเลี่ยงที่จะพูดความเป็นจริงแต่ยังคงเคารพในสิทธิและความรู้สึกในความเป็นตัวของตัวเองของผู้อื่น

Sasse (1975, อ้างถึงใน วศินี มุกตอกได้, 2541) ได้กล่าวว่า สัมพันธภาพกับไม่ได้เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ สัมพันธภาพจะเจริญ หรือ มีความมั่นคงขึ้นอยู่กับบุคคล และความสัมพันธ์ของบุคคล ดังนั้น การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นจึงเป็นพื้นฐานของกระบวนการพัฒนาความรู้สึกและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การสร้างสายสัมพันธ์ หมายถึง ความรู้สึกที่กระทำให้บุคคลอื่นสบายใจ เมื่อมีการสร้างสายสัมพันธ์ที่ดีจะนำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์ในครั้ง
- 2) การเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง คือเป็นการบอกเล่าถึงความรู้สึก ประสบการณ์ และทัศนคติของตนเอง เพื่อสร้างสัมพันธ์ต่อกันจากการทำให้รู้จักตนเองและผู้อื่นมากขึ้น
- 3) การรู้จักฟังพียงซึ่งกันและกัน เป็นการเรียนรู้ระหว่างบุคคลทั้งสองฝ่าย การรับรู้ถึงความชอบ นำไปสู่การตอบกลับต่อกันได้อย่างถูกต้อง และวิธีการในการปฏิบัติช่วยเหลือต่อไป
- 4) ความต้องการสัมพันธ์ที่มั่นคง เมื่อบุคคลมีการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน และมีความเชื่อของทั้งสองฝ่าย จนมีความรักในสัมพันธภาพนำไปสู่ความมั่นคงของความสัมพันธ์

Sasse (1975, อ้างถึงใน สุเมธ พงษ์เกตุรา, 2553) กล่าวเพิ่มเติมไว้ว่าองค์ประกอบดังกล่าวเปรียบเสมือนซี่งล้อ คือ วงล้อสามารถหมุนไปข้างหน้าหรือข้างหลังได้ หากความสัมพันธ์ไปในทางบวก วงล้อจะหมุนไปข้างหน้าต่อไปเรื่อย ๆ กลายเป็นสัมพันธภาพที่มั่นคง แต่ถ้าการสร้างสัมพันธภาพไปในทางลบ อาจส่งผลให้บุคคลทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์ลดลง

ภาพที่ 1 วงล้อมสัมพันธ์ภาพ

ที่มา: Sasse (1975, อ้างถึงใน สุเมธ พงษ์เกตุรา, 2553)

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า พื้นฐานในการสร้างสัมพันธ์ภาพนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้บุคคลนั้น ๆ เกิดการยอมรับจากผู้อื่น การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลมีความแตกต่างกันออกไป การแสดงออกด้วยความจริงใจ มีความห่วงใย และรู้จักให้ความช่วยเหลือซึ่งพากัน นำไปสู่สัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลที่ยืนยาวต่อไป

5.4 การวัดและประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

Pepler and Craig (1998) กล่าวว่าเพื่อนส่งผลกระทบทางบวกและทางลบต่อเด็ก ดังนั้นจึงควรใส่ใจที่จะประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนและมิตรภาพในเด็กและวัยรุ่น โดยมีวิธีการประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน แบ่งออกเป็น 4 วิธี ดังนี้

- 1) **การรายงานตนเอง (Self-reports)** เป็นวิธีการที่ผู้แสดงพฤติกรรมสามารถเข้าถึงตัวอย่างของพฤติกรรมมากกว่าผู้สังเกตการณ์ สามารถใช้วัดพฤติกรรมทางอารมณ์ทางสังคมของเด็ก รวมถึงใช้ในการวัดคุณภาพขององค์ประกอบของมิตรภาพ เช่น ความเป็นเพื่อน ระดับความใกล้ชิดหรือความขัดแย้ง เป็นวิธีการที่ง่ายและประหยัด

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมถึงเด็กสามารถรายงานประสบการณ์ทางสังคมของตนเองที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์ต่าง ๆ ข้อควรระวังคืออคติในการรายงานตนเองของเด็ก ผู้ประเมินควรให้ความสำคัญในส่วนของการชี้แจงว่าไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดให้กับเด็กรับรู้ และควรพิจารณาปัจจัยทางด้านพัฒนาการที่ส่งผลต่อระดับความสามารถทางสติปัญญาและทางสังคมซึ่งเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนงานความสามารถพฤติกรรมส่วนตัวของเด็กแต่ละช่วงวัยได้

- 2) **การประเมินจากเพื่อน (Peer assessments)** เป็นการถามถึงการรับรู้ผู้อื่นภายในกลุ่มเพื่อนของตนเองจากเด็ก เป็นคำถามที่เกี่ยวกับมิตรภาพเพื่อประเมินคุณภาพของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือเป็นการยอมรับและการปฏิเสธของเพื่อน เพื่อที่จะสามารถประเมินความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม เนื่องจากเพื่อนใช้เวลาในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นภายใต้การควบคุมของผู้ใหญ่ การประเมินจากเพื่อนอาจมีความแม่นยำมากกว่าการรายงานจากผู้ใหญ่หรือผู้สังเกต สามารถที่จะรายงานพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่เหมาะสมต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งการประเมินจากการรับรู้ของเพื่อนหลาย ๆ คน เป็นการเพิ่มความตรงและความเที่ยงในการประเมินพฤติกรรมทางสังคมของเด็กดียิ่งขึ้น และช่วยให้เข้าใจถึงการยอมรับจากเพื่อนส่งผลต่อประโยชน์ของการปรับตัวทางสังคมต่อไป ข้อควรระวังคืออคติในการประเมินพฤติกรรมทางลบที่จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงจากเพื่อนหรือการให้คะแนนที่เกินจริงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความตรงในการประเมิน ทั้งหมดนี้ล้วนใช้ระยะเวลามากในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผล แตกต่างกับการรายงานตนเองหรือการรายงานจากผู้ใหญ่ที่ใช้ระยะเวลาน้อยกว่า
- 3) **การรายงานจากผู้ใหญ่ (Adult reports)** เป็นการถามผู้ใหญ่หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ครูในโรงเรียน เป็นการถามเกี่ยวกับทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของเด็กที่อยู่ในความดูแลของพวกเขา เนื่องจากผู้ใหญ่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็กในการดูแล และมีโอกาสในการสังเกตพฤติกรรมในระยะเวลาที่มาก จึงใช้วิธีการประเมินระดับพฤติกรรม ข้อควรระวังถึงลักษณะของผู้ใหญ่ก็คือพ่อแม่ซึ่งอาจจะส่งผลการประเมินบุตรของตนเอง เนื่องจากพ่อแม่อาจประเมินพฤติกรรมของบุตรตนเองดีกว่าความเป็นจริงหรือเข้าข้างเด็กเกินไป รวมถึงครูที่มีเวลาใกล้ชิดกับเด็กมากพอกับผู้ปกครองในบริบทของโรงเรียน แต่ความคาดหวังของครูอาจส่งผลการประเมินพฤติกรรมของเด็กได้เหมือนกัน
- 4) **การสังเกตในบริบทจริง (Naturalistic observations)** เป็นการสังเกตโดยตรงในขณะที่เด็กและเพื่อนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน วิธีนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในการ

ประเมินและเป็นการลอคคิตหรือข้อจำกัดทั้งหลายที่ส่งผลต่อความตรงของผลการประเมินได้ เนื่องจากพฤติกรรมของเด็กสามารถที่จะสังเกตได้โดยตรงสามารถทำได้หลายรูปแบบให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและบริบทที่ต้องการสังเกต เช่น การอธิบายพฤติกรรมที่พบเห็น การตรวจสอบของพฤติกรรม หรือตรวจสอบเวลาความถี่ในการแสดงพฤติกรรม การแปลความหมายของพฤติกรรมในเวลาจริงกับภายหลังผ่านการบันทึกเทป วิธีดังกล่าวล้วนใช้ระยะเวลาอันยาวนานและการฝึกฝนให้ผู้สังเกตมีความเที่ยงตรงในการตีความได้ด้วย การสังเกตพฤติกรรมในเด็กที่มีอายุมากขึ้นในบริบทจริงเด็กอาจแสดงพฤติกรรมที่หลากหลาย เป็นสิ่งที่ยากต่อการสังเกตพฤติกรรมที่สนใจ และยากต่อการตัดสินใจถึงปัจจัยใดที่สำคัญต่อมิตรภาพและความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของเด็ก

พนิดา ผกานรินทร์ (2544) กล่าวว่าไว้ว่าการประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล สามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ คือการวัดปริมาณ และการวัดคุณภาพ

- 1) **การวัดปริมาณ** หมายถึง จำนวนครั้งหรือความถี่ของการติดต่อกับบุคคลอื่น คือการรวมเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม (Social integration) ปริมาณของการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการด้านมิติสัมพันธ์ของบุคคล ซึ่งความต้องการด้านมิติสัมพันธ์ หมายถึง ความคิดและพฤติกรรมที่บุคคลจะสร้างมิตรภาพ รักษามิตรภาพ และยินดีกับการพบและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นกล่าวได้ว่าบุคคลที่ติดต่อและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นมาก บุคคลนั้นจะมีความต้องการด้านมิติสัมพันธ์สูง
- 2) **การวัดคุณภาพ** หมายถึง หลังจากที่คุณได้ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลส่งผลให้เกิดความรู้สึกได้รับแรงสนับสนุนด้านจิตใจ คือ เป็นความรู้สึกว่ามีคนให้ความช่วยเหลือ รู้สึกว่าตนเองมีที่พึ่ง ความรู้สึกเหล่านี้เกิดขึ้นมาได้จะแสดงให้เห็นว่าคุณคนนั้นรู้และตระหนักถึงสถานภาพที่ตนมีต่อผู้อื่น กล่าวได้ว่าเป็นความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ มีความหมาย มีความพึงพอใจในการมีสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่น

จากการศึกษางานวิจัย และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการวัด และประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนส่วนใหญ่ใช้การวัดโดยใช้แบบวัด และแบบประเมินสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เครื่องมือในการวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ใช้ในงานวิจัย

งานวิจัย	รูปแบบเครื่องมือวัดและประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน			
	แบบสอบถาม	แบบสังเกต	แบบสัมภาษณ์	แบบวัด/แบบประเมิน
วศินี มุกตอกไม้ (2541)				✓
เกศสุดา อินทรโอสถ (2546)	✓			
กาญจนา ปัญญา เพ็ชร (2548)				✓
ประไพพิมพ์ สุขพลี (2550)				✓
Latisha Mary (2014)			✓	
ฉัตรดา แก้วกันหา (2562)				✓

จากตารางวิเคราะห์จะเห็นได้ว่ารูปแบบและวิธีการวัดที่กล่าวข้างต้น มีทั้งจุดเด่นและจุดด้อยในการประเมินความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน มีความแตกต่างในแต่ละช่วงอายุ ทั้งวัยเด็กตอนต้น วัยเด็กตอนกลาง หรือวัยรุ่น เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักกีฬาฟุตบอล ที่อยู่ในวัยเรียนเป็นช่วงวัยรุ่นตอนกลาง กล่าวได้ว่าเด็กวัยรุ่นตอนกลางนี้มีพัฒนาการทางปัญญาที่สามารถใช้การรายงานตนเองได้ ในวัยนี้หากได้ทำการพูดคุยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมิตรภาพหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นเพื่อน เด็กจะสามารถตอบโต้และแสดงออกถึงความพึงพอใจเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกและเป้าหมายของมิตรภาพ เด็กในวัยนี้เริ่มที่จะมองเห็นว่าความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคมของ บุคคลอื่นอาจมีความแตกต่างจากความคิดหรือความรู้สึกของตนเอง และสามารถที่จะอธิบายลักษณะของมิตรภาพอันเนื่องมาจาก ความใกล้ชิดสนิทสนม ความเป็นเพื่อน หรือเกิดจากความขัดแย้งตามความรู้สึกของตนเองได้ (Parker, et al., 2009) เมื่อพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดแล้ว ผู้วิจัยนำเอารูปแบบการประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนแบบการรายงานตนเอง (Self-reports) มาทำการพัฒนาต่อไปให้สอดคล้องและมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยครั้งนี้ ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

5.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

งานวิจัยในประเทศ

เรื่องที่ 1 วศินี มุกตอกไม้ (2541) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่ม และการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบึงบา อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองประกอบด้วยกลุ่มที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และกลุ่มที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม กลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะ ดำเนินการวิจัยโดย ประเมินผลจากแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม และกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นหลังเข้าร่วมกิจกรรม โดยนักเรียนที่เข้าร่วม กิจกรรมกลุ่ม นักเรียนกลุ่มที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม และกลุ่มควบคุม ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ มีสัมพันธภาพกับเพื่อนเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

เรื่องที่ 2 เกศสุดา อินทรโอสถ (2546) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก ที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านครอง 3 (ตรุณศึกษา) จังหวัดนครนายก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีสัมพันธภาพไม่ดีกับเพื่อน จำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน ดำเนินการวิจัยโดย กลุ่มทดลองได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ส่วนในกลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะ วิธีการประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้น และมีสัมพันธภาพสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการฝึก

เรื่องที่ 3 กาญจนา ปัญญาเพชร (2548) ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ต่อความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 70 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 33 คน ดำเนินการโดย กลุ่มทดลองได้รับการสอนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม อารมณ์ และพฤติกรรมสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสมเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น โดยใช้หลักการของทักษะชีวิต ได้แก่ ทักษะความตระหนักในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเองในการเลือกคบกับเพื่อนต่างเพศ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการตัดสินใจ การสร้างสัมพันธภาพและการปฏิเสธเมื่อต้องเผชิญกับแรงกดดันจากกลุ่มเพื่อนและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ด้วยกิจกรรมการอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง และการแสดงบทบาทสมมติ ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบได้รับการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลองกลุ่ม

ทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นสูงกว่าก่อนการทดลอง และความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสมสูงกว่า ก่อนการทดลอง การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ พบว่ากลุ่มทดลองมี คะแนนสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบในด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพและทักษะการปฏิเสธ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการจัดโปรแกรมทั้งรูปแบบการสอนการพัฒนา มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรไปในทางที่ดีขึ้นได้

เรื่องที่ 4 ธัญธดา แก้วกันหา (2562) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ผลของโปรแกรมการเปิดเผยตนเองที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนและทักษะการทำงานแบบร่วมมือของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน ดำเนินการโดยกลุ่มทดลองเข้ารับโปรแกรมการฝึกการเปิดเผยตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมทำกิจกรรมในชั้นเรียนทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการฝึกการเปิดเผยตนเอง โดยรับการทดสอบด้วยแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และแบบวัดทักษะการทำงานแบบร่วมมือทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนและทักษะการทำงานแบบร่วมมือของกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และทักษะการทำงานแบบร่วมมือของกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

เรื่องที่ 5 Shechtman (1994) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจิตบำบัดเป็นการจัดการในส่วนของโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดในช่วงก่อนวัยรุ่น เป็นการศึกษาวิธีการส่งเสริมความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างเพื่อนใน กลุ่มตัวอย่างที่เข้าช่วงวัยรุ่น (Preadolescence) โดยมีแนวคิดที่ว่า การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในเพศเดียวกันนั้น เป็นงานพัฒนาการที่มีความแตกต่างจากการพัฒนาความสัมพันธ์ โดยทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า เพื่อนที่สนิทสนมกันมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ (Relational competence) ซึ่งสามารถพัฒนาได้จากการมีส่วนร่วม ปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มบำบัด (Group psychotherapy) และเป็นวิธีการที่สามารถนำไปใช้ใน การส่งเสริมมิตรภาพที่ใกล้ชิดสนิทสนม (Intimate friendship) ในวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นได้ ซึ่งพบความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกันว่าสามารถพบการพัฒนาความสัมพันธ์ของมิตรภาพแบบใกล้ชิด จากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มบำบัด จากกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบำบัด (Therapeutic Process) และเอกสารงานวิจัยที่สนับสนุนนี้

เรื่องที่ 6 Weiss, et al., (2002) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณภาพของสัมพันธ์ภาพในมิตรภาพของนักกีฬาเยาวชน ที่มีความสัมพันธ์กับอายุ เพศ และตัวแปรแรงจูงใจ เป็นการศึกษาความแตกต่างของอายุและเพศในคุณภาพมิตรภาพของนักกีฬา ประเมินความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาเทนนิสทั้งหมด 191 คนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้แบบประเมินมาตราส่วนคุณภาพทางกีฬา (SFQS : Sport Friendship Quality Scale) ผลการวิจัยพบว่า นักกีฬากลุ่มอายุ 14-18 ปี มีคะแนน ด้านความภักดี ความสนิทสนม การมีสิ่งที่เหมาะสมกัน และความขัดแย้ง สูงกว่านักกีฬากลุ่มอายุ 10-13 ปี แต่กลุ่มอายุ 10-13 ปี มีคะแนนด้านความเป็นเพื่อนและการเล่นที่น่าพอใจสูงกว่า ส่วนผู้หญิงมีคะแนนด้านความนับถือตนเองและการให้กำลังใจ ที่เพิ่มเข้ามามากกว่าเด็กผู้ชาย

เรื่องที่ 7 Riley, et al., (2011) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การรับรู้ความสัมพันธ์ภาพระหว่างโค้ชนักกีฬาและสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬา และแรงจูงใจที่มุ่งมั่นในการเล่นกีฬา วัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของสัมพันธ์ภาพระหว่างโค้ชกับนักกีฬาและเพื่อนกับตนเอง รวมถึงแรงจูงใจในการเล่นกีฬาของนักกีฬา กลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักกีฬาบาสเกตบอลจำนวนทั้งหมด 211 คน อายุระหว่าง 12-15 ปี โดยทำการสำรวจความสัมพันธ์ทางสังคม รวมถึงการรับรู้ถึงคุณภาพทั้งความสัมพันธ์ระหว่างโค้ชกับนักกีฬา และสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนที่ดีที่สุด ในทีม ตลอดจนการยอมรับจากเพื่อน โดยใช้ 1) แบบวัดความต้องการทางจิตวิทยา การรับรู้ถึงความจำเป็นอิสระ ความสามารถและความเกี่ยวข้อง และ 2) แบบวัดการวัดแรงจูงใจที่ตนเองกำหนดความต้องการทางจิตวิทยา ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสามส่วนเป็นสื่อกลางที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างโค้ชกับนักกีฬา ที่รับรู้และแรงจูงใจที่ตัดสินใจเอง ความสามารถยังเป็นสื่อกลางบางส่วนในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนที่รับรู้และแรงจูงใจที่ตัดสินใจด้วยตัวเอง โครงสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมไม่ได้ส่งผลซึ่งกันและกันในการทำนายการรับรู้ความต้องการทางจิตวิทยา รวมทั้งเน้นย้ำถึงความสำคัญของทั้งโค้ชและเพื่อนร่วมงานส่งผลที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในกีฬาเยาวชน

เรื่องที่ 8 Latisha Mary (2014) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมความสัมพันธ์แบบเพื่อนเชิงบวกในห้องเรียนประถมศึกษาผ่าน บทบาทของการเล่นเกมร่วมกัน (Co-operative games) และกิจกรรมวงกลม (Circle time activities) ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนทางบวกในชั้นเรียนระดับชั้นประถม ในฝรั่งเศส จำนวน 2 ห้องเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 40 คน ดำเนินการโดยใช้ชุดของกิจกรรมการพัฒนาจากการศึกษาเกี่ยวกับบริบททางการศึกษาของบุคคล สังคม และพลเมือง ตลอดจนการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็ก โดยใช้เวลากว่า 1 ปี และทำการประเมินผลโดยใช้ชุดของการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับครูประจำชั้น และใช้การสัมภาษณ์แบบกลุ่มจากนักเรียน เมื่อ ดำเนินการกิจกรรมตลอดทั้งปี ผลการวิจัยพบว่า การเล่นเกมร่วมกัน (Co-

operative games) และกิจกรรมวงกลม (Circle time activities) ทำให้เกิดบริบทของการแสดงตัวตน (Self-expression) และนำไปสู่การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น (Empathy) และความเข้าใจระหว่างเพื่อนร่วมชั้น (Understanding among pupils) ที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนสามารถเพิ่มการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมชั้น (Acceptance Towards Peers) และพบการรายงาน การปฏิเสธจากเพื่อน (Peer rejection) ที่น้อยลง

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน พบว่าการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนนั้นทำได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มและการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม (วศินี มุกตอกไม้, 2541; เกศสุดา อินทรโอสธ, 2546) การจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิต (กาญจนา ปัญญาเพชร, 2548) การสร้างสัมพันธภาพจากการมีส่วนร่วมปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มบำบัด (Shechtman, 1994) หรือการศึกษาความสัมพันธ์ในรูปแบบของคุณภาพในมิติภาพในกีฬา (Weiss and Smith, 2002) รวมทั้งงานวิจัยของ Mary (2014) ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์กับเพื่อนเชิงบวกโดยใช้กิจกรรมแบบร่วมมือและกิจกรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์ และงานวิจัยที่ใช้การฝึกการเปิดเผยตนเองและทักษะการทำงานแบบร่วมมือ (ธัญรดา แก้วกันหา, 2562) แต่ยังไม่พบงานวิจัยใดที่เสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน จากการใช้แรงจูงใจและกิจกรรมการทำงานเป็นทีมที่เป็นจุดเริ่มต้นของการแสดงออกทางพฤติกรรมทางด้านต่าง ๆ ของบุคคลที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ของการมีสัมพันธภาพที่มีประสิทธิผลและยั่งยืนต่อกัน

ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่ดำเนินการด้วยการจัดกิจกรรมหรือดำเนินการด้วยกิจกรรม ซึ่งมีลักษณะรูปแบบและหลักการของโปรแกรมที่ใช้การจัดกิจกรรมที่มีความแตกต่างกันออกไป ทั้งวิธีดำเนินการ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมพลศึกษาและกิจกรรมพลศึกษาที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

งานวิจัย/ผู้แต่ง	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้วิจัย	ผลการวิจัย
การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วศินี มุกตอกไม้, 2541)	1. เปรียบเทียบสัมพันธภาพกับเพื่อน ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 2. เปรียบเทียบสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียน ก่อนและหลังการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม 3. เปรียบเทียบสัมพันธภาพกับเพื่อนก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ 4. เปรียบเทียบสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมนักเรียนที่กิจกรรมกลุ่ม นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก และนักเรียนที่ได้รับการข้อเสนอแนะ	1. โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 2. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม 3. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ 4. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ ดำเนินการทั้งหมด จำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที	1) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม และกลุ่มที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ มีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้น หลังเข้าร่วมกิจกรรม 2) นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนกลุ่มที่เข้าร่วมการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม และกลุ่มควบคุม ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ มีสัมพันธภาพกับเพื่อนเพิ่มขึ้นไม่แตกต่าง
ผลของการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (เกศสุดา อินทรโอสธ, 2546)	1. เปรียบเทียบสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนและหลังได้รับโปรแกรม 2. เปรียบเทียบสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังได้รับการให้ข้อเสนอแนะ 3. เปรียบเทียบสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนหลังได้รับโปรแกรม และการให้ข้อเสนอแนะ	1. โปรแกรมการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม 2. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ 3. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ ดำเนินการทั้งหมด 12 ครั้ง จำนวน 12	1) นักเรียนมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนดีขึ้นหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีสัมพันธภาพดีขึ้นหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่ได้รับการฝึก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

งานวิจัย/ผู้แต่ง	วัตถุประสงค์การวิจัย	เครื่องมือที่ใช้วิจัย	ผลการวิจัย
		สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที	พฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ผลของโปรแกรมการเปิดเผยตนเองที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนละทักษะการทำงานแบบร่วมมือของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 (ธัญรดา แก้วกันหา, 2562)	เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการฝึกการเปิดเผยตนเองที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และ ทักษะการทำงานแบบร่วมมือของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3	1. โปรแกรมการฝึกการเปิดเผยตนเองชุดของกิจกรรมที่เน้นการฝึกความสามารถในการเปิดเผยตนเองหรือให้ข้อมูลส่วนตัวแก่ผู้อื่น ดำเนินการ 10 กิจกรรม จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที	1) ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะ ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปจากตารางที่ 5 การวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้โปรแกรมสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ผู้วิจัยจึงจัดทำกิจกรรมพลศึกษาที่ประยุกต์ใช้รูปแบบและหลักการของโปรแกรมโดยใช้การจัดกิจกรรมพลศึกษาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม แบ่งออกเป็น 8 กิจกรรม ซึ่งในแต่ละกิจกรรมเป็นไปตามองค์ประกอบของแรงจูงใจและคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีม และลักษณะกิจกรรมที่จัดขึ้นนำเอากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ประเภท เกม และกิจกรรมย่อย ดำเนินการทั้งสิ้น 8

สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมครั้งละ 60 นาที ซึ่งดำเนินกิจกรรมในช่วงเวลา ก่อนหรือหลังการฝึกซ้อมของนักกีฬา

5.6 โปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในการจัดโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน พบว่างานวิจัยของ กาญจนา ปัญญาเพชร (2548) ได้วิจัยเรื่องเกี่ยวกับผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิต ต่อความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญรดา แก้วกันหา (2562) ได้วิจัยเรื่องเกี่ยวกับผลของโปรแกรมการเปิดเผยตนเองที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนและทักษะการทำงานแบบร่วมมือของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 และงานวิจัยของ พรฤดี นิธิรัตน์ และคณะ (2558) ได้วิจัยโดยใช้โปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพจิตที่มีต่อสัมพันธภาพที่ดี ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ไม่ได้ดำเนินการด้วยโปรแกรม พบว่างานวิจัยของ วศินี มุกดอกไม้ (2541) ได้วิจัยโดยใช้กิจกรรมกลุ่มและการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศสุดา อินทรโอสถ (2546) ได้วิจัยโดยใช้การฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และงานวิจัยของ Shechtman (1994) ที่วิจัยโดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจิตบำบัดเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ใกล้ชิดในช่วงก่อนวัยเรียน ซึ่งยังไม่พบว่ามีงานวิจัยใดที่ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจ และการทำงานเป็นทีมมารวมกันจัดเป็นโปรแกรมหรือดำเนินการด้วยรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน แต่พบว่ามีงานวิจัยที่ใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการพัฒนาตัวแปรในด้านอื่น ๆ เช่น งานวิจัยของ พิชาณิกา เพชรสังข์ (2562) ได้วิจัยเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมายสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นต้น ในส่วนของการทำงานเป็นทีมไม่พบงานวิจัยที่ปรากฏว่าเป็นตัวแปรที่ใช้ในการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนหรืองานวิจัยที่นำเอามาเป็นตัวแปรต้นในการศึกษาการวิจัย แต่แนวคิดของทักษะการทำงานเป็นทีมประกอบประกอบสำคัญที่มีความสอดคล้องในการพัฒนาทักษะทางด้านสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เป็นขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแรงจูงใจและกิจกรรมการทำงานเป็นทีมแสดงให้เห็นว่าเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลกับตัวแปรตามต่าง ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในงานวิจัยครั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งเป้าหมาย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ต่าง ๆ ทั้งหมดล้วนสอดคล้องกับองค์ประกอบในการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าทฤษฎีแรงจูงใจและกิจกรรมการทำงานเป็นทีม

สามารถนำเอาพัฒนาต่อในการจัดโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนที่ใช้กิจกรรมพลศึกษาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยสามารถสรุปตามองค์ประกอบของโปรแกรมดังต่อไปนี้

1) หลักการและเหตุผล

การจัดการส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาในระดับนักเรียนและเยาวชน เป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน นักเรียน ได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และควมมีระเบียบวินัย เคารพซึ่งกฎกติกา รวมถึงมีสติปัญญา รู้จักอดทน อดกลั้น อีกทั้งยังสามารถที่จะดำรงชีวิตประจำวันภายในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการส่งเสริมให้มีการแข่งขันกีฬาในระดับนักเรียนยังเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการกีฬาของชาติ ซึ่งปัจจุบันมีการแข่งขันกีฬาประเภททีมที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับต้น ๆ ก็คือ กีฬาฟุตบอล ในกีฬาประเภททีมการที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้นไม่สามารถขึ้นอยู่กับนักกีฬาเพียงคนเดียวแต่เป็นการทำงานร่วมกันของนักกีฬาทุกคนที่จะกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนภายในทีมจึงเป็นสิ่งสำคัญ ถึงแม้ว่าการเล่นกีฬาเป็นการเสริมสร้างทางด้านทักษะกีฬาเฉพาะแล้ว ยังต้องมีการเสริมสร้างสมรรถภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอีกด้วย (แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6, 2560-2564) หากเกิดปัญหาด้านความสัมพันธ์ของบุคคลภายในทีม เช่น ไม่รับฟังความคิดเห็นกันและกัน ไม่เคารพสิทธิของกัน การไม่ยอมรับรุ่นพี่รุ่นน้องอายุแตกต่างกันเปรียบเทียบความสามารถของตนเองกับผู้อื่น เป็นต้น ทั้งหมดเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญต่อการมีปัญหาสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนส่งผลกระทบให้กับเป้าหมายของทีมโดยตรง (วิทยา เลหากุล, 2545) ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวการที่จะเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอย่างถูกต้องสมบูรณ์ เกิดจากการรับรู้พฤติกรรมการแสดงออกของตัวเองก่อนที่จะสื่อสารไปยังบุคคลอื่นซึ่งมาจากแรงจูงใจในตัวบุคคลหรือแรงจูงใจจากภายนอก เมื่อเกิดการรับรู้แรงจูงใจแล้วต้องมีทักษะการทำงานเป็นทีมรวมทั้งคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมอันก่อให้เกิดการทำงานภายในทีมที่มีทิศทางเดียวกัน การตัดสินใจร่วมกัน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งการมีทักษะการทำงานในของพฤติกรรมบุคคลที่แสดงออกได้อย่างสมบูรณ์อันส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ก่อให้เกิดสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างทั้งสองฝ่าย (พงษ์พิณิจ พรหมเนตร, 2563) ดังนั้นผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมพลศึกษาที่ประยุกต์ใช้รูปแบบและหลักการของโปรแกรมที่ประกอบด้วยกิจกรรมตามแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนกับนักเรียนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปี เนื่องจากเป็นนักเรียนในระดับชั้นที่มีการเปลี่ยนผ่านจากการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เข้าสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และได้เข้าร่วมเป็นนักกีฬาฟุตบอลใหม่ของทีมโรงเรียน ซึ่งมีแนวทางในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันประกอบกับต้องมาเรียนรู้และทำงานร่วมกัน อีกทั้งเด็กในช่วง

อายุนี้เป็นวัยที่มีพัฒนาการทางปัญญาที่จะสามารถใช้การรายงานตนเองได้ รวมถึงเริ่มระบุความพึงพอใจในแบบวัยผู้ใหญ่ที่มีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก และเป้าหมายของความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน เด็กในวัยนี้จะรู้จักถึงความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับสถานการณ์ทางสังคมของบุคคลอื่นซึ่งอาจมีความแตกต่างไปจากความคิดหรือความรู้สึกของตนเอง (Parker, et al., 2006) โดยเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของทีมที่ตั้งไว้

2) วัตถุประสงค์ของการจัดโปรแกรม

การจัดโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับกิจกรรมการทำงานเป็นทีม มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมก่อให้เกิดการเรียนรู้ถึงความสำคัญของการมีความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ดี มีพฤติกรรมการทำงานร่วมกันในทีมอย่างถูกต้องและเหมาะสม ในนักกีฬาฟุตบอลภายในทีม

3) เนื้อหาสาระของโปรแกรม

ผู้วิจัยทำการแบ่งเนื้อหาที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมออกเป็น 8 กิจกรรม ในแต่ละกิจกรรมจะประกอบไปด้วยวิธีการแตกต่างกันออกไปเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งลักษณะกิจกรรมที่จัดขึ้นนำเอากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ประเภท เกม และกิจกรรมย่อย ได้แก่ บทบาทสมมติ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง กลุ่มย่อย นำมาดำเนินการจัดเป็นโปรแกรมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลที่สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ซึ่งเนื้อหาในแต่ละกิจกรรมจะดำเนินการตามองค์ประกอบของแรงจูงใจและคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีมที่มีผลต่อการสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน อันได้แก่ 1) แรงจูงใจภายในตัวบุคคล คือ ความต้องการ ความรู้สึก ทักษะ และเป้าหมาย 2) แรงจูงใจภายนอก คือ การรับรู้ การยอมรับ ความคาดหวัง และสิ่งล่อใจ ส่วนคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีม คือ 1) การวางแผนการทำงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน 2) ความรับผิดชอบ 3) การสื่อสารที่ดีภายในทีม 4) การมีส่วนร่วมภายในทีม และ 5) การมีความสามัคคีภายในทีม โดยเนื้อหาทั้งหมดนี้จะมีวัตถุประสงค์สอดคล้องตามองค์ประกอบของการวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนทั้ง 4 ด้านที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาจากแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพ คือ (1) การสนับสนุนและห่วงใย (2) การจัดการความขัดแย้ง (3) การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง (4) การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด

4) กระบวนการดำเนินการ

ในการดำเนินการจัดโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม ผู้วิจัยดำเนินการโดยการให้ผู้เข้าร่วมทำแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาจากแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพ

(Friendship Quality Questionnaire: FQQ) ซึ่งแบบวัดนี้เป็นแบบวัดการรับรู้ของเด็กเกี่ยวกับคุณภาพของมิตรภาพที่มีต่อเพื่อนของเด็ก (Parker and Asher, 1993) เริ่มกิจกรรม โดยกิจกรรมมีทั้งหมด 8 กิจกรรม ดำเนินการสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมครั้งละ 60 นาที ซึ่งดำเนินกิจกรรมในช่วงเวลา ก่อนหรือหลังการฝึกซ้อมของนักกีฬา ใช้เวลารวมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ มีลักษณะในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ประเภท เกม และกิจกรรมย่อย ได้แก่ บทบาทสมมติ ทัศนศึกษา สถานการณ์จำลอง กลุ่มย่อย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลที่สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการสร้างประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมก่อให้เกิดการเรียนรู้ถึงความสำคัญของการเกิดแรงจูงใจทั้งภายในตัวบุคคลและแรงจูงใจภายนอก เมื่อรับรู้ถึงความต้องการ ความรู้สึก ความคาดหวังของตนเองแล้วจึงนำไปสู่กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของการทำงานเป็นทีม ได้แก่ การวางแผนการทำงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน ความรับผิดชอบ การสื่อสารที่ดีภายในทีม การมีส่วนร่วมภายในทีม และการมีความสามัคคีภายในทีม เมื่อทำงานร่วมกันกับสมาชิกทุกคนภายในทีม ที่จะส่งผลต่อจุดเริ่มต้นของการสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอย่างเป็นขั้นตอนถูกต้องและเหมาะสม จนกลายเป็นสัมพันธ์ภาพอันดีแบบยั่งยืนต่อไปพร้อมทั้งการทำงานร่วมกันในการฝึกซ้อม การแข่งขัน ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของทีมกีฬาที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกระทำอยู่อย่างมีประสิทธิภาพที่ยั่งยืน

5) การประเมินผลโปรแกรม

ผู้วิจัยทำการปรับปรุงใช้แบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนมาจากแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพที่พัฒนามาจากแบบวัด Friendship Quality Questionnaire จากเดิมมีลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ (Likert scale) จำนวน 40 ข้อ เป็นแบบวัดการรับรู้ของเด็กเกี่ยวกับคุณภาพของมิตรภาพที่มีต่อเพื่อนของเด็ก แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสนับสนุนและห่วงใย 2) ด้านการจัดการความขัดแย้ง 3) ด้านความขัดแย้งและการทรยศ 4) ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง 5) ด้านความเป็นเพื่อนและความบันเทิง และ 6) ด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด (Parker and Asher, 1993 อ้างถึงใน ธัญธาดา แก้วกันหา, 2562) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงเลือกองค์ประกอบในการวัดตามด้านต่าง ๆ รวมถึงข้อคำถามของแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพ และเลือกข้อคำถามในแต่ละด้านที่มีความสอดคล้องกับนิยามตามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับนิยามตามองค์ประกอบของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ดังต่อไปนี้ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน รวมทั้งมีการยอมรับเคารพในสิทธิของกันและกัน ให้ความสนใจห่วงใยไม่ทำร้ายความรู้สึกอีกฝ่ายสอดคล้องกับคุณภาพของมิตรภาพในด้านที่ 1) ด้านการสนับสนุนและห่วงใย รวมถึงมีการแสดงพฤติกรรมที่มีการปรับตัว

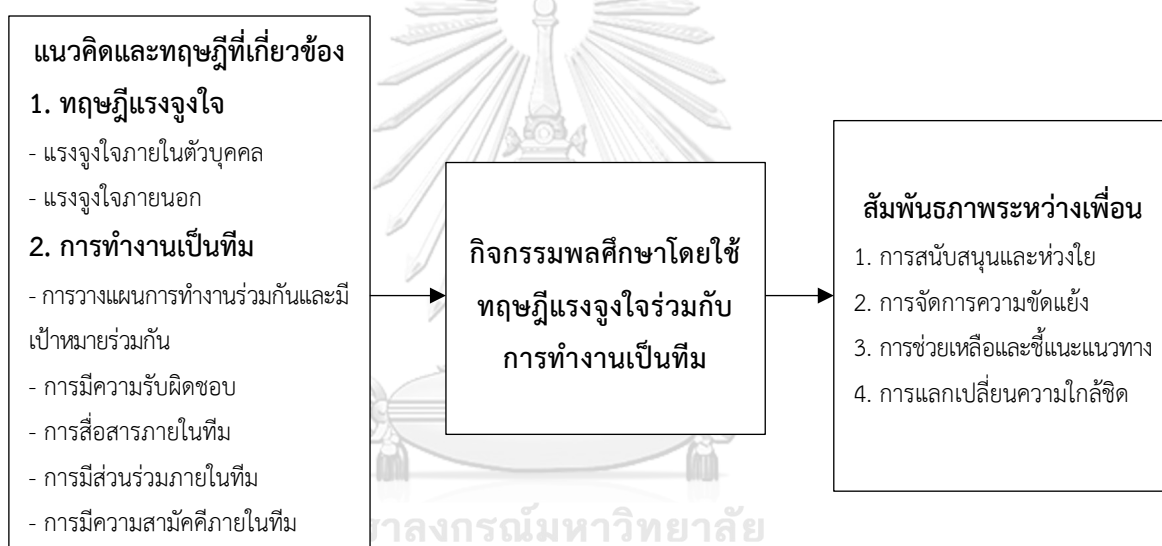
และปรับเปลี่ยนทางพฤติกรรมเพื่อต้องการเป็นส่วนหนึ่งระหว่างสมาชิกในสังคม สอดคล้องในด้านที่ 2) ด้านการจัดการความขัดแย้ง หรือมีการรู้จักพึ่งพาซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ แสดงการช่วยเหลือระหว่างกัน เมื่ออีกฝ่ายประสบปัญหาหรือต้องการความช่วยเหลือให้คำแนะนำวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องในด้านที่ 3) ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง และสุดท้ายมีการแลกเปลี่ยนปัญหา ความรู้สึก ประสบการณ์ และทัศนคติรวมถึงความลับของกันและกัน มีความสอดคล้องกับคุณภาพของมิตรภาพในด้านที่ 4) ด้านการและเปลี่ยนความใกล้ชิด

หลังจากผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนจากแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพจะได้ลักษณะแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ (Likert scale) โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ในแต่ละด้านมีความสอดคล้องกับนิยามตามองค์ประกอบของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ได้แก่ 1) ด้านการสนับสนุนและห่วงใย 2) ด้านการจัดการความขัดแย้ง 3) ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง 4) ด้านการและเปลี่ยนความใกล้ชิด โดยมีจำนวนข้อคำถาม 28 ข้อ มาทำการวัดและประเมินผลหลังจากการจัดโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ในช่วงก่อนการจัดโปรแกรม และช่วง หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม

ผู้วิจัยสามารถสรุปถึงโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ใช้กิจกรรมพลศึกษาเป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนรู้ได้ว่า จากเหตุผลการพัฒนาทักษะทางกีฬาเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านสังคมที่ยังขาดการละเลยในความถูกต้องนำไปสู่การเกิดปัญหาด้านความสัมพันธ์ของบุคคลภายในทีมต่าง ๆ ปัจจัยด้านสังคมในการพัฒนาเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนภายในทีมจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อสร้างประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมก่อให้เกิดการเรียนรู้ถึงความสำคัญความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน โดยมาจากทฤษฎีแรงจูงใจและทักษะการทำงานเป็นทีม ซึ่งโปรแกรมจะมีลักษณะในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ประเภท เกม และกิจกรรมย่อย ได้แก่ บทบาทสมมติ กรณีศึกษา สถานการณ์จำลอง กลุ่มย่อย โดยกิจกรรมมีทั้งหมด 8 กิจกรรม ดำเนินการสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมครั้งละ 60 นาที ซึ่งดำเนินกิจกรรมในช่วงเวลา ก่อนหรือหลังการฝึกซ้อมของนักกีฬาในกลุ่มที่ได้รับโปรแกรม พร้อมทั้งดำเนินการวัดประเมินความสัมพันธ์ทางด้วยแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นมาจากแบบวัด วัดคุณภาพของมิตรภาพ (Friendship Quality Questionnaire) ทั้งก่อนและหลังดำเนินโปรแกรม ซึ่งมีลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ (Likert scale) โดยแบ่งองค์ประกอบเป็น 4 ด้าน

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา และวิเคราะห์เอกสารงานวิจัย รวมทั้งหลักการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการทดลอง

- 1.1 การศึกษาค้นคว้าข้อมูล ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
 - 1.3.1 การสร้างและพัฒนากิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 - 1.3.2 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน
 - 1.3.2.1 การสนับสนุนและห่วงใย
 - 1.3.2.2 การจัดการความขัดแย้ง
 - 1.3.2.3 การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง
 - 1.3.2.4 การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด

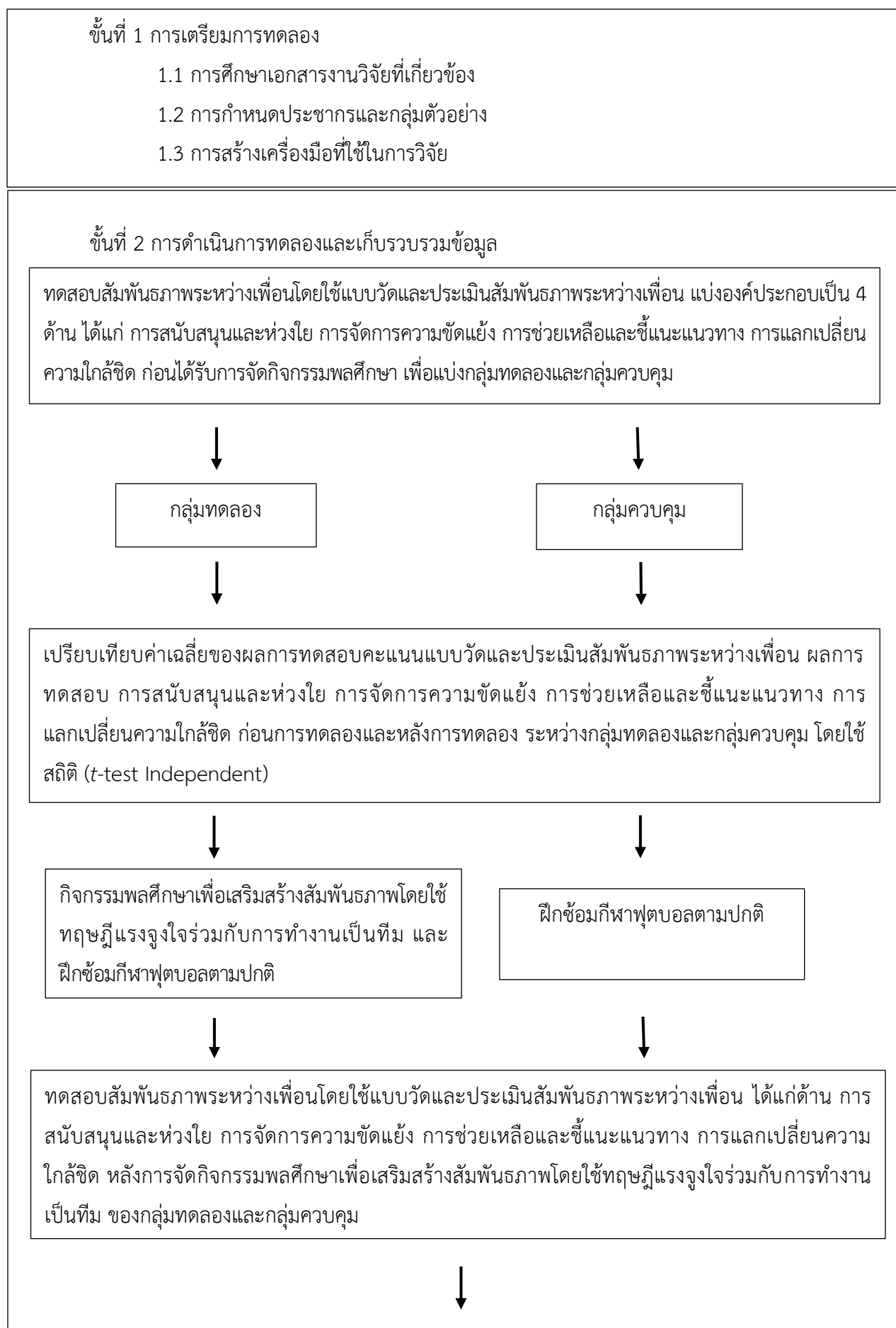
ตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2.1 การกำหนดแบบแผนการทดลอง
- 2.2 การติดต่อประสานงานก่อนการทดลอง
- 2.3 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้

- 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ผลคะแนนการวัดและประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ได้แก่ด้าน การสนับสนุนและห่วงใย การจัดการความขัดแย้ง การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยการทดสอบค่าที (Paired sample *t*-test)

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ผลคะแนนการวัดและประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที (Independent sample *t*-test)

ขั้นที่ 1 การเตรียมการทดลอง

1.1 การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลในตำราวิชาการ ทฤษฎี หนังสือ วารสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ และทักษะการทำงานเป็นทีม

1.1.2 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลในตำราวิชาการ ทฤษฎี หนังสือ วารสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

1.1.3 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแบบวัดและประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

1.2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียนอายุ 13-15 ปี เพศ ชาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวนอย่างน้อย 40 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นที่มีการเปลี่ยนผ่านจากการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา เข้าสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และได้เข้าร่วมเป็นนักกีฬาฟุตบอลใหม่ของทีมโรงเรียน ซึ่งมีแนวทางในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันประกอบกับต้องมาเรียนรู้และทำงานร่วมกัน จึงต้องพัฒนาทักษะทางด้านสังคมในการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเพื่อให้การดำเนินงานลุล่วงตามเป้าหมาย

1.2.1 การเลือกโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive selection) โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

1.2.1.1 เป็นโรงเรียนที่มีนักกีฬาฟุตบอลชาย ตั้งแต่ช่วงอายุ 13-15 ปี

1.2.1.2 เป็นนักเรียนที่เข้าร่วมทีมกีฬาฟุตบอลใหม่ ตั้งแต่ช่วงอายุ 13–15 ปี

1.2.1.3 เป็นโรงเรียนที่ผู้ฝึกสอนและนักกีฬาให้ความร่วมมือในการทดลองการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม

1.2.2 ทดสอบสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน โดยแบบวัดและประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน นำเอาคะแนนสัมพันธ์ภาพมาแบ่งกลุ่ม เพื่อจัดให้ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันด้วยวิธีการจับคู่ (Matching) เข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม ๆ อย่างน้อยกลุ่มละ 20 คน เพื่อจัดให้ทั้งสองกลุ่มมีคุณสมบัติคะแนนสัมพันธ์ภาพใกล้เคียงกัน ด้วยวิธีการ ดังนี้

กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2
1	2
4	3
5	6
8	7
9

1.2.3 การสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก โดยกำหนดให้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และได้รับการฝึกซ้อมฟุตบอลตามโปรแกรมปกติ

กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม ได้รับการฝึกซ้อมฟุตบอลตามโปรแกรมปกติ

1.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการทดลอง คือ กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

1.3.1.1 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

1.3.1.2 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลในตำราวิชาการ หนังสือ บทความ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพลศึกษา รูปแบบและหลักการของโปรแกรมที่มีต่อการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพ โดยการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจ และทักษะการทำงานเป็นทีมมาดำเนินการ

1.3.1.3 ผู้วิจัยจัดทำกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม สำหรับนักกีฬาฟุตบอล เป็นรูปแบบกิจกรรมการทำงานเป็นทีมแบบเกมกลุ่มสัมพันธ์ จำนวน 8 สัปดาห์ ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 60 นาที ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 1	กิจกรรมลูกฟุตบอลเรียกชื่อ (First meet)	(60 นาที)
ครั้งที่ 2	กิจกรรมบอลเอกซ์ไอ	(60 นาที)
สัปดาห์ที่ 2 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 3	กิจกรรมลูกฟุตบอลเรียกชื่อ (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 2)	(60 นาที)
ครั้งที่ 4	กิจกรรมเตยहरรษา	(60 นาที)
สัปดาห์ที่ 3 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 5	กิจกรรมบอลเอกซ์ไอ (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 3)	(60 นาที)
ครั้งที่ 6	กิจกรรมหุฟังเสียง	(60 นาที)
สัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 7	กิจกรรมเตยहरรษา (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 4)	(60 นาที)
ครั้งที่ 8	กิจกรรมยิงเข้าได้แต่้ม	(60 นาที)
สัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 9	กิจกรรมหุฟังเสียง (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 5)	(60 นาที)
ครั้งที่ 10	กิจกรรมวงกลมสามัคคี	(60 นาที)
สัปดาห์ที่ 6 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 11	กิจกรรมยิงเข้าได้แต่้ม (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 6)	(60 นาที)
ครั้งที่ 12	กิจกรรมช่วยกันรับ-รุก ชิงแต่้ม	(60 นาที)
สัปดาห์ที่ 7 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 13	กิจกรรมวงกลมสามัคคี (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 7)	(60 นาที)
ครั้งที่ 14	กิจกรรม Match นี้สู้ไปด้วยกัน	(60 นาที)
สัปดาห์ที่ 8 กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม		
ครั้งที่ 15	กิจกรรมช่วยกันรับ-รุก ชิงแต่้ม (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 8)	(60 นาที)
ครั้งที่ 16	กิจกรรม Match นี้สู้ไปด้วยกัน (ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 8)	(60 นาที)

1.3.1.4 ผู้วิจัยนำกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาความตรงตามวัตถุประสงค์ ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมของกิจกรรมพลศึกษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.3.1.5 ผู้วิจัยนำกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบประเมินคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยบันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมทั้งนำมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดโปรแกรมเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับกิจกรรมการทำงานเป็นทีม ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำมาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยกำหนดคะแนนเป็น +1 0 และ -1

โดย +1 หมายถึง เห็นด้วยว่าเครื่องมือที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าเครื่องมือที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยว่าเครื่องมือที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการลงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่า IOC ถ้าค่าที่ได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงถือว่าผ่านการตรวจพิจารณาตรงตามจุดประสงค์ ซึ่งความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิในครั้งนี้ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.76 - 0.92

1.3.1.6 ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม ให้มีความสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

1.3.2.1 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและพัฒนาแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนมาจากแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพที่พัฒนามาจากแบบวัด Friendship Quality Questionnaire: FQQ ซึ่งแบบวัดนี้เป็นแบบวัดการรับรู้ของเด็กเกี่ยวกับคุณภาพของมิตรภาพที่มีต่อเพื่อนของเด็ก (Parker and Asher, 1993 อ้างถึงใน ธัญธาดา แก้วกันหา, 2562) นำมาปรับปรุงเลือกองค์ประกอบในการวัดตามด้านต่าง ๆ รวมถึงข้อคำถามของแบบวัดคุณภาพของมิตรภาพ และเลือกข้อคำถามในแต่ละด้านที่มีความสอดคล้องกับนิยามตามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1.3.2.2 นำแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนมาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงข้อคำถาม

1.3.2.3 นำผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) พิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลการวิเคราะห์พบว่าได้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60 -

1.00 พร้อมทั้งปรับแก้ข้อความให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน เป็นแบบวัดแบบรายงานตนเอง จำนวน 28 ข้อ ประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

1.3.2.1 การสนับสนุนและห่วงใย (Validation and caring)

1.3.2.2 การจัดการความขัดแย้ง (Conflict resolution)

1.3.2.3 การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง (Help and guidance)

1.3.2.4 การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด (Intimacy exchange)

ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Likert scale) ลำดับในการประเมินตั้งแต่ 1-5

1	หมายถึง	ไม่จริงเลย
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่จริง
3	หมายถึง	จริงเป็นบางครั้ง
4	หมายถึง	ค่อนข้างจริง
5	หมายถึง	จริงที่สุด

ลักษณะความหมายของลำดับในการประเมินแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

ไม่จริงเลย	หมายถึง	ฉันไม่เคยปฏิบัติต่อเพื่อนของฉันแบบนี้เลย 0 ครั้ง
ค่อนข้างไม่จริง	หมายถึง	ฉันเคยปฏิบัติต่อเพื่อนของฉัน 1-2 ครั้ง
จริงเป็นบางครั้ง	หมายถึง	ฉันเคยปฏิบัติต่อเพื่อนของฉัน 3-6 ครั้ง
ค่อนข้างจริง	หมายถึง	ฉันปฏิบัติต่อเพื่อนของฉัน 7-9 ครั้ง
จริงที่สุด	หมายถึง	ฉันปฏิบัติต่อเพื่อนของฉัน 10 ครั้ง หรือมากกว่านั้น

เกณฑ์การวัดคะแนนเฉลี่ยของระดับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่มีต่อเพื่อนของเด็ก

คะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	แสดงว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	แสดงว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	แสดงว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	แสดงว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	แสดงว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนดำเนินการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 การกำหนดแบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – experimental research design) แบบ 2 กลุ่ม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pre – Posttest control group design) แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ โดยมีการทดสอบ 2 ครั้ง ด้วยแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน คือ ก่อนการทดลอง (Pre-test) และหลังการทดลอง (Post-test)

2.2 การติดต่อประสานงานการทดลอง

2.2.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยจากทางโรงเรียน โดยจัดทำหนังสือส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน

2.2.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ตัวอย่างการดำเนินกิจกรรมการทดลอง ตารางการดำเนินกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นรวมถึงการวัดและประเมินผล ก่อนและหลังการทดลอง

2.2.3 ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการเก็บข้อมูลวิจัย โดยจัดทำหนังสือส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียน และอาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียน

2.3 การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 ผู้วิจัยแนะนำตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยเกิดความเข้าใจรูปแบบการดำเนินการในครั้งนี้

2.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยการทำแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน เพื่อหาค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในการดำเนินการกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.3.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้กิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม ในกลุ่มทดลองประกอบด้วยแผนกิจกรรมแบบกลุ่มสัมพันธ์ ใช้ระยะเวลาดำเนินกิจกรรมครั้งละ 60 นาที 2 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวนทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ดำเนินกิจกรรมในช่วงระหว่าง ก่อนการฝึกซ้อมกีฬา และให้กลุ่มควบคุมได้รับการฝึกซ้อมฟุตบอลตามปกติ

2.3.4 ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) โดยการทำแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนแบบทดสอบเดิมกับก่อนการทดลองมาใช้ดำเนินการ หลังการทดลองใช้

กิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม โดยมีแบบแผนการทดลอง ดังนี้

ตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง
E	O ₁	X	O ₂
C	O ₁		O ₂

- โดย E = นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และการฝึกซ้อมฟุตบอลตามปกติ
- C = นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมฟุตบอลตามปกติ
- X = กิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม
- O₁ = การวัดและประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนก่อนการทดลอง
- O₂ = การวัดและประเมินสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนหลังการทดลอง

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากกลุ่มทดลองโดยแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการคำนวณต่าง ๆ ดังนี้

3.1 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ในช่วงก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (Paired sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาตามปกติ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (Independence t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

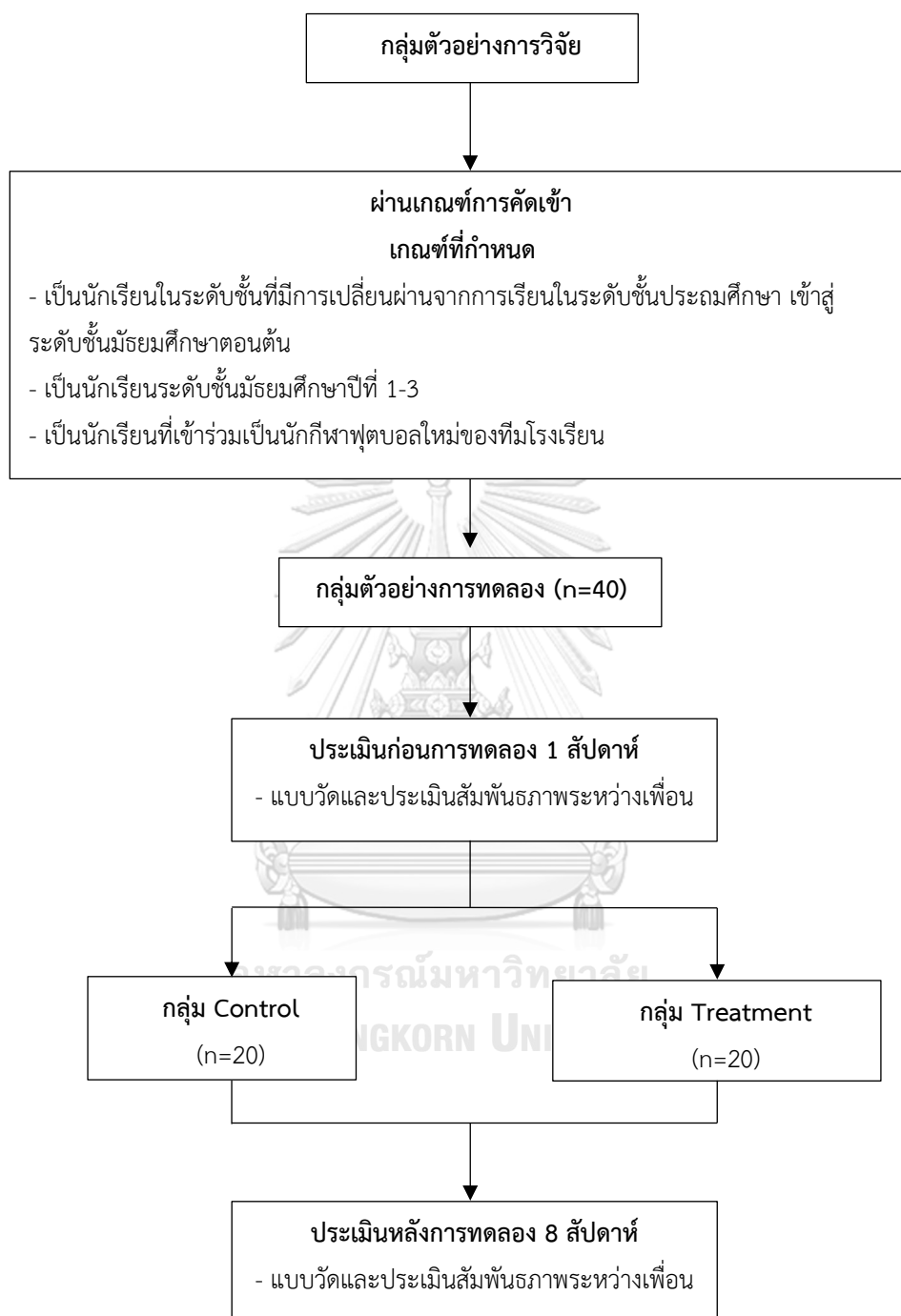
การวิจัยเรื่องผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาตามปกติ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi - experimental research design) แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (Pre - Posttest control group design) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจะเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ ในขณะที่กลุ่มควบคุมได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับการทดสอบด้วยแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนทั้งก่อนและหลังการทดลอง โดยมีสมมติฐานการวิจัยคือ 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่างในการวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ

ภาพที่ 4 แผนภาพกระบวนการดำเนินการวิจัย

กลุ่ม Control

คือ กลุ่มที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ

กลุ่ม Treatment

คือ กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวอย่างในการวิจัย

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 เป็นการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างวิจัย ซึ่งเก็บรวบรวมโดยใช้แบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน โดยนำเสนอด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (f) และ ร้อยละ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และมีนักเรียนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียน เพศ ชาย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปี และได้เข้าร่วมเป็นนักกีฬาฟุตบอลระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใหม่ของทีมโรงเรียน ที่ผ่านเงื่อนไขการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive selection) ดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 รวมถึงผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

ตารางที่ 6 ตารางแสดงข้อมูลพื้นฐานทางสถิติของกลุ่มตัวอย่างการทดลอง

ข้อมูลพื้นฐาน	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้น				
มัธยมศึกษาปีที่ 1	12	60	10	50
มัธยมศึกษาปีที่ 2	6	30	8	40
มัธยมศึกษาปีที่ 3	2	10	2	10
อายุ				
13 ปี	12	60	11	55
14 ปี	6	30	8	40
15 ปี	2	10	1	5
รวมอายุเฉลี่ย	13.5		13.5	

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างการวิจัยจำนวนทั้งหมด 40 คน โดยจำแนกตามระดับชั้น และช่วงอายุ มีรายละเอียดดังนี้ เมื่อพิจารณานักเรียนกลุ่มทดลองจำนวน 20 คน นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน (ร้อยละ 60) รองลงมานักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 คน (ร้อยละ 30) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 คน (ร้อยละ 10) และส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 13 ปี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 60) รองลงมาเป็นช่วงอายุ 14 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 30) และอายุ 15 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 10) ซึ่งกลุ่มทดลองมีอายุเฉลี่ย 13.5 ปี เมื่อพิจารณานักเรียนกลุ่มควบคุมจำนวน 20 คน นักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 คน (ร้อยละ 50) รองลงมาเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 คน (ร้อยละ 40) และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 คน (ร้อยละ 10) และส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 13 ปี จำนวน 11 คน (ร้อยละ 55) รองลงมาเป็นช่วงอายุ 14 ปี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 40) และอายุ 15 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 5) โดยกลุ่มควบคุมมีอายุเฉลี่ย 13.5 ปี

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ ปรากฏดังตารางที่ 7 8

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	P
	Mean	SD	Mean	SD		
การสนับสนุนและห่วงใย	3.10	0.65	3.21	0.47	-2.36	.01*
การจัดการความขัดแย้ง	3.02	0.55	3.17	0.41	-2.44	.01*
การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง	3.38	0.47	3.66	0.28	-3.75	.00*
การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด	3.46	0.32	3.47	0.27	-0.17	.43
รวม	3.24	0.41	3.37	0.26	-3.30	.00*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังจากได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อน

การทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.41 ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.26 นักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ มีระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับปานกลางเท่าเดิม

เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ด้านการสนับสนุนและห่วงใย ด้านการจัดการความขัดแย้ง และด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติสูงกว่าก่อนการทดลอง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

องค์ประกอบ	ก่อนการทดลอง (n=20)		หลังการทดลอง (n=20)		t	P
	Mean	SD	Mean	SD		
การสนับสนุนและห่วงใย	3.09	0.39	3.87	0.29	-10.30	.00*
การจัดการความขัดแย้ง	3.17	0.32	4.13	0.31	-13.42	.00*
การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง	3.36	0.31	4.40	0.16	-15.60	.00*
การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด	3.28	0.34	4.10	0.25	-11.97	.00*
รวม	3.22	0.23	4.13	0.11	-21.40	.00*

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 3.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.23 ซึ่งมีระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.11 มีระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านทั้ง 4 ด้านของความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ด้านการสนับสนุนและห่วงใย ด้านการจัดการ ความขัดแย้ง ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง และด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด หลังการ ทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพ ระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และการฝึกซ้อมฟุตบอลตามปกติสูง กว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกองค์ประกอบ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ ปรากฏดังตารางที่ 9 10

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ก่อนการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

องค์ประกอบ	กลุ่มทดลอง (n=20)		กลุ่มควบคุม (n=20)		t	P
	Mean	SD	Mean	SD		
การสนับสนุนและห่วงใย	3.09	0.39	3.10	0.65	-0.03	.49
การจัดการความขัดแย้ง	3.17	0.32	3.02	0.55	1.07	.15
การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง	3.36	0.31	3.38	0.47	-0.19	.43
การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด	3.27	0.34	3.46	0.32	-1.77	.04*
รวม	3.22	0.23	3.24	0.41	-0.14	.45

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 9 พบว่าก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนเท่ากับ 3.22 และค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุม เท่ากับ 3.24 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนกับนักเรียนกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านทั้ง 4 ด้านของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ด้านการสนับสนุนและห่วงใย ด้านการจัดการความขัดแย้ง และ ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง ก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่านักเรียนกลุ่มทดลอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด แตกต่างกัน

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม จำแนกตามองค์ประกอบรายด้านของสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

องค์ประกอบ	กลุ่มทดลอง (n=20)		กลุ่มควบคุม (n=20)		t	P
	Mean	SD	Mean	SD		
การสนับสนุนและห่วงใย	3.87	0.29	3.21	0.47	5.29	.00*
การจัดการความขัดแย้ง	4.13	0.31	3.17	0.41	8.36	.00*
การช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง	4.40	0.16	3.66	0.28	10.23	.00*
การแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด	4.10	0.24	3.47	0.27	7.70	.00*
รวม	4.13	0.11	3.37	0.27	11.77	.00*

*p ≤ .05

จากตารางที่ 10 พบว่าหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 4.13 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มขึ้นหลังได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังจากได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติมีความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากับ 3.37 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มขึ้นหลังการทดลองแต่ระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับปานกลางเท่าเดิม

เมื่อพิจารณาจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านทั้ง 4 ด้านของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน ด้านการสนับสนุนและหวังใย ด้านการจัดการความขัดแย้ง ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง และด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง 2) เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาตามปกติ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research design) แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (Pre-Posttest control group design) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจะได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม และฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ ในขณะที่กลุ่มควบคุมได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามโปรแกรมปกติไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน โดยผู้เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับการทดสอบด้วยแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนทั้งก่อนการทดลองและหลังเสร็จสิ้นการทดลอง โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้ 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปี เพศ ชาย จำนวน 40 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นที่มีการเปลี่ยนผ่านจากการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเข้าสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และได้เข้าร่วมเป็นนักกีฬาฟุตบอลใหม่ของทีมโรงเรียน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน จำนวน 8

แผน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใช้เวลาทำกิจกรรมครั้งละ 60 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง มีการทดสอบก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมโดยแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน จำนวน 28 ข้อ และทดสอบหลังดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นด้วยแบบวัดเดียวกัน รวมระยะเวลาทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำการวิจัยทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถนำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ มีดังนี้

1.1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนการทดลองเท่ากับ 3.22 และ หลังการทดลองเท่ากับ 4.13

1.2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนการทดลองเท่ากับ 3.24 และ หลังการทดลองเท่ากับ 3.37

2. ค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ก่อนและหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติ มีดังนี้

2.1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเท่ากับ 3.22 กับนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเท่ากับ 3.24 ซึ่งก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองเท่ากับ 4.13 ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุม เท่ากับ 3.37

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า

1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเท่ากับ 3.22 โดยจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านทั้ง 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนดังนี้ ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการสนับสนุนและห่วงใยเท่ากับ 3.09 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการจัดการความขัดแย้งเท่ากับ 3.17 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางเท่ากับ 3.36 และค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดเท่ากับ 3.28 มีระดับความสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเท่ากับ 4.13 โดยจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านทั้ง 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการสนับสนุนและห่วงใยเท่ากับ 3.87 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการจัดการความขัดแย้งเท่ากับ 4.13 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางเท่ากับ 4.40 และค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดเท่ากับ 4.10 ซึ่งระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูง

จากการอภิปรายผลการวิจัยข้างต้น พบว่า การวิจัยนี้สอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 โดยกลุ่มทดลองมีพัฒนาการของความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน และจำแนกตามองค์ประกอบของความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนรายด้านได้แก่ ด้านการสนับสนุนและห่วงใย ด้านการจัดการความขัดแย้ง ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง และด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมการทำงานเป็นทีมมีคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมฟุตบอลตามปกติหลังการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า

1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกซ้อมกีฬาฟุตบอลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนหลังการทดลองเท่ากับ 4.13 โดยจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านทั้ง 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนดังนี้ ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการสนับสนุนและห่วงใยเท่ากับ 3.87 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการจัดการความขัดแย้งเท่ากับ 4.13 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางเท่ากับ 4.40 และค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดเท่ากับ 4.10 ซึ่งระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับสูง ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนหลังการทดลองเท่ากับ 3.37 โดยจำแนกตามองค์ประกอบรายด้านทั้ง 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยคะแนนดังนี้ ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการสนับสนุนและห่วงใยเท่ากับ 3.21 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการจัดการความขัดแย้งเท่ากับ 3.17 ค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางเท่ากับ 3.66 และค่าเฉลี่ยคะแนนด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดเท่ากับ 3.47 ซึ่งระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนยังคงอยู่ในระดับปานกลางเท่าเดิมเหมือนก่อนการทดลอง

จากการอภิปรายผลการวิจัยข้างต้น พบว่าในสมมติฐานที่ 2 กลุ่มทดลองมีพัฒนาการของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนแตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องและเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สามารถเสริมสร้างและพัฒนาให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียนให้มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีขึ้นระหว่างเพื่อนในทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถพัฒนาพื้นฐานของการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันที่นำไปสู่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทั้งในด้านการสนับสนุนและห่วงใย ด้านการจัดการความขัดแย้ง ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทาง และด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิด ซึ่งล้วนเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของคุณภาพของมิตรภาพที่มีต่อเพื่อนของเด็ก (Parker and Asher, 1993 อ้างถึงใน ธัญธาดา แก้วกันหา, 2562) การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สามารถช่วยพัฒนาองค์ประกอบของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนเหล่านี้ได้ ดังที่ เพ็ญพิชชา ล้วนดี (2556) กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจที่มาจากแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ เป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอันเกิดจากสภาวะภายในจิตใจตัวของบุคคลที่เรียกว่าแรงจูงใจภายใน เพื่อสนองทัศนคติ ความรู้สึกความต้องการของเป้าหมายของตนเอง และพฤติกรรมอันเกิดจากสภาวะของบุคคลที่ได้รับ การกระตุ้นจากสิ่งเร้าหรือปัจจัยในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เรียกว่าแรงจูงใจภายนอก เพื่อนำไปสู่การรับรู้ต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งแรงจูงใจส่งผลในการแสดงพฤติกรรมต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล (วรารภรณ์ ตรีกุลสุษดี, 2549 อ้างถึงใน วสุ สุกุลรัตน์, 2554) ซึ่งกิจกรรมพลศึกษาที่จัดขึ้นได้นำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ประเภท เกม และกิจกรรมย่อยมีลักษณะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มนักเรียนจะมีความสามารถและมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน โดยจะต้องอาศัยทักษะการทำงานเป็นทีม คือ 1) การวางแผนการทำงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน 2) การมีความรับผิดชอบ 3) การสื่อสารภายในทีม 4) การมีส่วนร่วมภายในทีม 5) การมีความสามัคคีภายในทีม (Tarricone and Luca, 2002 อ้างถึงใน พงษ์พินิจ พรหมเนตร, 2563) จากองค์ประกอบดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญในการอยู่ร่วมกันและการเกิดขึ้นของสัมพันธภาพ ซึ่งสามารถระบุได้ว่าแรงจูงใจและการทำงานเป็นทีมเป็นตัวแปรที่ทำให้นักเรียนปฏิบัติลักษณะต่าง ๆ จากการแสดงพฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลที่นำไปสู่การสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพตาม

องค์ประกอบของสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนทั้ง 4 ด้าน (สุภาพรรณ โคตรจรัส, 2525 อ้างถึงใน สุเมธ พงษ์เกตุรา, 2553)

การเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนในนักเรียนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอล สามารถใช้รูปแบบการจัดการกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของนักเรียนที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลของโรงเรียนได้ สอดคล้องกับธัญรดา แก้วกันหา, 2562 ที่อาศัยเป็นโปรแกรมในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรงในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยเกี่ยวกับการแสดงออกของพฤติกรรม การแสดงความต้องการ ทศนคติ ความคิด ความรู้สึกของบุคคลหรือมาจากสภาพแวดล้อมปัจจัยต่าง ๆ และการทำงานร่วมกันทั้งได้กำหนดเป้าหมาย แสดงความคิดเห็น วางแผน ลงมือปฏิบัติสนับสนุน และห่วงใยของนักเรียน ซึ่งส่งผลให้บุคคลมีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันนำไปสู่การเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อันเป็นผลดีแก่ทุก ๆ ฝ่ายรวมไปถึงในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมเดียวกัน (วรศักดิ์ เพียรชอบ, 2548) โดยผลการวิจัยจะพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับวศินี มุกดอกไม้ (2541) ที่ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มและการฝึกเกี่ยวกับการแสดงออกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียน โดยผลการวิจัยจะพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสัมพันธภาพกับเพื่อนหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงขึ้น เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของเกศสุดา อินทรโอสถ (2546) ที่ใช้รูปแบบกิจกรรมกลุ่มประเภท เกม และกิจกรรมย่อยเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมของนักเรียน และการทำงานร่วมกันทั้งการปฏิบัติหน้าที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผลการวิจัยจะพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพีชานิกา เพชรสังข์ (2562) ที่กล่าวไว้ว่า การเกิดแรงจูงใจจากการรับรู้ความต้องการ ความรู้สึกเชื่อมั่น การกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับตนเอง รวมทั้งสิ่งเร้าจากปัจจัยภายนอกอันก่อให้เกิดการแสดงหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้ และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นมีส่วนร่วมและปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุเป้าหมาย ก่อให้เกิดการยอมรับ ซึ่งเกิดจากการรับรู้ได้

ด้วยจากระดับของความชอบของเพื่อนในกลุ่ม นำไปสู่การเกิดผลของความผูกพันทางบวกได้ อันเป็นจุดเริ่มต้นในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนที่ดีต่อไป (Ladd, 1999)

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤชล อรชร และคณะ (2560) ได้กล่าวว่า เด็กที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลช่วงอายุไม่เกิน 16 ปี ควรฝึกปฏิบัติทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม ที่มีรูปแบบของเกมการแข่งขันเน้นไปที่การปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันทำให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการสนองความต้องการ และการเอาชนะเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งเพิ่มปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนได้ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กแสดงออกถึงความสามัคคีเกิดการห่วงใย ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อเป้าหมายของกลุ่ม และทุกคนได้มีโอกาสได้สร้างความสัมพันธ์เป็นการฝึกทักษะทางสังคม เกิดเจตคติที่ดีในการทำงานเป็นทีมและสร้างแรงจูงใจให้กับเด็กในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม อันนำมาสู่การมีสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในสังคม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัยครั้งนี้

- 1) ควรจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสำหรับนักกีฬาทีมมัธยมศึกษาในระยะยาว เพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนภายในทีมให้ดียิ่งขึ้นและยั่งยืนต่อไป
- 2) ควรออกแบบแผนกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมให้หลากหลาย เพื่อให้การจัดโปรแกรมได้หลากหลายรูปแบบ และกิจกรรมไม่ซ้ำกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการทดสอบความสามารถกีฬาฟุตบอลก่อน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มระหว่างนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน
- 2) ควรเปรียบเทียบพัฒนาการความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในกลุ่มที่มีทักษะกีฬาฟุตบอลเก่งและกลุ่มที่มีทักษะกีฬาฟุตบอลอ่อน
- 3) ควรมีการศึกษาการจัดโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมในกลุ่มทดลองที่มีความสามารถสูง เช่น นักกีฬาโรงเรียนกีฬา ทีมสโมสร หรือทีมชาติ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมพลศึกษา. (2564). *การแข่งขันกีฬาฟุตบอลเยาวชนและประชาชน*. กรุงเทพฯ : กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กาญจนา ปัญญาเพชร. (2548). *ประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตต่อความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เขตกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยมหิดล
- กาญจนา มังคละศิริ. (2552). *องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนครพนม.
- เกศสุดา อินทรโอสธ. (2546). *ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านครอง 3 (ดรุณศึกษา) จังหวัดนครนายก*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จักริน ดวงคำ. (2554). *ผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาโดยใช้กิจกรรมกีฬาฟุตบอลตามแนวคิดของเพียเจต์ที่มีผลต่อความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนประถมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/22158>
- จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. (2546). *แรงจูงใจและการจูงใจ สร้างปฏิหารีย์*. สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา(พิมพ์ครั้งที่ 3)*. บุ๊คพอยท์
- จิรวัดน์ วงศ์ชุมภู สุธนะ ดิงศภัทัย และบัญชา ชลาภิรมย์. (2565). *ผลการจัดการเรียนรู้วิชาพลศึกษา โดยใช้เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อทักษะกีฬาแฮนด์บอลและการทำงานเป็นทีมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ*, 14(1), 199-211.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. โรงพิมพ์ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานเป็นทีมและการจัดการเรียนการสอน*. นิซินแอดเวอร์ไทซิง กรุ๊ป.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนวัฒน์ ช่วยบำรุง. (2560). ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กีฬาตะกร้อกับวอลเลย์บอลที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/60217>
- ธัญรดา แก้วกันหา. (2562). ผลของโปรแกรมการเปิดเผยตนเองที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนและทักษะการทำงานแบบร่วมมือ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/69973>
- ธนายุทธ จิตรหาญ. (2558). ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้กีฬาครอสที่มีต่อสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับทักษะและความมีน้ำใจนักกีฬาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/52173>
- ธีรณัย มุ่งคุณคำขาว. (2556). ผลของการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้เทคนิค เอส เอ คิว ที่มีต่อทักษะการเลี้ยงลูกบอลและสมรรถภาพทางกายของนักเรียนประถมศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/43149>
- นฤชล อรชร และสุธนะ ดิงศภัทย์. (2561). ผลของโปรแกรมการฝึกเกมสนามเล็กที่มีต่อความสามารถในการรับและส่งลูกฟุตบอลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา, 13(4), 13-26.
- นันทกา จิรานันท์. (2551). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาคุณลักษณะด้านความดีความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจและความกล้าแสดงออกที่มีต่อความสำเร็จในการทำกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/28449>
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2539). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พงษ์พิณิจ พรหมเนตร. (2563). ผลการจัดโปรแกรมกลุ่มสัมพันธ์กีฬา วอลเลย์บอลที่มีต่อทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะกีฬา วอลเลย์บอลของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/76707>
- พงษ์เอก สุขใส. (2548). การพัฒนาโปรแกรมการฝึกเพื่อปรับปรุงจุดเริ่มลำในนักกีฬาฟุตบอล.

- [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <https://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/8439>
- พีชานิกา เพชรสังข์ และคณะ. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมายสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 23(2), 424-439
- เพ็ญพิชชา ล้วนดี. (2556). แรงจูงใจและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน). *วารสารเกื้อการุณย์*, 22(1), 48-59
- มัลลิกา วิชุกรองครัต. (2553). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. [วิทยานิพนธ์ กศ.ม.] คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2553). การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2546). *ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม leadership and quality management of teamwork*. เอส.แอนด์.จี.กราฟฟิค.
- วรารณ ตระกูลสถิตย์. (2549). *การทำงานเป็นทีม. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ*.
- วิทยา เลหากุล. (2545). *เส้นทางสู่ชัยชนะ*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- วศินี มุกดอกไม้. (2541). *การเปรียบเทียบผลกิจกรรมกลุ่มและการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบึงบา อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยาลัย
- วสุ สกุลรัตน์. (2557). *ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยใช้ความร่วมมือระหว่างบุคคลต่างวัยในกิจกรรมศิลปะที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างบุคคล*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/46273>
- สุกิจ ทวีศักดิ์. (2555). *การพัฒนาคู่มือเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ขาดแรงจูงใจ: การวิจัยแบบผสม*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/45308>
- สุโท เจริญสุข. (2525). *จิตวิทยาสำหรับอุดมศึกษาปัญญาชน*. ศูนย์การพิมพ์.
- สุเมธ พงษ์เกตุรา. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสาธิตสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท].

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2553). *จิตวิทยาการศึกษา*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิภาดา แก้วคงคา. (2560). *การพัฒนารูปแบบโมบายเลิร์นนิ่งแบบร่วมมือร่วมมือกับการใช้เหรียญดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6*. [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR). <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/58282>

ปริญดา เลิศศรีมงคล. (2554). *ผลของโปรแกรมฝึกการกำกับอารมณ์ที่มีทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR).

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/21969>

อภิชาติ อ่อนสร้อย และปรีชา ศิริรัตน์ไพบูลย์. (2555). *ฟุตบอล*. บริษัท สหภัทร์ เอ็ดดูเคชั่นจำกัด.

อุทัย สงวนพงศ์. (2550). *สนุกกับฟุตบอล ชุมนุกกับฟุตบอล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

ภาษาอังกฤษ

Anita E. Woolfolk. (1995). *Motivation and Personality*. Welearn

Baker, D. P., Horvath, L., Campion, M., Offermann, L., & Salas, E. (1999). *Teamwork: Status Memorandum*. Retrieved July, 5, 2006.

Bukowski, W. M., Motzoi, C., & Meyer, F. (2009). Friendship as process, function, and outcome. *Handbook of peer interactions, relationships, and groups*, 217-231.

Hyung-Ran et al. (2015). Effects of team-based learning on perceived teamwork and academic performance in a health assessment subject. *Collegian*, 22(3), DOI: 10.1016/j.colegn.2014.05.001

Ladd, G. W. (1999). Peer relationships and social competence during early and middle childhood. *Annual review of psychology*, 50(1), 333-359.

Mary, L. (2014). Fostering positive peer relations in the primary classroom through circle time and co-operative games. *Education 3-13*, 42(2), 125-137.

Levin, P. (2005). *Successful teamwork!* Berkshire, England: Open University Press.

Loudon, D. L. and Bitta, D. A. J. (1988). *Consumer Behavior: Concept and Applications*. (3rd ed). New York: McGraw-Hill.

Mary, L. (2014). Fostering positive peer relations in the primary classroom through circle time and co-operative games. *Education 3-13*, 42(2), 125-137.

- Parker, G. M. (1990). *Team Players and Teamwork. In The New Competitive Business Strategy*. Sanfrancisco, California: Hosset-Bass.
- Parker, J. G., Rubin, K. H., Erath, S. A., Wojslawowicz, J. C., & Buskirk, A. A. (2015). Peer relationships, child development, and adjustment: A developmental psychopathology perspective. *Developmental psychopathology: Volume One: Theory and method*, 419-493.
- Reeve, J. (1996). *Motivating others: Nurturing inner motivational resources*. Allyn & Bacon.
- Sasse, Connie R. (1975). *Person to Person*. pp. 115 – 117. Chas A Bennett.
- Schiffman, Leon G. and Kanuk Leslie Lazar. (1991). *Consumer Behavior*. 4 th. ed. New Jersey: Englewood Cliffs.
- Shechtman, Z. (1994). Group counseling/psychotherapy as a school intervention to enhance close friendships in preadolescence. *International journal of group psychotherapy*, 44(3), 377-391.
- Tarricone, P., & Luca, J. (2002). Successful teamwork: A case study. Paper presented at the the 25th HERDSA Annual Conference, Perth, Western Australia. *American Journal of Educational Research*, 3(6), 641–645
- Walter, K. (1978). *The Working Class in Welfare Capitalism*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Woodcock, M., & Francis, D. (1981). *Teambuilding strategy*. GU11 3HR, Great Britain: Gower Publishing Company.
- Woodcock. (1989). *Team Development*. Manual: Anchor Press Ltd.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ก-1 รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา

เพื่อนเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม

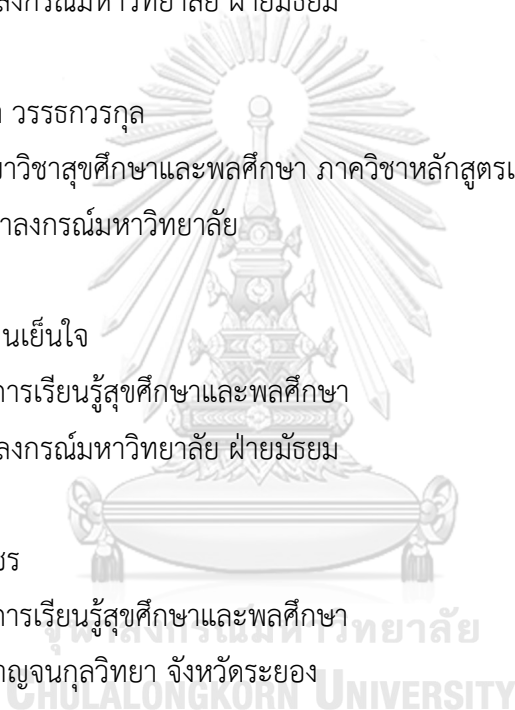
ก-2 รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

ก-1 รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิตร์ แท้สูงเนิน
อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสุพรรณบุรี
2. อาจารย์ ดร.ธานินทร์ บัญญาลงกรณ์
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
3. อาจารย์ ดร. รวิศรา วรรณวรกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ จูติวิธส์ รัตนเย็นใจ
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
5. อาจารย์ นฤชล อรชร
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา จังหวัดระยอง

ก-2 รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิตร์ แท้สูงเนิน
อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตสุพรรณบุรี
2. อาจารย์ ดร.ธานินทร์ บุญญาลงกรณ์
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
3. อาจารย์ ดร. รวีศรา วรรณกวรกุล
อาจารย์ประจำสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. อาจารย์ จิตติวิสต์ รัตนเย็นใจ
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม
5. อาจารย์ นฤชล อรชร
อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา จังหวัดระยอง

ที่ อว ๖๔.๖/๖๑๕๕

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิตร แท้สูงเนิน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างงานวิจัย
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
๓. เอกสารตรวจสอบคุณภาพเครื่องมืองานวิจัย

ด้วย นายวิริทธิ์พล แก่นจันทร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ติงศภักดิ์ และอาจารย์ ดร.วิศ วงศ์พิพิธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง วิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิรัชกิจ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๖๑-๔๒๕-๔๔๖๔ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nicewiritpon@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๖๓๓๓๓
ที่ อว ๖๔.๖(๒๓๙๓.๐๔)/๒๘๕๓ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ธานินทร์ บุญญาลงกรณ์

ด้วย นายวิสิทธิ์พล แก่นจันทร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภัทย์ และอาจารย์ ดร.วริศ วงศ์พิพิธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โพร. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๖๓๓๓๓
ที่ อว ๖๔.๖(๒๓๙๓.๐๔)/๒๘๕๔ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.วิศรา วรรณกรกุล

ด้วย นายวิสิทธิ์พล แก่นจันทร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักศึกษาที่มัธยมศึกษา" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศกัทธิ์ และอาจารย์ ดร.วิศ วงศ์พิพิธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทาง วิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๖๑-๔๒๕-๔๔๖๙ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nicewiritpon@gmail.com

ที่ อว ๖๔.๖/๖๑๓๒

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบเชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา (นางกฤตติกา เบญจมาลา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายวิวิธสิทธิ์ แก่นจันทร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ติงศภัทย์ และอาจารย์ ดร.วิศ วงศ์พิพิธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญ อาจารย์ณฤชล อรชร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ อาจารย์ณฤชล อรชร เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตั้งกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิรัชกิจ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๖๑-๔๒๕-๔๔๖๙ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nicewiritpon@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โพร. ๘๒๕๖๕ ต่อ ๒๗๓๓
ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๙๓.๐๔)/๒๘๕๒ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ อุตติวัสส์ รัตนเย็นใจ

ด้วย นายวิสิทธิ์พล แก่นจันทร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภัทย์ และอาจารย์ ดร.วริศ วงศ์พิพิธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ที่ อว ๖๔.๖/๖๔๑๕

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายวิวิธพล แก่นจันทร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภัทย์ และอาจารย์ ดร.วริศ วงศ์พิพิธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือ คือ กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา และ แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการโรงเรียน และอาจารย์ภาควิชาสุศึกษา และพลศึกษา โปรดอนุญาตให้นิสิตได้เก็บข้อมูลวิจัยและทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวกงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิรัชกิจ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๖๑-๔๒๕๕๔๖๙ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nicewiritpon@gmail.com

ที่ อว ๒๔.๖/๒๕๓๑

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กทม. ๑๐๓๓๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอให้สถานที่และอุปกรณ์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายวิวิธพล แก่นจันทร์ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักกีฬาทีมโรงเรียนมัธยมศึกษา ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภัทย์ และอาจารย์ ดร.วริศ วงศ์พิพิธ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอใช้สนามกีฬาฟุตบอล และอุปกรณ์การฝึกกีฬาฟุตบอล ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัย จะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และอาจารย์ภาควิชาสุศึกษาและพลศึกษา โปรดอนุญาตให้นิสิตได้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ในการเก็บข้อมูลวิจัย ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชัย เสวงงาม)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

คณะครุศาสตร์ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัยกิจ ฝ่ายวิชาการ
เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๖๑-๕๒๕๔๔๖๔ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nicewiritpon@gmail.com

ภาคผนวก ค

เครื่องมือวิจัย

ค-1 แบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

ค-2 ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสำหรับนักกีฬาทีมโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ค-1 แบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

แบบประเมินสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมพลศึกษาเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีม

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเพื่อนและการถูกปฏิบัติต่อเพื่อนของนักเรียนโดยมีข้อความให้นักเรียนอ่านแล้วพิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของตนเองอยู่ในระดับใด ข้อสำคัญให้ตอบตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของตนเองให้มากที่สุด

วิธีตอบ

เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของนักเรียนในแต่ละข้อเพียงช่องเดียวเท่านั้น คือ

- ไม่จริงเลย ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน 1
- ค่อนข้างไม่จริง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน 2
- จริงเป็นบางครั้ง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน 3
- ค่อนข้างจริง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน 4
- จริงที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนน 5

ชื่อ.....นามสกุล.....ระดับชั้น.....อายุ.....

ข้อความถามความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน	ระดับความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน				
	ไม่จริงเลย (1)	ค่อนข้าง ไม่จริง (2)	จริงเป็น บางครั้ง (3)	ค่อนข้าง จริง (4)	จริงที่สุด (5)
ด้านการสนับสนุนและห่วงใยจากเพื่อนใน ทีมกีฬาฟุตบอล					
1. เพื่อนของฉันทำให้รู้สึกดีเกี่ยวกับความคิด ของตนเอง					
2. เพื่อนของฉันชมว่าฉันเก่งในเรื่องทักษะ กีฬาฟุตบอล					
3. ฉันและเพื่อนต่างทำให้ซึ่งกันและกันรู้สึก พิเศษและเป็นคนสำคัญ					
4. เพื่อนของฉันชมว่าฉันเป็นคนฉลาด					
5. เพื่อนของฉันกล่าวขอโทษเมื่อทำร้าย ความรู้สึกของฉัน					
6. เพื่อนของฉันคอยสนับสนุนฉันในทางที่ดี เมื่อคนอื่นพูดถึงฉันลับหลังในสิ่งไม่ดี					
7. เพื่อนของฉันมีไอเดียที่ดีเกี่ยวกับกิจกรรมที่ จะปฏิบัติร่วมกัน					
8. เพื่อนของฉันใส่ใจในความรู้สึกของฉัน					
9. เพื่อนของฉันยอมรับในตัวฉันแม้ว่าคนอื่น จะไม่ยอมรับ					
10. เพื่อนของฉันไม่บอกความลับของฉันกับ คนอื่น					
ด้านการจัดการความขัดแย้งต่อเพื่อนในทีม					

11. ฉันและเพื่อนสามารถทำให้กันและกัน หายโกรธได้อย่างง่ายดายเมื่อ มีปัญหาต่อกัน					
12. ฉันและเพื่อนลืมนในเรื่องที่ถกเถียงกัน อย่างรวดเร็ว					
13. ฉันและเพื่อนพูดคุยเกี่ยวกับวิธีที่จะทำให้ หายโกรธเมื่อกำลังโกรธซึ่งกันและกันอยู่					
ด้านการช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางกับ เพื่อนในทีมกีฬาฟุตบอล					
14. เพื่อนของฉันช่วยเหลือฉันให้ทำเรื่อง ต่างๆ สำเร็จได้เร็วขึ้น					
15. ฉันและเพื่อนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำ ในสิ่งที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จโดยเร็ว					
16. เพื่อนของฉันให้คำปรึกษาในการคิด แก้ปัญหาเรื่องต่างๆ					
17. ฉันและเพื่อนสามารถฟังพาทซึ่งกันและกัน ในการค้นหาวิธีการ ให้งานสำเร็จได้					
18. เพื่อนของฉันเสนอวิธีการที่ดีในการทำสิ่ง ต่างๆ					
19. ฉันและเพื่อนยืมสิ่งของของกันและกัน เป็นประจำ					
20. ฉันและเพื่อนแบ่งปันสิ่งต่างๆ ระหว่างกัน และกัน					
21. ฉันและเพื่อนสนับสนุนซึ่งกันและกันใน เรื่องที่ถูกต้องและเหมาะสม					
22. ฉันและเพื่อนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นประจำ					
ด้านการแลกเปลี่ยนความใกล้ชิดระหว่าง เพื่อนร่วมทีม					
23. เพื่อนและฉันให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหา ของตนเองระหว่างกันให้ทราบอยู่เสมอ					

24. ฉันและเพื่อนพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่ทำให้ตัวเองรู้สึกเสียใจ					
25. ฉันสามารถพูดคุยกับเพื่อนได้ ขณะที่ฉันรู้สึกโกรธในเรื่องที่เกิดขึ้นกับฉัน					
26. ฉันและเพื่อนบอกเล่าปัญหาที่ตัวเองพบเจอซึ่งกันและกัน					
27. ฉันและเพื่อนกล้าบอกข้อมูลส่วนตัว ซึ่งกันและกัน					
28. ฉันและเพื่อนมักพูดคุยเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้ต่างฝ่ายรู้สึกดีขึ้นเมื่อโกรธกัน					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ค-2 ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงาน เป็นทีมที่มีต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสำหรับนักกีฬาทีมโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

การจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนสำหรับนักกีฬาฟุตบอลทีมโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงอายุ 13-15 ปี เป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักกีฬาภายในทีมกีฬาฟุตบอล สร้างประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมก่อให้เกิดการเรียนรู้ถึงความสำคัญในการแสดงออกพฤติกรรมระหว่างเพื่อน เพื่อนำไปสู่การสร้างสัมพันธ์ภาพอันดี และถูกต้องเหมาะสม โดยประยุกต์ใช้จากแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ และทักษะการทำงานเป็นทีม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 8 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ลูกฟุตบอลเรียกชื่อ

กิจกรรมที่ 2 บอลเอกซ์โอ (Ball X.O.)

กิจกรรมที่ 3 เตยหรรษา

กิจกรรมที่ 4 หูฟังเสียง

กิจกรรมที่ 5 ยิงเข้าได้แต้ม

กิจกรรมที่ 6 วงกลมสามัคคี

กิจกรรมที่ 7 ช่วยกันรับ-รุก ชิงแต้ม

กิจกรรมที่ 8 Match นี้สู้ไปด้วยกัน

สัปดาห์แรกก่อนการทดลอง

- ทดสอบสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้แบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน จำนวน 28 ข้อ

สัปดาห์สุดท้ายหลังการทดลอง

- ทดสอบสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนโดยใช้แบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน จำนวน 28 ข้อ

กิจกรรมที่ 1 ชื่อกิจกรรม: ลูกฟุตบอลเรียกชื่อ (กิจกรรม First meet)

สาระสำคัญของกิจกรรม

กิจกรรม “ลูกฟุตบอลเรียกชื่อ” เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับทักษะการทำงานเป็นทีม โดยแต่ละกลุ่มจะต้องให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกัน วิเคราะห์ วางแผน แสดงให้เห็นถึงการกล้าแสดงความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นผู้อื่นด้วย โดยที่สมาชิกทุก ในกลุ่มต้องทำตามหน้าที่ของตนเอง และ

สามารถทำงานร่วมกับสมาชิกทุกคนในกลุ่มได้นอกจากนี้ นักเรียนได้ รู้จักชื่อเพื่อน สมาชิกในกลุ่มของตนเอง และเพื่อนสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ เป็นการสร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน และทำให้นักเรียนทุกคนมีความสนิทสนมกันได้เร็วขึ้น รวมถึงสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ โดยกิจกรรมมีลักษณะเป็น เกมกลุ่มสัมพันธ์นักเรียนเกิดแรงจูงใจภายในมีความต้องการและเป้าหมายในการแข่งขันเพื่อชัยชนะหรือแรงจูงใจจากภายนอกทั้งสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติกิจกรรมของเพื่อน ๆ รอบตัวอีกทั้งยังมีแรงผลักดันจากของรางวัลจากผู้สอน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. นักเรียนสามารถทำความรู้จักเพื่อน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีสมาชิกในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่มได้
2. นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระบุถึงปัญหาที่พบแลกเปลี่ยนวิธีการต่อการแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้น ๆ มีอารมณ์และความรู้สึกร่วมขณะทำกิจกรรม
3. นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น มีการแสดงถึงการจัดการความขัดแย้งเมื่อพบปัญหาในการทำกิจกรรมกับสมาชิกภายในกลุ่มได้
4. นักเรียนให้ความร่วมมือระหว่างปฏิบัติกิจกรรม และแสดงให้เห็นถึงการทำงานร่วมกันเป็นทีมมีการสนับสนุน ช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางกับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายที่ดี และสามารถปฏิบัติท่าทางการเคลื่อนไหวพื้นฐานกีฬาฟุตบอลได้อย่างถูกต้อง

รายละเอียดกิจกรรมที่ 1 ลูกฟุตบอลเรียกชื่อ

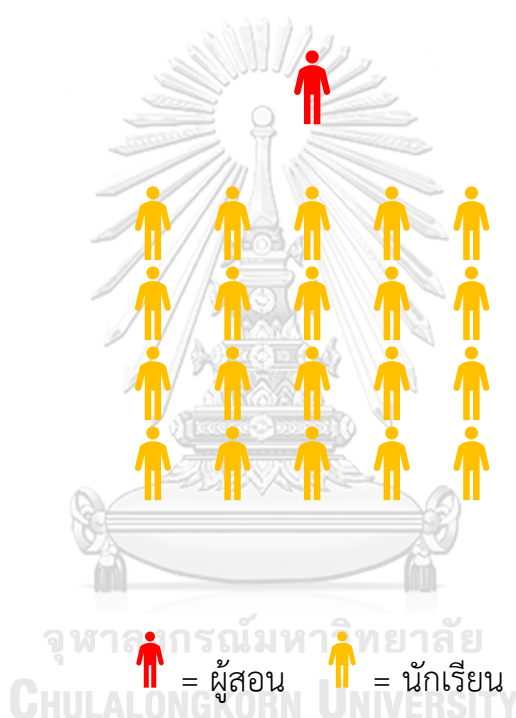
กิจกรรม “ลูกฟุตบอลเรียกชื่อ” เป็นกิจกรรมที่นำการเอาทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานในกีฬาฟุตบอลมาประยุกต์ในกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความรู้และมีความคุ้นเคยทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานในกีฬาฟุตบอล ขั้นต้นผู้สอนให้นักเรียนทุกคนออกมาแนะนำตนเองหน้าแถว โดยให้บอก ชื่อ-สกุล, ชื่อเล่น และระดับชั้น เมื่อนักเรียนแนะนำตนเองเสร็จ ผู้สอนให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม นักเรียนกลุ่ม A มีจำนวน 10 คน ส่วนกลุ่ม B มีจำนวน 10 คน โดยให้กลุ่ม A เป็นกลุ่มโยนบอล ยืนบริเวณวงกลมกลางสนามฟุตบอล หรือเขตที่ผู้สอนได้สร้างขึ้น ส่วนกลุ่ม B ให้ส่งตัวแทนออกมายืนบริเวณภายในวงกลม จำนวน 10 คน เป็นกลุ่มหลบบอล โดยมีการกำหนดกติกาว่าให้กลุ่ม B ต้องหลบบอลของกลุ่ม A และกำหนดให้กลุ่ม A ต้องโยนบอลให้กับสมาชิกภายในกลุ่มเดียวกัน แต่ก่อนที่จะโยนลูกบอลทุกครั้งต้องเรียกชื่อผู้รับบอลของสมาชิกในกลุ่มตัวเอง และขณะโยนบอลใส่กลุ่ม B นักเรียนห้ามขยับเคลื่อนที่ขณะขว้างบอล เมื่อรับบอลได้ต้องขว้างให้ถูกผู้เล่นกลุ่ม B มีข้อบังคับว่าให้ขว้างบอลเกินระดับหน้าอกของผู้เล่นฝ่ายตรงข้าม หากถูกบริเวณที่ไม่ได้กำหนดถือว่าโมฆะ และเมื่อผู้เล่นกลุ่ม A รับบอลได้ผู้เล่นกลุ่ม B ทุกคนที่อยู่ในวงห้ามขยับร่างกายใด ๆ และห้ามเคลื่อนที่ทุกกรณี

เมื่อขว้างบอลถูกผู้เล่นถือว่าผู้เล่นคนนั้นออกจากเกม ให้รอด้านนอกวง ผู้สอนจะจับเวลาในการแข่งขัน ต่อครั้ง ๆ ละ 5 นาที แข่งกัน 3 ใน 5 เกมจึงสลับกลุ่มผลัดกันขว้างบอล หลังจากนั้นผู้สอนทำการแบ่งกลุ่มใหม่ให้นักเรียนด้วยวิธีการสุ่ม และให้เวลาแต่ละกลุ่ม 3 นาทีในการช่วยกันวิเคราะห์ วางแผน เสนอแนวทางการเล่น รวมถึงกระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการแข่งกัน และเริ่มแข่งขันในรอบที่ 2 โดยการแข่งกันในรอบนี้จะกำหนดให้มีรางวัลสำหรับกลุ่มที่ชนะ

กระบวนการจัดกิจกรรม

1.ขั้นเตรียม (10นาที)

- 1.1 ผู้สอนให้นักเรียนเข้าแถวหน้ากระดาน 4 แถว แถวละ 5 คน

- 1.2 ผู้สอนทำการสำรวจรายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วม และตรวจความพร้อมของนักเรียน
- 1.3 ผู้สอนนำอบอุ่นร่างกายด้วยท่ากายบริหาร (Warm Up)
- 1.4 ผู้สอนนำนักเรียนวิ่งรอบสนามฟุตบอลจำนวน 3 รอบ

2.ขั้นการฝึกปฏิบัติ

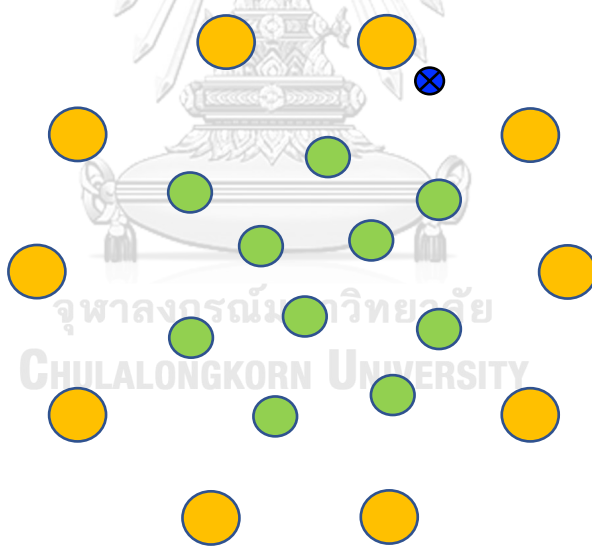
2.1 ขั้นอธิบายสาธิต (10 นาที)

- 1) ผู้สอนทำการอธิบาย และสาธิตรายละเอียดพร้อมกับกฎกติกาข้อบังคับในกิจกรรมครั้งที่ 1
- 2) ผู้สอนอธิบายวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติกิจกรรม

2.2 ชั้นฝึกทักษะ (30 นาที)

“กิจกรรมที่ 1 ลูกฟุตบอลเรียกชื่อ” (First meet)

- 1) ผู้สอนให้นักเรียนทุกคนออกมาแนะนำตนเองหน้าแถวทีละคน พร้อมทั้งให้ระบุ ชื่อ-สกุล ชื่อเล่น ระดับชั้น ของตนเองให้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม
- 2) ผู้สอนให้นักเรียนจับกลุ่มในการเล่นเกมนอกรอบที่ 1 ตามความสมัครใจ กลุ่ม A จำนวน 10 คน และกลุ่ม B จำนวน 10 คน
- 3) ผู้สอน ชี้แจงรายละเอียดและกฎกติกาในการเล่นเกมนอกรอบที่ 1 โดยกำหนดให้ผู้เล่นเกมกลุ่ม A เป็นกลุ่ม ขว้างลูกบอล อยู่บริเวณรอบวงกลมกลางสนามฟุตบอล หรือบริเวณที่ผู้สอนได้สร้างขึ้น และผู้เล่นเกมกลุ่ม B เข้ามาอยู่ภายในวงที่กำหนด โดยอนุญาตให้เคลื่อนที่ได้ในพื้นที่ภายในวง จำนวน 10 คน
- 4) การแข่งขันรอบที่ 2 ผู้สอนทำการแบ่งกลุ่มใหม่ให้นักเรียนด้วยวิธีการสุ่ม โดยการแข่งขันในรอบนี้ ผู้สอนจะชี้แจงให้มีรางวัลสำหรับกลุ่มที่ชนะ และให้เวลาแต่ละกลุ่ม 3 นาทีในการช่วยกันวิเคราะห์ วางแผนเสนอแนวทางการเล่น รวมถึงให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการแข่งขัน และเริ่มแข่งขันในรอบที่ 2

● หมายถึง ผู้เล่นกลุ่ม A

● หมายถึง ผู้เล่นกลุ่ม B

↑ หมายถึง ผู้สอน

โดยผู้สอนมีข้อกำหนดกติกา ดังนี้

- 3.1) ก่อนผู้เล่นจะโยนบอลให้เพื่อนภายในกลุ่มทุกครั้งจะต้องเรียกชื่อเพื่อนคนที่รับบอลจากตัวเอง เสมอ หากไม่ได้เรียกชื่อเพื่อนก่อนโยนบอลผู้รับบอลจะไม่มีสิทธิ์ขว้างบอลใส่ผู้เล่นฝ่ายตรงข้าม

3.2) กลุ่มที่อยู่ภายในวงจะต้องหลบหลีกจากการขว้างบอลของกลุ่มที่อยู่รอบวง เมื่อบอลถูกตัวจะต้องออกจากการแข่งขันทันที ยกเว้นลูกบริเวณเหนือระดับหน้าอกขึ้นไปนับว่าผิดกฎกติกา สามารถอยู่ในการแข่งขันต่อไปได้

3.3) ขณะการแข่งขันในแต่ละครั้งผู้สอนจะจับเวลา 5 นาที แข่งขันกัน 3 ใน 5 เกมจึงสลับกลุ่มผลัดกันขว้างบอล หลังจากนั้นผู้สอนทำการแบ่งกลุ่มใหม่ให้นักเรียนด้วยวิธีการสุ่ม

3.4) กรณีครบกำหนดเวลากลุ่มไหนเหลือผู้เล่นมากกว่าถือว่าเป็นฝ่ายชนะ หรือกรณีที่ยังไม่ครบกำหนดเวลาแต่ผู้เล่นกลุ่มด้านในออกจากเกมหมดทุกคนถือว่าเป็นฝ่ายชนะในเกมนั้น

3. ชั้นสรุป (10 นาที)

3.1 ผู้สอนให้นักเรียนนั่งแถวตามกลุ่มที่แข่งขันเกมในรอบที่ 2 พร้อมทั้งนำนักเรียนยืดเหยียดร่างกายหลังจากทำกิจกรรม (Cool Down)

3.2 ผู้สอนให้ภายในกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาระบุของปัญหาที่พบภายในกลุ่มและแนวทางการแก้ไข พร้อมทั้งแสดงวิธีการวางแผน วิเคราะห์ขณะแข่งขันเกมของกลุ่มตัวเอง รวมถึงแสดงวิธีการของกลุ่มตัวเองในการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจเพื่อนภายในกลุ่มของตนเองเพื่อให้ได้รับชัยชนะ

3.3 ผู้สอนสรุปผลการแข่งขันและมอบรางวัล ผู้ชนะในการแข่งขันของกิจกรรมที่ 1 พร้อมทั้งให้เพื่อนสมาชิกอีกกลุ่มกล่าวชมเชย และชื่นชมสมาชิกของกลุ่มที่ชนะ

3.4 ผู้สอนให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม และผู้สอนสรุปสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมที่ 1 พร้อมระบุถึงความสอดคล้องของมีความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนที่ดี

สื่อและอุปกรณ์

1. นกหวีด
2. มาร์คเกอร์
3. กรวย
4. เสื่อเอี่ยม
5. ลูกฟุตบอล

การวัดผลประเมินผลกิจกรรม

1. สังเกตความสนใจและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจสอบความสำเร็จจากการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มและนักเรียนรายบุคคล
3. ใช้คำถามในการถาม-ตอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนจากการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจและทักษะการทำงานเป็นทีม

กิจกรรมที่ 2 ชื่อกิจกรรม: บอลเอกซ์โอ (Ball X.O.)

รายละเอียดของกิจกรรม

กิจกรรม “บอลเอกซ์โอ (Ball X.O.)” เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถนำทักษะการปฏิบัติท่าทางการ เคลื่อนไหวพื้นฐานกีฬาฟุตบอลมาประยุกต์ใช้ เป็นกิจกรรมเกมการแข่งขันระหว่างกัน โดยผู้สอนให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมและสามารถทำความรู้จักเพื่อน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีสมาชิกในกลุ่มทั่วถึงกัน ผู้สอนจัดการแข่งขันเป็น 2 สาย ๆ ละ 2 กลุ่มแข่งขันกัน 3 ใน 5 เกม โดยนำกลุ่มชนะของสาย A และ B มาทำการแข่งขันกัน และผู้แพ้ของสาย A และ B มาแข่งขันกัน เพื่อหาผู้ชนะอันดับ 1,2,3 และ 4 ต่อไปก่อนที่ผู้สอนจะทำการแบ่งกลุ่มใหม่ให้แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่ความสามารถลงทำการแข่งขันใหม่อีกครั้ง โดยครั้งนี้กำหนดรูปแบบของเกมให้ยากขึ้น ด้วยการนำเอาทักษะในการเลี้ยงลูกฟุตบอลมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรม และกำหนดให้มีรางวัลสำหรับกลุ่มที่ได้อันดับ 1 และ 2 เท่านั้น ซึ่งบอลเอกซ์โอเป็นกิจกรรมที่แต่ละกลุ่มจะต้องให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มได้ทำการปฏิบัติร่วมกัน ช่วยกันวางแผนวิเคราะห์ ในการนำสื่อเอี่ยมไปวางในตาราง 9 ช่องตามที่กำหนด และวางแผนต่อการแก้ไขปัญหาเมื่อทีมฝ่ายตรงข้ามย้ายสื่อ ซึ่งกิจกรรมบอลเอกซ์โอแสดงให้เห็นถึงการให้ความร่วมมือกับสมาชิกคนอื่นๆ รวมถึงกล้าแสดงความคิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นผู้อื่นด้วยโดยที่สมาชิกทุกคนต้องทำตามหน้าที่ของตนเอง และสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกทุกคนในทีมให้ประสบความสำเร็จ

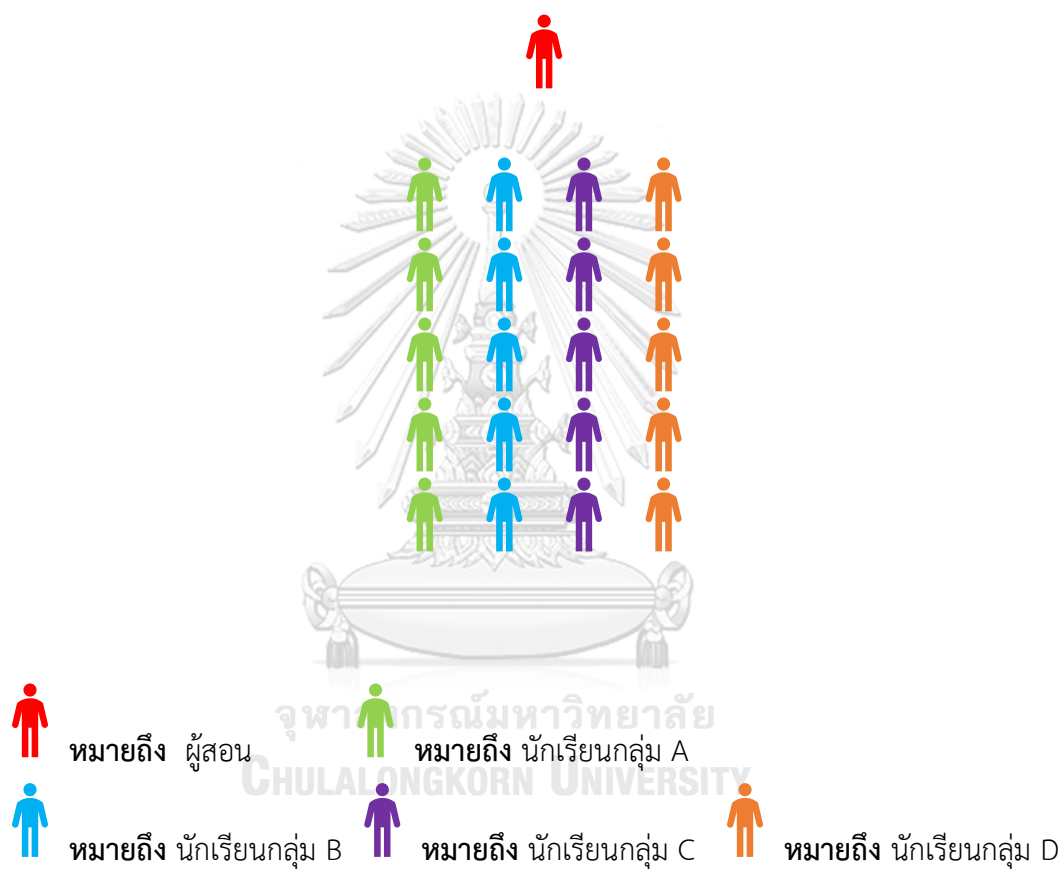
วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

1. นักเรียนสามารถทำความรู้จักเพื่อน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีสมาชิกในกลุ่มและเพื่อนต่างกลุ่มได้
2. นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระบุถึงปัญหาที่พบแลกเปลี่ยนวิธีการต่อการแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้น ๆ มีอารมณ์และความรู้สึกร่วมขณะทำกิจกรรม
3. นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น มีการแสดงถึงการจัดการความขัดแย้งเมื่อพบปัญหาในการทำกิจกรรมกับสมาชิกภายในกลุ่มได้
4. นักเรียนให้ความร่วมมือระหว่างปฏิบัติกิจกรรม และแสดงให้เห็นถึงการทำงานร่วมกันเป็นทีมมีการสนับสนุน ช่วยเหลือและชี้แนะแนวทางกับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้
5. นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายที่ดี และสามารถปฏิบัติท่าทางการเคลื่อนไหวพื้นฐานกีฬาฟุตบอลได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการจัดกิจกรรม

1.ขั้นเตรียม (10นาที)

- 1.1) ผู้สอนทำการสำรวจรายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วม และตรวจความพร้อมของนักเรียน
- 1.2) ผู้สอนให้นักเรียนจับกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน ชื่อกลุ่ม A,B,C และ D ให้แต่ละกลุ่มยืนแถว ตอน 4 แถว

- 1.3) ผู้สอนนำนักเรียนอบอุ่นร่างกายด้วยท่ากายบริหาร (Warm Up)
- 1.4) ผู้สอนนำนักเรียนวิ่งรอบสนามฟุตบอลจำนวน 3 รอบ

2.ขั้นการฝึกปฏิบัติ

2.1 ขั้นอธิบายสาธิต (10 นาที)

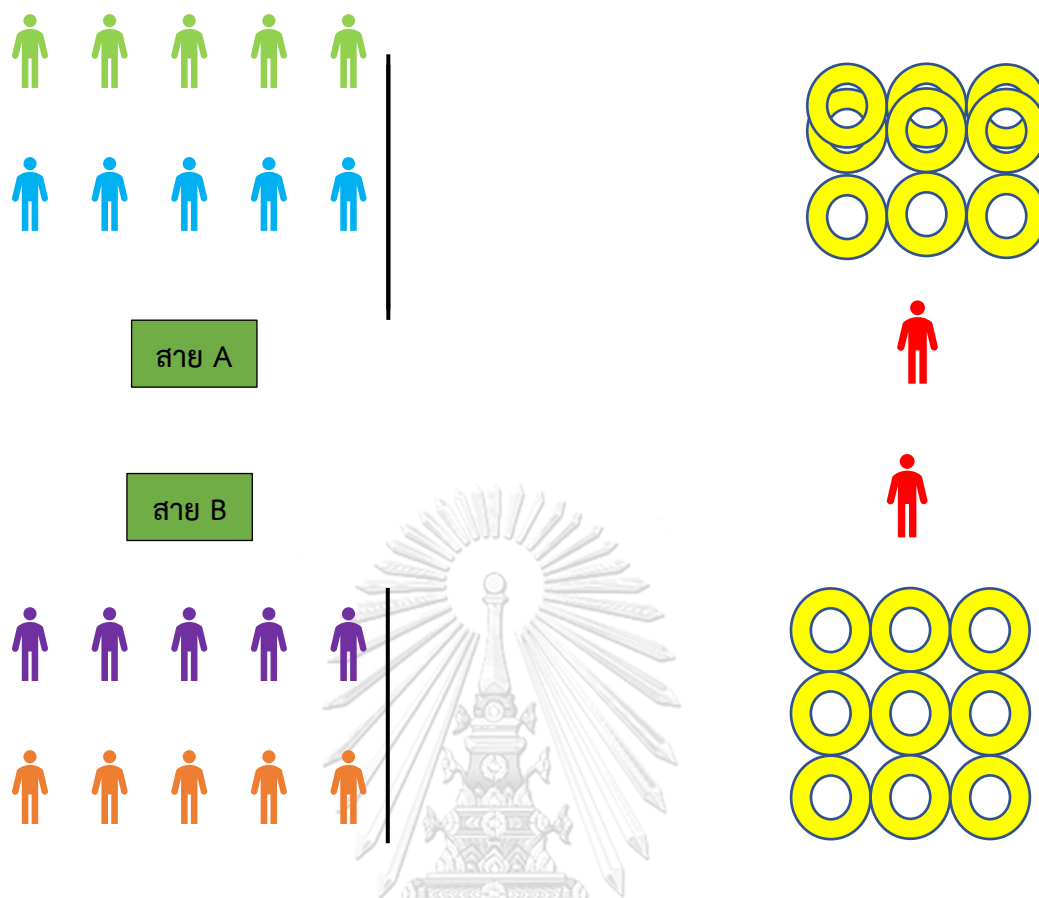
- 1) ผู้สอนอธิบายและสาธิตรายละเอียดพร้อมทั้งกฎกติกาข้อบังคับของกิจกรรมที่ 2
- 2) ผู้สอนอธิบายวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติกิจกรรม

2.2 ชั้นฝึกทักษะ (30 นาที)

- 1) ผู้สอนให้นักเรียนตั้งแถวอยู่บริเวณเขตที่กำหนดไว้ โดยให้กลุ่ม A แข่งขันกับกลุ่ม B และกลุ่ม แข่งขันกับกลุ่ม D เริ่มทำการแข่งขันพร้อมกันหาผู้ชนะ 3 ใน 5 เกมของทั้ง 2 สาย
- 2) ผู้สอนแจกเสื้อเอี๊ยมกลุ่มละสี โดยแจกให้กับนักเรียน 3 คนแรกของแต่ละกลุ่มให้ถือเสื้อไว้ในมือ และเริ่มทำการแข่งขันพร้อมกัน นักเรียนคนแรกของแต่ละกลุ่มเคลื่อนที่ด้วยรูปแบบที่ผู้สอนกำหนด เช่น การวิ่งด้วยความเร็ว การวิ่งเปลี่ยนทิศทาง พร้อมนำเสื้อเอี๊ยมไปวางในช่องใดช่องหนึ่งของตาราง 9 ช่อง แล้วกลับมา ตะมื่อเพื่อนคนถัดไป
- 3) ผู้ชนะ 3 ใน 5 เกมก่อนของทั้ง 2 สาย และทำการแข่งขันกันระหว่างกลุ่มชนะสายที่ 1 พบกับกลุ่ม ชนะสายที่ 2 และกลุ่มแพ้สายที่ 1 พบกับกลุ่มแพ้สายที่ 2 เพื่อจัดอันดับ 1,2,3 และ 4 ของการแข่งขันรอบที่ 1
- 4) ก่อนเริ่มการแข่งขันในรอบที่ 2 ผู้สอนทำการแบ่งกลุ่มใหม่ให้แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่ความสามารถ คละ โดยกำหนดกฎกติกาข้อบังคับให้การแข่งขันในรอบที่ 2 คือแต่ละเกมจะเพิ่มทักษะกีฬาฟุตบอล และการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย เช่น หรือการเคลื่อนที่ด้วยความเร็วไปกับลูกฟุตบอลด้วยส่วน ต่าง ๆ ของเท้า เป็นต้น

โดยผู้สอนมีข้อกำหนดกฎกติกา ดังนี้

- 4.1) นักเรียนทุกคนภายในกลุ่มแต่ละกลุ่มขณะนำเสื้อเอี๊ยมไปวางในตาราง 9 ช่อง ห้ามโยนเสื้อเอี๊ยม หากปฏิบัติจะต้องกลับไปเริ่มใหม่ที่จุดเริ่มต้นทุกครั้ง
- 4.2) ตัวแทนนักเรียนของแต่ละกลุ่มที่ไปถึงตาราง 9 ช่องก่อนสามารถวางเสื้อเอี๊ยมได้ก่อน และในกรณีเปลี่ยนตำแหน่งเสื้อเอี๊ยม นักเรียนกลุ่มใดสัมผัสกับเสื้อเอี๊ยมก่อนถือว่ามิสิทธิ์เปลี่ยนตำแหน่ง ได้ก่อน
- 4.3) หากขณะเคลื่อนที่นำเสื้อเอี๊ยมไปวางในตาราง 9 ช่อง มีการกลั่นแกล้ง หรือทำให้ผู้เล่นกลุ่มตรงข้ามเสียผลประโยชน์จะถูกรับแพ้ในเกมนั้นทันที
- 4.4) แข่งขันกัน 3 ใน 5 เกม หลังจากนั้นผู้สอนทำการแบ่งกลุ่มใหม่ให้แต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่ ความสามารถคละกัน

3. ขั้นสรุป (10 นาที)

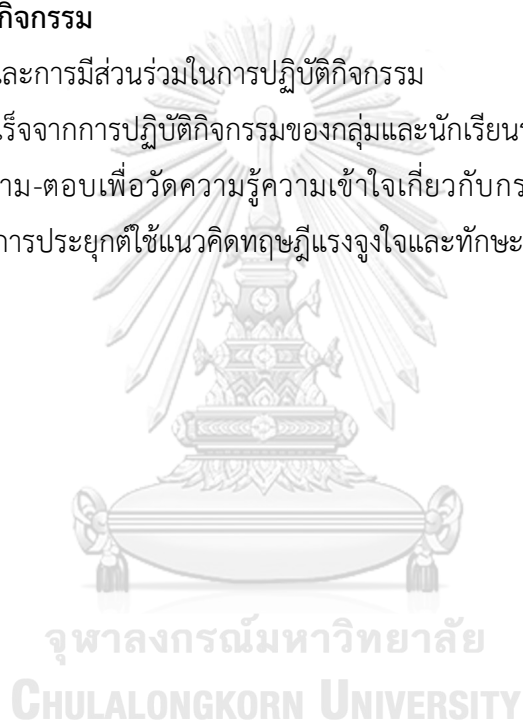
- 3.1 ผู้สอนให้นักเรียนนั่งแถวตามกลุ่มที่แข่งขันเกมในรอบที่ 2 พร้อมทั้งนำนักเรียนยืดเหยียดร่างกายหลังจากทำกิจกรรม (Cool Down)
- 3.2 ผู้สอนให้ภายในกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาระบุของปัญหาที่พบภายในกลุ่มและแนวทางการแก้ไข พร้อมทั้งแสดงวิธีการวางแผน วิเคราะห์ขณะแข่งขันเกมของกลุ่มตัวเอง รวมถึงแสดงวิธีการของกลุ่มตัวเองในการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจเพื่อนภายในกลุ่มของตนเองเพื่อให้ได้รับชัยชนะ
- 3.3 ผู้สอนสรุปผลการแข่งขันและมอบรางวัล ผู้ชนะในการแข่งขันของกิจกรรมที่ 2 กับกลุ่มอันดับที่ 1 และ 2 พร้อมให้เพื่อนสมาชิกกลุ่มทุกกลุ่มกล่าวชมเชย และชื่นชมสมาชิกของกลุ่มที่ชนะ ส่วนกลุ่มที่ชนะและได้รางวัลกล่าวให้กำลังใจกับกลุ่มที่แพ้
- 3.4 ผู้สอนให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม และผู้สอนสรุปสิ่งที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมที่ 2 พร้อมระบุถึงความสอดคล้องของมีความสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนที่ดี

สื่อและอุปกรณ์

1. นกหวีด
2. มาร์ชเกอร์
3. ห่วงวงกลม
4. กรวย
5. เสื่อเอี่ยม
6. ลูกฟุตบอล

การวัดผลประเมินผลกิจกรรม

1. สังเกตความสนใจและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม
2. ตรวจสอบความสำเร็จจากการปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มและนักเรียนรายบุคคล
3. ใช้คำถามในการถาม-ตอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนจากการประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจและทักษะการทำงานเป็นทีม

ง-1 ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎี
แรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

ง-2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ง-1 ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจ
ร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 1

แผนที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
1	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการ ทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	0	3	0.60	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้	
รวม								0.76	ใช้ได้

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 2

แผนฯ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
2	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการ ทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
รวม							0.84	ใช้ได้	

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 3

แผนฯ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
3	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับ การทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
รวม							0.84	ใช้ได้	

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 4

แผนฯ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
4	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับ การทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
รวม								0.92	ใช้ได้

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 5

แผนฯ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
5	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับ การทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
รวม							0.88	ใช้ได้	

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 6

แผนฯ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
6	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับ การทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
รวม							0.84	ใช้ได้	

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 7

แผนฯ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
7	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับ การทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
รวม								0.92	ใช้ได้

การประเมิน IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมพลศึกษา แผนที่ 8

แผนฯ ที่	รายการประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน (ΣR)	ค่า IOC	แปร ผล
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ท่าน ที่ 4	ท่าน ที่ 5			
8	1. สารการเรียนรู้ใน กิจกรรมพลศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับ การทำงานเป็นทีม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	2. วัตถุประสงค์ของ กิจกรรมครอบคลุมและ มีความเหมาะสม	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
	3. กระบวนการจัดกิจกรรม								
	3.1 ชั้นเตรียม มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.2 ชั้นการฝึกปฏิบัติ มีรูปแบบและระยะเวลา ที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
	3.3 ชั้นการสรุป มี รูปแบบและระยะเวลาที่ เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
รวม								0.92	ใช้ได้

ตารางการประเมินรวมค่า IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดกิจกรรมผล
ศึกษาโดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจร่วมกับการทำงานเป็นทีมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

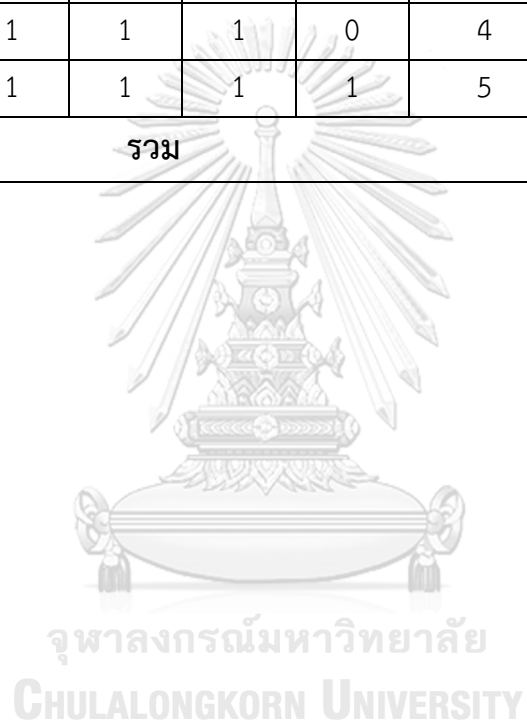
ที่	ชื่อแผนการจัดกิจกรรม	ค่า IOC	แปลผล
1	ลูกฟุตบอลเรียกชื่อ	0.76	ใช้ได้
2	ฟุตบอลเอ็กซ์โอ (Ball X.O.)	0.84	ใช้ได้
3	เตยพรรษา	0.84	ใช้ได้
4	หุฟังเสียง	0.92	ใช้ได้
5	ยิงเข้าได้แต้ม	0.88	ใช้ได้
6	วงกลมสามัคคี	0.84	ใช้ได้
7	ช่วยกันรับ-รุก ชิงแต้ม	0.92	ใช้ได้
8	Match นี้สู้ไปด้วยกัน	0.86	ใช้ได้
	(0.76-0.92)	0.87	ใช้ได้

ง-2 ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

ตารางการประเมินค่า IOC ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน

ข้อที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ (R)					ผลรวม ของ คะแนน	ค่า IOC	แปรผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5			
23	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
24	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช้ได้
27	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
รวม							0.91	ใช้ได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วิริทธิ์พล แก่นจันทร์
วัน เดือน ปี เกิด	5 กรกฎาคม 2540
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา และการออกกำลังกาย คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2562
ที่อยู่ปัจจุบัน	31 ซอยอินทามระ 21 ถนนสุทธิสารวินิจฉัย แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY